

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



O

T

SAYI 37
MART 2016
FİYATI 6 TL
KKTC FİYATI 6.75TL



ZAMAN SADECE BİRAZCIK ZAMAN GEÇİCİ BU ÖFKE BU HIRS BU İNTİKAM

ELDE ŞU KİŞİLER VAR:
Evren Tunga: Müstakbel mevta... Ölmeden önce sevdiklerini kurtarmaya çalışıyor...
Hilmi Şerbet: Hüysuz bir hafiye... Zengin olmak istiyor...
Davut Vahdet: Hilmi Şerbet'in yakışıklı ortağı... Âşık oluyor...
Alper Kenan Kaldıran: Evren Tunga'nın abisi veyahut babası...
Suna'yı çok özleyiyor...
Suna Kaldıran: Alper Kenan'ın güzel karısı... Kayıp...
Gülsüm Tunga: Evren Tunga'nın annesi... Bir vakitlerin namı fahişesi...
Şevket Kara: Şerbet ile Davut'un dilsiz badisi... Cinsiyet değiştirmek istiyor...
Kader Atmaca: Evren Tunga'nın genç sevgilisi... Dansözlük ve falcılıkta mahir...
Yusuf Sertoğlu: Eski yazar, yeni ayyaş... 10 bin lira bekliyor...

ELDE ŞU İPUÇLARI VAR:
Evren Tunga'nın doldurduğu on dört adet kaset
Yusuf Sertoğlu'nun yazdığı dört adet not defteri
Şevket Kara'nın tuttuğu bir adet günlük

ELDE ŞU SORU VAR:
Yani, siz, hepiniz?

MERHUME

MURAT UYURKULAK





Demokrasi: Çözene kadar konuşmaktan ve dinlemekten vazgeçmemek gerekir. Muhalefet gevezeliğe, iktidar sağırılığa vurmuşsa ona palavra denir. (Ahmet Mümtaz Taylan)



Çalışmak: Yaşam biçimi haline gelince başka bir şeyin eksikliğini hissetmiyor insan. (Nazan Öncel)



Aşk: Kahvenin cezveden taşması ama dökülmemesidir. (Dücan Cündioğlu)



Gerçek: Geriye kalandır. (Zeki Demirkubuz)



Vakit: Varlığın nefesidir. Zamanın eceli geldiğinde varolan her şeyin de eceli gelir. (Tarık Tufan)



Özgürlük: Sorulmamış soruları sormak, yapılmamış yapmaya cüret etme, bilinmeyenin peşinden koşmaktır. tehlikeli bir serüvendir bu. Tehlikenin en ucunda ölüm vardır. (Gündüz Vassaf)



Porno: İnsanı insana insanla anlatma sanatı. (Ali Atay)



Kibir: Ruhun tümörüdür. Korunmak için kalbi temiz tutmakta fayda var. (Burak Aksak)



Ahmet Uluçay: Bir tür Anadolu Bilgesi (Yüksel Aksu)



Ölüm: Eşitliktir. Mezar imparatorla mahkumu, zenginle yoksulu, güzelle çirkini, bilgeyle deliyi eşit kılar. (Zülfü Livaneli)



Cesaret: Hem bir soru, hem de bir muammadır. Yalın haliyle bir mana taşımaz. (Murat Menteş)



Durum: Yokuş aşağı giden bir otomobil var, sürücüsü yok. İrtifa kaybeden uçak var, pilotu yok. Topyekün hastaneye sığındık tek bir hekim yok! (Nebil Özgentürk)



Türkiye: Caza benzer. Bir sonraki notanın ne olduğunu tahmin edemezsiniz. Ve bu yüzden dinlemeye devam edersiniz. (Hakan Günday)



Vatan: Ölü fakir borsası. (Murat Uyurkulak)



Acele: Caymanın faizidir. (Başak Buğday)



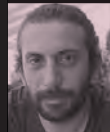
Ahize: Bir nesil için bir ucu kulağa diğer ucu ağıza denk getirilerek kullanılan iletici. Bir başka nesil için Whatsapp logosu. (Evrim Kuran)



Ayna: Eski dilde selfie. (Erdem Aksakal)



Zaman: An'ın zamlanmışıdır. (Rewhat)



Dünya: Mevcut haliyle başka dünyaların cehennemidir (Ali Lidar)



Aşık: Mevsimlik işçi. Bu sene burada, seneye kim bilir hangi memlekette... (Sevim Gözay)



Zor Zamanlarda Mizah: Dikenleri içe açan kaktüs. (Levent Gönenç)



Futbol Sahası: Orman yangını ölçü birimi. (Ahmet Ülkü)



Leşcinsel: Ölüsevici (Hakan Bıçakcı)



Kahve: Gündelik yaşamı 'olabilir' kılan unsurların başında gelir, ona bir biçimde alışmış kişiler için. (Enis Batur)

BİR SERÇENİN KANATLARI ALTINLA KAPLANIRSA

Paris'te bir Türk ailesinin evine davet edilmişim. Yemek sırasında; babası, içeride annesine yardım eden 11-12 yaşlarındaki küçük kızını işaret ederek, biraz da gururla, amcası, dedi, kızım çok başarılı, okulunun birincisi, bütün derslerinden 10 alıyor. Fransızlar bile hayran kendisine!

Ben hiç düşünmeden, eyvah, diye cevap verdim, çocuğunuzun ne sorunu var?

Masadakilerin tuhaf tuhaf baktıklarını görünce de ilâve ettim:

Bu yaşta bu denli başarılı olmaya ihtiyaç duyduğuna göre, muhakkak bu çocuğun kendisini başa çıkarmak zorunda hissettiği ciddi bir sorunu olmalı!

Masadaki sessizlik uzun sürmedi. Baba, ne sorunu olsun beyefendi, hiçbir sorunu yok, gayet normal bir çocuk, diye karşılık verdi.

Huysuzluğum tutmuş olmalı ki ben de, mümkün değil, diye mukabele ettim,

Değil bir çocuk, bir yetişkin bile, normal olduğu takdirde, yüksek başarıların peşinden koşmak ihtiyacı hissetmez. Mutlaka fark etmediğiniz bir sorunu olmalı!

Meselâ, dedim, arkadaşlarıyla arası nasıl? Çok arkadaşı var mı? Oyun oynamayı seviyor mu?

Baba önce nasıl cevap vereceğini bilemedi, sonra, var tabii, kabilinden bir şeyler söylemeye çalışırken, eskiden beri ailenin yakını olan doktor arkadaşım, hay Allah, nasıl da fark etmemişim. Dücane Bey haklı. Gerçekten de onun doğru dürüst arkadaşı yok. Pek oyun oynamayı da sevmez. Ben ne zaman çocukları lunaparka götürmek istesem, o gelmek istemez, odasına kapanır, televizyon seyretmeyi tercih ederdi, şeklinde açıklamalar yapmaya başladı.

Hikâyenin devamı o kadar önemli değil. Ancak şu kadarını söyleyeyim ki beni şaşırtacak farklı bir neticeyle karşılaşmadım.

Eskiden beri, göz alıcı başarıların öykülerini hep kuşkuyla karşılarım. Ne zaman başarıyla övünen biriyle karşılaşsam, acaba bu zavallının ne sorunu



Gustav Klimt - Pallas Athene 1898

var ki bu denli başarılı olmaya ihtiyaç duymuş, diye düşünürüm.

Başarının türü önemli değildir. Bedeli zor ödenmiş her başarı, her yükseliş, gerçekte bir kaçıştır. Kimsenin kuşkusu olmasın ki başarıların yegâne yararı, geride/içte saklı bir şeyleri örtmeye matuftur.

- Başarmak kolay değildir.
- Başarı kazanmak zordur.
- Her başarının bir maliyeti vardır.

Bu cafcaflı açıklamaları duyunca sormak gerekmez mi:

İnsan niçin bu maliyeti öder?

Zorluklara katlanmayı gerekli kılan nedir?

Kişi niçin durup dururken zorluklarla uğraşmak ister?

Cevap acaba şu mu:

Başarılı olmak istiyorsan, bedelini ödemelisin!

Başarılı olmak için ne yapmak, hangi sıkıntılara katlanmak gerektiğini konuşuyor olsaydık, hiç değilse kolay başarılarından söz etseydik, belki bu

cevabın bir mânâsı olurdu. Oysa bizim cevabını merak ettiğimiz sorular şunlardı:

- İnsan niçin başarılı olmaya ihtiyaç duyar?

- Başarı arzusunu ortaya çıkaran eksiklik duygusu acep ne ola ki?

Başarıya ihtiyaç duymuş olan birinin, arzusuna ulaşmak için gerekli maliyeti ödemeye yanaşıp yanaşmaması farklı bir şey, bu maliyeti göze alabileceği başarılarla talip olmak zorunda kalması ise başka bir şey!

Başarı, basitçe eksikliğin giderilmesi değil, eksik olanın ihtiyaç fazlası olacak kadar biriktirilmesidir. Bu bakımdan yeterince eksiklenmeyen insan, yüksek başarılarla ihtiyaç duymaz! (Tırmanmanın istikameti doğal olarak aşağıdan yukarıyadır. Aşağıda olmayan, niçin yukarıya tırmansın?)

Azm u irade, gayret, çaba, vb. faaliyetleri küçümseyen sanan aklı-ı eveller, bu sözcüklerin yerini; hem

de bir çırpıda hırs, ihtiras, tamâ gibi sözcüklerin alabileceğini de hesaba katmalıdırlar.

Bu yer değiştirme, eylemin türüyle değil, amacıyla ilgili olup kabaca çok çalışma olarak tanımlanabilir. Siyasî hırslar, sanatsal ihtiraslar, ticarî tamahkârlıklar, kolaylıkla azim ve gayret'le ilişkilendirilebilir.

Başardım, başarılıyım, gibi boş lâfları bırak da söyle bakalım ey talib, mutlu musun?

Ben başarılı ama mutsuz çok insan gördüm. Keza bir o kadar da başarısız ama mutlu insan.

Başarı insanı memnun eder, nefesine haz verir ama eğer aptal değilse aslâ mutlu olmasını sağlamaz! (Yeri gelmişken, bazı ünlü sanatçıların yaşamları burada hatırlanabilir. Zekî, başarılı ve hâlimden memnun sanatçıların. Görüldüğü kadarıyla mutlu olamayanların.)

İyi ama kişi hem başarılı, hem mutlu olamaz mı?

Olamaz, çünkü bir serçenin kanatları altınla kaplanırsa, o serçe artık semâlarda yükselemez.

Unutmayınız, başarı altın gibidir. Çökertir. Mutluluksa her halûkarda toprağa ihtiyaç duyar, bir vasata yani. 🌱

**Başarı
insanı memnun eder,
nefsine haz verir
ama eğer
aptal değilse
aslâ mutlu olmasını
sağlamaz!**

BEKLEDİM

Şehir yanıyor

Ve yıkılıyor geçmiş

Kurduğumuz ne varsa şimdi

Belirsiz adımlarında insanlığın

Başa dönüyor.

Bir bilinmez!

Kahinler toplanıp

Remil çekseler

Ne görecekler

Sende bulduğum

yakınlığı mı önce

Konuşulmayı mı?

Yıldızlar kaydı bütün gece

Deniz çekildi

Ve ben bekledim seni

Yıkılmış tüm kapılardan

Bana vereceğin müjdeyi.

Duymadın

Duymadın!

CERVANTES ZAMANINDA İSPANYA'DA YAŞASAYDIN... (1547-1616)



- Karın tarafından aldatıldığında eve geldiğinde mahalleli tarafından kapına çakılmış bir boynuz bulabilirdin. Hatta ilerleyen saffhalarda mahalleli karına sahip çıkamadığın için kafana geyik boynuzu takıp seni eşeğe bindirerek çayırılık bir alanda bir güzel taşılayabilirdi. Makûs kader!
- Kocasını aldatmış bir kadın isen ve kocan bunu gözleriyle görürse seni oracıkta öldürme hakkına sahipti.
- Hayatında attığın her adımda Engizisyon ensende olacaktı. Sadece inancına değil seks hayatına bile karışacaktı. Bir yaramazlık yaparsan önce seni şikâyet edecek komşularından, sonra da Engizisyon memurlarından saklanarak yapacaktın. Nereden baksan çok stresli.
- Lakin ölümle bile cezalandırılabilen bu yasağa hiç takmayan İspanyollara ayak uydurabilecektin. Tarihin en çok ve çeşitli kategoride yasak aşkının yaşandığı bu dönemde toplumun sana sağladığı çapkınlık ortamından herkes gibi payını alabilecektin. Uzun sürelik bir strese girmek istememen halinde “amesada” adı verilen bir aylığına kiralayabileceğin kadınlarla birlikte olabilirdin.
- Eşcinsel olduğun anlaşıldığında gemide isen ilk adada indirilip cayır cayır yakılabilirdin.
- Kadın olarak, eğer paran yoksa evlenmeyi aklından çıkar. Çünkü şöyle fiyakalı bir çeyiz (drahoma desek daha doğru) götürmediğin halde kendine sinek kadar da olsa bir koca bulman hiç de kolay olmayacaktı.
- Cadılıkla suçlanan bir kadının katranlanıp üzerine tüyler yapıştırılarak şehirde dolaştırılmasına şahit olabilir, hatta ona sen de çürük patlıcan atabilirdin.
- Engizisyon tarafından “kutsal çuval” giymek cezasına çarptırılıp zorla giydirilen haç işaretli çuvalı üzerinde paralanana dek her gün taşımak zorunda kalabilirdin.
- Tanrıya küfrettiğin kanıtlanırsa devlete ait bir mahkemede dilinin kesilmesine karar verilebilirdi.
- Öyle beleşe hırsızlık yapmak yok! Hırsızlık yapmak için “mesleğe dâhil edilmen”, bunun için de mafyaya çuvala para vermen gerekecekti. Cervantes’in dediği gibi hırsızlık “serbest meslek” değildi.
- Paran yoksa öyle elini kolunu sallayıp dilenemezdin. Devletten dilenmeye hakkın olduğunu ispatlayacak bir belgeye ihtiyacın olacaktı. Söz

gelimi sakat olduğunu ispatlaman gerekecekti.

• Bir suç işleyip kendini hapishaneye tıktırma hayali de kuramazdın. Hapishaneler neredeyse kentler kadar kalabalıktı ve burada yiyip içmek yerine devlet seni kadirgamlarda güneş altında keten donla kürek çekmeye davet ediyordu.

• Burnun büyük olduğu için bir şairin diline düşüp “buruna yapışık bir adam” olarak edebiyat âlemlerine rezil rüsva olabilirdin. Góngora gibi.

• Bu dönemde kadın olsaydın yüzünü, ellerini ve dekolteni “Solimán” (yanlış duymadınız: Süleyman) adı verilen zehirli bir madde olan sülümenle beyazlatacaktın. Saçlarının rengini açmak istiyorsan da çamaşır suyu riskine girecektin.

• Yer gök tiyatro kumpanyası idi. Tiyatro kumpanyalarının evlerin büyük avlularında arka arkaya en az üç gün oynadıkları oyunları, özellikle de komedileri izleyebilirdin. Üstelik kızılı-erkekli. Din adamları bile kendilerine ayrılan bölgede bu oyunları izliyorlardı. Medeniyet fena şey değil, malum.

• Bira içecek bir yer bulamazdın. Çünkü zaten ülkenin gelmiş geçmiş en büyük kralı Şarlken (hatta aynı zamanda imparatoru) bile bulamıyordu, sen nereden bulacaksın. Adamcağız sonunda doğduğu topraklardan, yani Flandra’dan, bira yapımcılarını getirtmek zorunda kalmıştı. Nitekim İspanyollar biraya “içince ağzı marul gibi buruşturan içecek” adını koymuş, ondan pek haz etmemişlerdi.

• Şarap mı? Antik Yunan’da olduğu bu dönemde de sabah kahvaltısında şarap içmeye başlayabilirdin. Günün her saatinde içebildiklerini saymıyorum bile. “Taberna”lar sen sürekli iç diye varlardı.

• Yolda yürürken pelerininin arkasını, “cigarrero” adı verilen ve koca bir makasla sadece pelerin kesen bir hırsızlara kaptırabilirdin. Hırsızlar 12 fantastik kategoride toplanıyordu ne de olsa.

• Üniversitede öğrenci isen hoca dersi uzatırsa sınıf arkadaşlarınla birlikte topluca ayaklarını yere vurarak bunu protesto etme hakkına sahiptin.

• İlkokul yaşına geldiğin zaman yazdığım bu yazıları okuyabilmek için 6, bana cevap yazmak için ayrıca 6 ve bu derginin sayfa sayılarını sayabilmen için gerekli olan eğitime bunlara ek olarak bir 6 real daha vermen gerekecekti. Yok öyle bedava eğitim. Her şeyi devletten bekleme

Hadi yine iyisin 🍀



Bira içecek bir yer bulamazdın. Çünkü zaten ülkenin gelmiş geçmiş en büyük kralı Şarlken bile bulamıyordu.

SAYILMAZ ARKADAŞ

“Al işte, bir kadını daha çekmiş vurmuş bir eski koca. Sonra da intihar etmiş lanet olası. Yok anam yok, sonu gelmeyecek bu cinayetlerin.” Sesi titriyor karımın, ağladı ağlayacak. Kadınlar öldürülüyor, dövülüyor; el kadarken evlendiriliyor; alınıyor satılıyor. Ne geliyorsa kadının başına geliyor, nasıl bir memleket lan burası! Acı acı gülüyordu, gözleri acıya vuruyor içimi, teselli edecek bir söz yok. Kelimenin anlamını yitirdiği yerdeyiz, odanın içini dolduran uzun bir sessizlik sonrası vurdum kapıyı çıktım... Dünya Kadın Günü’ymüş bugün, ben de ağzımı bırakır başka bir yanımla gülerim bu işe. Sen de gül abisi, sen de gül. Ağlama ki sevinmesinler. Boğazına kadar pisliğe batmış bir dünyayı miras bırakacağız çocuklarımıza. Onlar da buldukları gibi kullanacaklar. İster sevecek, ister dövecek. Ne görüyorsa onu yapacak. “Bana bir insan verin, yedi yaşına kadar size ondan ister âlim ister zalim yapayım.” demiş büyük insan. Alın size bir zalimler dünyası. Size geceleri gözyaşı döktüren, sizi uyutmayan zalimleri affetmeyin. Bu anlamda kurulan Kadınlar Cumhuriyeti’nde örselenen onurunuz hatırına yapın bunu.

Bu siyah kış sabahında işe koyulmadan önce duyduğum ilk haberler bunlar. “Artık her gün yas tutar olduk, Çipras da geldi el sıkıştı gitti, çocuklar ölüp ölüp duruyor,” diyen sesi kulaklarımda çınlıyordu. Serencebey’den aşağı yürüdüm, on dakika bekledikten sonra gelen ilk otobüse bindim.

Okuldan iki üç bir şey istemişler, “Alcaksın de mi baba?” deyip duruyor delişmen. Anneme şeker ölçüm cihazı lazım, bu sene kömür alamadık odun yakıyoruz, yaş odun veriyor namussuz, kırış kırış odunlar, tutuşturabilene aşk olsun. Odun da lazım... Cebimde günlerdir gezdirdiğim elektrik faturasını düşünmemek için elimi cebime atmayı var bir de... Ötesi berisiyle bir dolu para eder. Bizim cep elek gibi, kevgir gibi, koysan da durmaz. Bütün bunlar zihnimi hallaç ederken dalıp gitmişim, otobüs son durağa gelmiş. Herkes inince fark ettim, utanarak indim. Hatırı sayılır bir kalabalık ellerinde dövizleri, yürüyorlar. Kalabalığa karıştım, ben de başladım bağırma: Kadın şiddetine hayır! Kadın cinayetlerine son ver! Kadınlara özgürlük! Kadın öldürmek erkeklikse biz erkek değiliz! Te Galatasaray’a kadar bağır çağır yürüdük, sonra dağıldık.

Bir sigara yaktım, yine otobüs durağının yolunu tuttum. Neyse bu defa çok beklemedik, attık kendimizi içine. Yalpalaya yalpalaya gidiyoruz. Çamaşır gibi asılmışız boru halkalara, kokular birbirine karışmış, sıkış tepiş. Herkesin elinde bir telefon, oynuyor anasını satayım. Dışarıyı seyreden bir kişi yok... Yaşadığı şehir, geçtiği yolları şöyle bir görmek bile bitmiş. “N’apıcam görüp de” diyorlar zaar. Yağmur yağacak, hava iyice kapatmış kendini, poyrazın kerameti bundandır demek. Dön sola, çık yokuşu in yokuşu, bas frene, bas gaza, dur kalk indi bindi derken gidiyoruz işte. Orta yaşlarda bir kadın havasızlıktan fenalık geçirdi, kızı alını siliyor annesine ne olduğunu anlamaya çalışıyor. Gençten bir delikanlı şoföre sesliyor. “Kaptan çek sağa, kaptan!” Allah korusun diyorum içimden; ağzından yel alsın arkadaş.

Otobüs ilk durakta durunca kızcağzı anasını çekiştire çekiştire indirdi, kadın kaldırıma çökerken biz menzilden uzaklaşıyorduk, kız çocuğunu gözlerindeki korkuyla bıraktık arkamızda.

İnsan bazen birilerini arkasında bırakabiliyor. Kimi yüreğinde yaşıyor, kimi gözündeki yaşta. Ama

bırakıyorsun yani. O zalimliği de yapıyor insan. Uzun zaman önceydi birini severdim, o beni daha çok. Ben iki gözümle ağladım, o yüreğiyle. Gençlik o vakitler, yüreğimizin ayarı yoktu, hercaiydik, akordsuzduk vesselam. Noktamız var virgülümüz yoktu. İnsan ortasını bulamıyordu hayatın. Ne gençliğimizin ne sevdamızın hakkını verebildik.

Günlerden bir gün bir demet sümbül almış, yokuş aşağı koşarak iniyor; paldır küldür apartmana, paldır küldür asansöre dalıyorum. Asansör bozuk, merdivenleri bir solukta çıkıyorum. Zili çalmaya gerek yok, kapılarda karşılıyor beni. Elimdeki çiçeği yüzüme tutarak utancımı saklamaya çalıştım. Sarıldık sarmaştık, oturduk, yemek yedik, kahve içtik, müzik dinledik. İki uzak el gibi oradan buradan konuştuk. Sonra getirip koskoca bir koli koydu önüme. “Bunlar, seni göremediğim her gün için sana aldıklarım.” dedi. “Aynı şehirde yaşarken üç ay göremediğimi hesaplarsak tamı tamına doksan bir parça hatıra denilebilir.” Sonra bir kâğıttaki çizelgeyi gösterdi. “Bu çarpı işaretleri seni göremediğim günler, kırmızıyla işaretlediklerim ise bir yılda topu topu görebildiğim üç beş gün.” diyerek uzun menzilli bir gol atarak o günü, o an’ı tarihe geçirdi.

Sonrasında bir sene geçmeden gitti evlendi. İşte ne olduysa ondan sonra oldu, bize de yasını tutmak düştü. Denizi seviyorsan dalgasını da seveceksin dedik, yolumuza devam ettik. Ağladık da. Hayat geçiyor, ama delerek ama çizerek. Biz de birilerini çizdik, o birileri de bizi. Sonra bir bakmışsın çoluk çocuğa karışmışsın, başına tuz torbası geçmiş, gençlik milat kadar uzaklarda kalmış. Bir sabah kalkıp saçların beyazladığını gördüğünde biten tatlı güzel şeye gençlik diyorlar. “Lakin”, “ama”, “zira”, “fakat”; bir de “ancak” koyalım yanına, tamam olsun hesap.

Böyle böyle dalmışım derinlere. Denizde gemilerim battı batıyor derken otobüs marangozhanenin hemen önündeki durakta durunca indim. Babam, tezgahın başında palanya yapıyordu. Cigarası ağzında, gözüne vuran güneşe aldırması yok. Radyoda öğle haberleri, babam saydıyor. “Kurbanıdır temizleniyor muymuş neymiş. Yıllardır bok götürüyor, akıllarına şimdi gelmiş,” diyor.

“Sana da yaranılmıyor be ya,” dedim damarına basa basa. “Ne istiyon sen bunlardan, para var adamlarda, senin gibi ayakkabı kutularına fotoğraf koymuyorlar.” Elini gözüne siper ederken, “He ya, bizim aklımız anca buna basıyor,” dedi. Az önceki siniri, başından aşağı süzülüp gidivermiş gibiydi. Gülmem geldi, birlikte gülüyorduk, öfkeyi bastırmak istercesine. Gevrek gevrek gülerken göbeği hopluyor, bir eliyle alnındaki teri siliyordu.

“Delişmen nerede?”
“Nenesi tarhana yapıyor, o da bir ucundan tutuyor.”
“Geç, bi kahve yapsın oğlan sana.”
“Yok, ben gideyim baba.”
“Ne ulan, ateş almaya mı geldin?”
“Evdekiler bir liste yapmışlar akşama kadar alacakmışız.”
“Paran var mı?”
“Var da yok.”



Çabuk tarafından elini cebine attı, ne var ne yok elime tutuşturdu. Sonra çırağına seslendi.

“Evlat!”
“Geldim usta.”
“Yap bize şöyle iki orta, ağzımız şekerlensin.”

İçtik orta şekerliyi, yine atladık otobüse, Mahmutpaşa’ya koyulduk bu defa. Kuşlu caminin önünde indim, kuşlar pek bir kalabalık geldi gözüme bugün. Bir avuç yemin başına toplanmış, karınlarını doyuruyorlardı. Geçtim gittim yanlarından. Bir keresinde tam buralarda ceketin cebinden telefonu kaptırdığımı hatırlayarak elimi cebime attım, n’olur n’olmaz...

Vurdum Çağaloğlu’na, oradan Nuriosmaniye’ye, köşedeki eczaneye daldım, dedim böyle böyle... Annemin ilaçlarını yaptırdım, şeker ölçüm zımbırtısını aldım, hatırı sayılı bir para ödedim çıktım. Oha dedim, beş dakikada neredeyse soydular bizi, babama hak veresim geldi az önce. “Al işte itiraz etme, anca yeter,” diyordu, öyleymiş. Anca. Her şey anca, ucu ucuna...

Beyazıt’ta bir kahveye daldım, çay içtim, ayakkabıları boyattım Suriyeliye. Az soluklandıktan sonra Köylü Pazarı’ndan iki metre pazen kestirdim Delişmen’in annesine. Kalabalık baş döndürüyor, yine kilit olmuş yaya trafiği, hızlanıp kurtulmak istedim. Sele zeytini aldım, çökelek aldım, cevizli sucuklar sardırıp attım torbaya, akşama iki bira parası kaldı cebimde. Evin yolunu tutayım dediğim sırada kredi kartlarına getirilen taksit yasağı yüzünden kuyumcular açmışlar pankartları “Tek Çekiliş Bizi Tükketti!” diye sesliyorlardı. İhtiyarın biri “Pok yiyesiceler, mahvettiller insancıkları!” derken boş gözlerle etrafına bakınıyordu. Boş gözlerin gerisinde dikkatle bakanın anlayacağı derinliği gördüğüm sırada göz göze geldik, başını sallayıp yürüdü gitti...

Eve varmadan önce köşede solukladım. Bir soğuk birayla bir altılı oynayıp evin yolunu tuttum. Kış koynumuza kadar sokulmuş, ağulu bir rüzgâr göğsümü delip geçiyor, gün batıyordu, arkamda bıraktığım evler gibi bu günü de kapının arkasında bıraktım. Mutfaktan gelen tarhana kokusu burnumu deldi. Delişmen’in gülüşleri, Kafka’nın mırıltılarıyla gün akşama devrildi. İnadına gülümsemekti hayat. Öyle bir onurla yaşayacaksın ki göğsünde bir madalyon gibi taşıyacaksın hayatı. Taşıyamıyorsan o hayat sayılmaz. Sayılmaz arkadaş. ❀

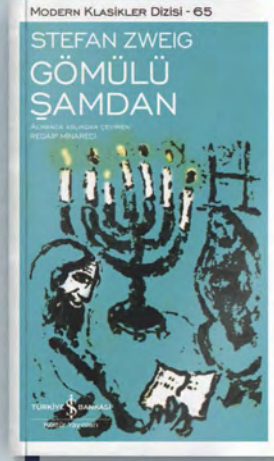
STEFAN ZWEIG BÜTÜN ESERLERİYLE MODERN KLASİKLER DİZİSİ'NDE



Mürebbiye
çev. İlknur İgan
96 s, 9 TL



Olağanüstü Bir Gece
çev. İlknur İgan
80 s, 8 TL



Gömülü Şamdan
çev. Regaip Minareci
120 s, 10 TL



Yakıcı Sır
çev. İlknur İgan
96 s, 9 TL



Korku
çev. İlknur İgan
80 s, 8 TL



Karmaşık Duygular
çev. İlknur İgan
264 s, 15 TL



Bir Kadının Yaşamından
Yirmi Dört Saat
çev. Mahmure Kahraman
80 s, 8 TL



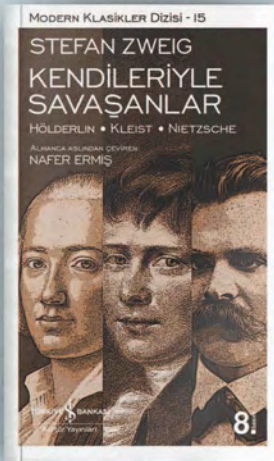
Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu
çev. Ahmet Cemal
68 s, 6 TL



Satranç
çev. Ahmet Cemal
88 s, 7 TL



Kendi Hayatının Şiirini Yazanlar
çev. Gülperi Sert
407 s, 24 TL



Kendileriyle Savaşanlar
çev. Nafer Ermiş
362 s, 20 TL



Üç Büyük Usta
çev. Nafer Ermiş
232 s, 14 TL

Balıkçı gemisiyle 2 bin mülteci kurtardılar

“Geçen yıl 1 milyon mülteci, Akdeniz üzerinden Avrupa’ya ulaştı. En az 3 bin 700 kişi yolculuğunu tamamlayamadı.” Uluslararası Göç Örgütü’nün açıkladığı sayılar bunlar. İnsan hakları aktivistlerine göre tablo çok daha karanlık. Akdeniz mezarlığında son yıllarda kaybolan göçmen sayısının 25 bin olduğunu söyleyenler var. Alınan tedbirlere rağmen yok oluşlar engellenemiyor.



Mülteciler için devletlerin attığı adımlarla yetinmeyenler ise soluğu Akdeniz açıklarında alıyor. Alman balıkçı teknesi gibi. 100 yıllık bir geçmişi olan gemi, batmak üzere olan mültecilere can simidi oluyor. Sea-Watch

isimli gemide tamamen gönüllülerden oluşan bir ekip bulunuyor. Alman Harald Höppner girişimciliğinde hayata geçirilen proje kapsamında geçen yıldan bu yana 2 bin mülteci kurtarıldı. İtalyan fotoğrafçı Federica Mameli, gemi mürettebatıyla birlikte 10 gün geçirdi. 234 göçmenin kurtarılışı sırasında deklanşörüne bastı.

Bölgedeki sahil güvenlik ekipleriyle koordineli bir şekilde çalışan Sea-Watch gibi yine gönüllülerden oluşan başka bir ekip daha var. Onlar da Akdeniz ve Ege’de aktifler. MOAS isimli projenin



arkasında Regina ve Christopher Catrambone çifti var. Yatlarıyla Akdeniz turu yaparken bir göçmenin cansız bedenini gördükten sonra özel donanımlı bir gemi satın alıp, işe koyuldular. Geçen yıldan bu yana yaklaşık 15 bin kişinin hayatını kurtardılar.

Karada da mülteciler için mücadele edenler yok değil. Son zamanların belki de en sıra dışı yardımlaşması İtalya’da başlayıp İsveç’e kadar uzandı. Bir grup İtalyan aktivist, İsveç’e gitmek isteyen mültecilere yardım etme kararı verdi. 3 bin kilometrelik yolu tamamlayıp, İsveç sınırına geldiklerinde karşılarına en büyük sorun çıktı: Mültecileri İsveç’e nasıl sokacaklardı? Bunun için sahte bir düğün tertiplədiler. Mültecilerden biri damat diğeri gelin oldu. Sahte düğün konvoyu eşliğinde sorunsuzca sınırı geçip geri döndüler. Bu maceralarını da On the Bride’s Side isimli bir belgesellerinde dünyaya duyurdular.



Hayat kadınları hayır işleyemez mi?

Yeni Zelanda’da bir genelev, muhafazakarlarla karşıtları arasında sıkı bir tartışmaya neden oldu. 2004’ten bu yana hayat kadını olarak çalışmanın yasal olduğu ülkede hizmet veren “Shh...Adult Fun Spot” isimli genelev bir yardım kampanyası başlatacağını duyurdu. Buna göre ‘herkese açık gün’ tertip edilecek. Müşteriler, genelevde çalışanlarla yemek yiyecek, içki içecek, soru – cevap seansları yapabilecek ve isteğe göre daha fazlası olacak. Elde edilecek gelir de yardıma muhtaç çocuklar için yiyecekler hazırlayan Kai Kitchen isimli kuruluşa bağışlanacak. Ancak muhafazakarlar, “Bu hayat kadınlığını normalleştirmek” diyerek hemen itiraz etmeye başladı. Yardım kampanyasını destekleyenler ise hayat kadınlarının normal kadınlardan hiçbir farkının olmadığını savunuyor.



Sahiplerinin yerine tatile çıkıyorlar

Çocukluğunuzdan beri yatağınızdan ayırmadığınız oyuncuğınız var mı? Hani şu korktuğunuzda sarıldığınız veya karanlıkta gözlerinizden korktuğunuz tüylü aylardan mesela. Eğer varsa, bu haber size. Japonya’da yeni bir akım başladı. Oyuncaklar, sahiplerinin yerine tatile çıkıyor. Projenin arkasında Unagi Travel isimli bir şirket var. Çok yoğunluktan, parasızlıktan veya sağlık sorunlarından dolayı tatile çıkamayanlar için başlattılar kampanyayı. Oyuncakları gerçek turistik turlara çıkarıyorlar. Müzelerle, kafelere veya tarihi yerlere götürüyorlar. Hatta müşterilerinin isteğini göre adrenalini yüksek turlara da oyuncakları dahil ediyorlar. Yani çok sevdiğiniz oyuncuğınız sizin yerine bungee jumping yapıyor. Şirket an ve an gidilen yerleri, yapılan aktivitelere gösteren videoları müşterileriyle paylaşıyor. Böylece tatile çıkamayanlar, oyuncaklarının gözünden az da olsa rahatlamış oluyor. Günlük turları 40 dolardan başlayan şirket, 450 dolardan başlayan fiyatlarla da yurtdışı turları düzenliyor. Şirketin sahibi Sonoe Azuma, “Müşterilerimizin çoğu Japonlar oluyor. Ama son zamanlarda Japonya’yı merak edip buraya gelen yabancılar da oyuncaklarını bize göndermeye başladı” diyor. 🌸

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Yasak kardeşim!

Katar’da geçen ay bir okulda ‘müstehten’ olduğu gerekçesiyle Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler masal kitabının yasaklanması ardından dünyanın dört bir yanındaki ‘yasaklar silsilesine’ göz attık:

- Almanya ve Fransa’da müdürlerin mesai saatleri dışında çalışanlara mail atmaları yasak.
- Çin’de başkasının bedeninde yeniden dünyaya gelinmiyor. Yasaya göre reenkarnasyon sadece devlet izniyle yapılabilir.
- Japonya’da şişman çalıştırılmıyor. Kadınlar için bel kalınlığı en fazla 90, erkekler için 85 santimetre olmalı.
- İngiltere’de devlet merasimi yapılması gerekeceği için Parlamento’da ölmek yasak.
- Singapur’a giderseniz, sakız çiğnemeyin. Zira yasak.
- İtalya’nın bazı bölgelerinde güvercinlere yem verirsiniz para cezası yiyebilirsiniz. Yerleri pisletiyorlar diye güvercin beslemek yasak çünkü.
- İsveç’te anne-babalar çocuklarına tokat atamıyor. Yine İsveç’te 16 yaşından küçükler, anne babalarından izinsiz Facebook, Twitter ve Instagram gibi sosyal medyada hesap açamıyor.
- İspanya’da çocukların tembelliği yasak. Evde anne ve babalarına yardım etmek zorundalar.
- Brezilya’da bütün yaş gruplarına solaryuma girmek yasak.



MASALLARDAN MEYDANLARA

Senaryo klasiğidir; kadın sinir anında duraklar, Setrafına bakınır, gözüne kestirdiği bir objeyi alır odadaki boy aynasına fırlatır. Ayna kırılır. Zemine dökülmüş ayna parçalarından kadının pek çok yansımaları görürüz. Evet, kadın paramparça olmuştur. Ağlamaya başlar. Yerdeki ayna kırıklarından birinde kendini görür, durgunlaşır. Bu, kadının karar anıdır. Kendini toplayacaktır. Gözyaşını siler. Yere saçılmış ayna kırıklarını toplamaya başlar. Bu esnada kırıklardan biri eline batır. Bu kez de kanayan eline bakarak ağlamaya başlar.

Senaryo klasiğidir; adam sinir anında duvara asılı yüz aynasına bir yumruk atar. Ayna çatlar lakin parçaları dökülmez. Adamın görüntüsü kadın gibi parça parça yerlerden yansımaz. Çatlamış aynanın kırık görüntüsünde kesik kesik de olsa bir bütünün tamamlayan devamlılık vardır. Hayır, adam paramparça olmamıştır. Aynaya dik dik bakar. Bu, adamın karar anıdır. Ortalığı dağıtacaktır. Adamın kendisini ayna yumruklatacak kadar sinirlendiren meselenin icabına bakacağını anlarız. Elinin kanadığını fark eder. Eline bir parça bez sararak maceralara atılmak üzere oradan ayrılır.

Senaryo klasiğidir; kadın kriz anında bile aynayı kırarak obje arayacak kadar pay bırakır öfkesine, adam hesapsızdır.

Senaryo klasiğidir; adama hesap sorma yolları, kadına süpürge faras...

Masal klasiğidir; kadınların başına açılan belalar yine kadınlar yüzündendir. Üvey anne, kötü kraliçe, cadı; sudan sebeplerle gıcık olduğu prensese yahut kraliyet titri taşımayan güzel kıza türlü kötülükler yapar. Zehirli iğ gönderir, 100 yıl uyutur. Zehirli elma gönderir, bayılır. Kocasını öldükten sonra üvey kızını evin hizmetçisi olarak kullanır, balolara götürmez, kismetini kapatır. Kızcağızın anası aç karnını doyurmak için marul çaldı diye kıza bir kuleye hapseder. Ya şekerim, kadın kadının kurdu diye boşuna dememişler. Bu kızlar da kaderlerine razı olur; kuleden kurtulmak için prensin gelip kendisini kurtarmasını bekler. Pamuk Prenses ve Uyuyan Güzel, üstelik de yastık altına anahtar koymadan uyuduklarından kismetlerinin kim olduğunu göremeyecekleri rüyalara dalmışken, bir prensin gelip kendilerini uyandırmasını bekler. Bir kadının gözünün açılmasını göze alacak kaç adam var sanıyorlarsa artık... Masal klasiğidir, kadınlar çabuk inanır.

Masal klasiğidir; prenslerin prensesi

kurtarmadan önceki hayatına dair hiçbir şey anlatılmaz. Erkeklerin hikâyesi kahraman oldukları an başlar. Bütün masal yan gelip yatar, finalde atlarıyla ortaya çıkıp prensesi öpüp uyandırmak, kuleye tırmanıp kıza tavlama misali kolunun altına alıp aşağı indirmek yahut ayakkabı giydirmek gibi türlü kahramanlıklarla en iyi erkek oyuncu ödülünü kaparlar.

Masallarda kızların hikâyesi mağdurluktan, erkeklerin hikâyesi kahramanlıktan kaynaklanır.

Bu masallardaki prenseslere de prens olsun çamurdan olsun zaten... Prens mi, he prens... Gerisine kulak asma... Misal Külkedisi, bütün gece dans ettikleri halde yüzünü hatırlamayıp, ayakkabı numarasına göre yar seçen prens dönüp de, "beynin çok güzelmis, lens mi?" demez.

Bu masallardaki prenslere de çaresiz kız olsun zaten... Misal Rapunzel'i kurtaran prens, "madem kuleden aşağı sarkıtacak kadar saçın var, beni bekleyesiye kesip balkon demirine bağlayıp tutunarak inseydin ya" demez. Ayrıca prenseslik kurtarılmayı gerektirir. Öyle kendi göbeğini kendi kesen kadından prenses falan olmaz. Hangi prens kendi kendine kurtulup prens kastını boşa düşürecek prenses ister ayol, siz de... Adamların bir keyfi kadın kurtarmak zaten!

Kadın kuaförü klasiğidir; camekânları her daim jaluziyle örtülüdür. Çok film seyretmiş, çok masal dinlemiş kadınlara sihirli değnek dokunuşu vaat edilir. Dışardan görünmesine izin verilmeyen bir hazırlıkla; külkedisi gibi değişip prenses olma, filmlerdeki Türkan Şoray gibi bir anda bambaşka biri olup zamanında kendisini hakir görenlerin ağzının payını güzelliğiyle verme hayali sunulur.

Erkek kuaförü klasiğidir; camekanlarında değil jaluzi, tül perde bile yoktur. Adamlar kamuya açık biçimde tıraş olur, saç kestirir, kulak kıllarını yaktırır. Erkek kuaförlerinin camekânına yapıştırılmış yakışıklı adam posterleri içerde alınma sürülmüş yeşil ağdayla Shrek izlenimi veren adamları perdelemeye çalışmaz. Daha çok, "valla işinize gelirse artık" mesajı vermek istenmiş gibidir.

Kadınların hazırlığı uzun bir kulis çalışması gerektirirken, adamların hazırlığı bile başlı başına bir sahnedir.

Şirket geleneğidir; kadın iş yerinde tacize

uğrarsa, özel hayat kurumsal kimliği bağlamaz.

Aile geleneğidir; kol kırılır yen içinde kalır.

Mahkeme klasiğidir; kadın davacı, adam sanık koltuğunda. Hâkim, kadının aylar önce dava açarken verdiği ifadeyi okur: "Eşim bana yemek vermiyorsun diyerek bıçak çekti. Yemek yedikten sonra dövdü. Şikayetçiyim. Çocuğumla birlikte kadın sığınma evine yerleşmek istiyorum." Hâkim, "Sen de niye yemek yapmıyorsun be kızım?" Kocasını kadına ters ters bakıyor.

Kadın korkulu. Mahkeme görülene kadarki sürede kocasına geri dönmek zorunda kalmış. Kadın: "biz kocamla sorunlarımızı hallettik. Şikayetimi geri alıyorum." Hâkim neşeli gününde, kocaya: "sen de amma keyfine düşkünmüşsün, karnın doymadan karını dövmüyorsun." Hâkim, kadın davadan vazgeçse bile adama ceza kesileceğini söyler. Hapis cezası para cezasına dönüştürülür. Adam yumruğunu sıkıp karısına tehditkâr bakar. Kadın korkmuş. Dayak yediği için şikâyetçi olmasının bedelini yine dayak yiyerek ödeyecek. Kendisini dövdüğü için kocasına verilen para cezası ödensin diye mutfak masraflarından kıscak. Hâkim cezayı 20 taksite böler; "Bu kadarcık para için hapis yatma, öde mutlaka."

Devlet geleneğidir; hapis cezası paraya çevrilmiş kocalar döner karısını öldürürse mutlaka hapis cezasında indirim yapılacak bir sebep bulunur. Hafiflik, hafifletici sebeptir.

Adam karısını sokak ortasında benzin döküp yakar. İyi hal indirimi alır. "Bana sen de erkek misin dedi hâkim bey!"

Devlet geleneğidir; taciz - tecavüz vakalarında bir ağır tahrik unsuru bulurlar. Hem Külkedisi'nin de o saatte sokakta ne işi vardı?

Bütün bu öğretilmiş- öğrenilmiş çaresizliklere inat; şimdi sokaklarda, ayna kaplı binalara bakarak ruj süren kadınlar var... Sokaklarda, işten atıldığı için eylem yapan kadınlar var. Kendi masalımızı yazmak için sokaktayız. Adamlar tarafından kuleye kapatılmış, sokağa çıksa türlü gadre uğrayacak kız kardeşlerimizin sesini duyurmak için sokaktayız. Taciz, tecavüz, ev içi şiddet, kadın cinayetleri meselesinde körüklenen sessizliğe sessiz kalmamak için sokaktayız, meydandayız! 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'müz kutlu olsun. ✿



BANDIRMA'DA YAŞAMAK

Bandırma'da yaşamak;

105 Bandırma'da yaşamak, dünyada yaşanabilecek en güzel yerin sadece Bandırma olduğunu düşünen insanlarla birlikte yaşamak ve çok kısa süre içinde onlara yürekten katılmaktır.

105 Her yerden daha çok, bütün sokakların denize çıkmasıdır.

105 İstisnasız her dükkân, her apartman önünün sabah ve akşam şıkır şıkır sularla, büyük bir iştahla yıkanmasına şaşırılmamaktır.

105 Koca koca adamların, kadınların yollarını değiştirip, arabalarından inip sokak köpeklerini sevmeye koştuklarına her an şahit olmaktır.

105 Her ağaç dibinde sokak hayvanları için bir tas yemek ve su kabı görmek, böylelikle insan olmanın huzursuzluğunu bir an olsun üstünden atıvermektir.

105 Havayı ne güneşle ne bulutla, ne yağmurla ne karla, yalnız ve yalnız rüzgârla ölçmektir.

105 Feribotla İstanbul'a, trenle İzmir'e, otobüsle Çanakkale ve Bursa'ya çok kısa sürede ulaşabilmektir.

105 Yaz ve kış, sonbahar ve ilkbahar fark etmez, hayatın çay bahçelerinde geçmesidir.

105 Büyük şehirlerde en az bir hafta sürecektir algı-vergi işlerini en fazla 15-20 dakika içinde halledip soluğu yine çay bahçesinde almaktır.

105 Şarj aleti almak için girdiğiniz dükkân sahibinin size satmak yerine, kendi şarjını emanet verme ısrarına şaşırılmamaktır. Çünkü Bandırma'da ticaret, özlenen bir eski zaman adeti gibidir; tuhaf bir şekilde satış değil, güven üzerinden yürüyüp gitmektedir.

105 Hava üssünün jetleri kulakları sağır edercesine, şehrin ortasına ardı ardına bombalar düşercesine gürültüyle geçerken, yabancıların şaşkınlığını umursamayıp hiçbir şey olmamışçasına sohbetle devam etmektir.

105 Bahar geldi mi, gül ve iğde kokusundan baygınlık, karaduttan mide fesadı geçirmektedir.

105 Yaz geldi mi, denize girmek için şehre 10 dakika uzaklıktaki Erdek ve Tatlısu'ya gelip gitmek yerine, ille de sayfiye evi tutmaktır.

105 Toplu taşıma aracına, arabaya binme gereği duymamaktır. Gerek olursa, bu gereklilikle inatlaşmaktır.

105 Balıkesir adlı bir şehir yokmuş gibi yapmaktır. Bandırma dururken, Balıkesir'e de ne oluyor!?

105 Limanının görüntüsü, sesi ve işleyişiyle, sanayi inkişabının doğuşunu sanki her gün yeniden izlemektir.

105 Bir liralık, kıymasız sokak lahmacunun tadına doymaktır.

105 Mehmet Amca'nın yerinde, hafta yedi sen sekiz, salçalı tost yemek. Ve dünya üzerine yapılan başka hiçbir tost katiyen beğenmemektir. Hem tost denilen şey salçasız olabilir mi?!

105 Ülkede üretilen en lezzetli, en kaliteli peynirleri ve en taze balıkları, en az parayı vererek alabilmektir.

105 Mutlu ve cıvı cıvı bir şehirde yaşamak neymiş, öğrenmektir. Ve hayatında bir kez olsun insanların neden bir arada yaşadığını anlamak... ❀

Bandırma



AMACIM ONLARI MUTLU ETMEK

YILDIZ TOTAL ÖZLÜTAŞ Mersin'de yaşıyor ve 37 yıllık kuaför. Onu diğer insanlardan ayıran bir özelliği var: Gittiği köylerde ücretsiz olarak çocukların saçlarını kesiyor.



37 yıllık kuaförüm, Mersin'de yaşıyorum. 19 yaşından beri kendime ait yerim var. Yani kendimi bildim bileli bu işi yapıyorum. Emekli olmama rağmen hala işimi yapmaya devam ediyorum.

Doğayı çok seviyorum. Doğada vakit geçirmek bana bambaşka bir huzur veriyor. İşten zaman buldukça şehirden uzaklaşıp Mersin'in köylerine gidiyorum. Aslında bir yandan da çocuklarım için yapıyorum bunu; çünkü biz hep merkezde şehir hayatı yaşadık, benim de çocuklarımın da bir köyü olmadı.

Köy gezintileri sırasında başladı her şey. Gezip dolaşıyordum ama bir yandan da çevredeki çocukların saçları dikkatimi çekiyordu. Herkes bildiği işe dikkat kesilir; benim de mesleğimden ötürü ister istemez gözüm kayıyordu. Özellikle de kız çocuklarının saçlarının çok dağınık olduğunu gördüm. İlk sefer bir şey yapmadım. Daha sonraki ziyaretlerimdeyse hazırlıklı gitmeye başladım. Saçlarını kesmek istediğimi söyleyince de çok mutlu oldular. Ben de zamanla bu işi bir rutine bindirdim. Ara ara gidip saçlarını kesiyorum. Elimden geldiğince de devam edeceğim.

O çocukların yanına gittiğimde tüm sıkıntılarımla unutup, inanılmaz bir şey bu, sadece mutlu hissediyorum kendimi. Çocukların mutluluğu, çocuklarının mutlu olduğunu gören anne babaların mutluluğu milyarlara değişilmez. Başka hiçbir karşılık beklemiyorum. Doktor ya da

öğretmen olsaydım belki de daha farklı şeyler olacaktı; ama yine imkanlarım dahilinde birilerine yardım edecektim.

Yanımda çalışanlar da benimle gelmeye başladılar. Onların da hoşuna gidiyor, mutlu oluyorlar. Her şeyin para kazanmak olmadığını görüyorlar. Çalışan arkadaşlarımla da benim gibi devam edeceklerini düşünüyor; çünkü onlar da bu güzel etkileşimi görüp alırlar.

Daha çok çocuklar üzerinde durmamın bir sebebi var.

Çünkü çocukların dili, dini, rengi, ırkı olmaz; onlar sadece masum ve güzeller. Bu sene yaptığım gezilerde daha çok mülteci çadırlarındaki çocukları ziyaret ettim. Çoğu Türkçe bile bilmiyor; ama bana ne, bilmesin, o bir çocuk mu değil mi? Onun ne nereli olduğu, Türkçe bilip bilmemesi beni ilgilendirmiyor ki.

İnsanlar beni tebrik etmeye başlayınca şaşırdım. Yahu ben ne yapıyorum ki diye sordum kendime; çünkü benim için artık o kadar rutin ve sıradan bir iş haline gelmeye başlamıştı ki, insanların tepkilerinden sonra Allah Allah demek ki ben farklı bir şey yapıyorum diye düşünmeye başladım.

Gerçekten, ben yaptığım şeyin farkında değilim; eğer olsaydım fotoğraflardım, daha farklı şeyler yapmaya çalışırdım. Ama artık anlıyorum ki insanlar böyle şeyleri önemsiyorlar ve ilgi çekici buluyorlar. Çünkü hiç kimse bir şey yapmıyor, herkes seyirci kalmayı tercih ediyor. ❀



ALİ KUŞEVİ

Ali İsmail'imize

Ali'nin elleri kuşevi
derinden bir gül Ali
gülüşten derin Ali
elleri serin gülden

Ali'nin harfleri gül kokusundan
Ali bir gülüşün derinliğinden
Tanrı bile su içmeye gelir
Ali'nin gülüşünden
Ali öyle Ali

Kimse su dökemez eline
Tanrıdan başka
ve Tanrı suyunu en masum olanın
elinden içer yalnızca,
dağıtır sonra ağızındaki suyu
bir öpücük gibi çocukların yaralarına
bir kuş yavrularına nasıl
ekmek, su ve gökyüzü taşırsa

Ali'nin elleri göğse bakıyor
Ali'nin elleri maviye açık
Ali bizim elimiz
Ali bizim evimiz

Tanrı su içmek istediği için
Ali'nin ellerini yarattı
ve kuşları yarattı
Ali'nin elinden su içsinler diye
içsinler diye saflığından Ali'nin

Ali kuşevi Ali
Ali'nin elinden su içmek
Ali'nin elinden uçmak
Ali'ye can olmak bir su içimi
Ali'ye can olmak bir kuş uçuşu

Ali'nin elleri nerdeyse
kuşların evi orası artık
ve Ali'nin elleri artık
Tanrının evi
Tanrı Ali'nin
ellerine konmuş
onun gözyaşından
içiyor şimdi

Yaraların tende
gül açıyor ya Ali
yaraların
bende kül...



AĞACI BAHARA CESARETLENDİREN KADINLAR

Geçtiğimiz günlerde bir ritüelden haberdar oldum. Moldova'dan, Balkanlar'ın kuzeyinden bir Pagan ritüeli. Ağacı bahara cesaretlendirme ritüeli... Kışın somurtkan rüzgârının yeşilsiz bıraktığı, tek renk dal ve gövde kalmış bir çıplak ağacın etrafında rengarenk giysili kadınlar el ele tutmuş, ağacı bahara cesaretlendiriyorlar... Fotoğrafi gördüğümde sanki o tek bir ağaç kocaman ve en yeşil bir ormanı kalbime üfledi.

Evde, işte, sokakta, düşlerimde ve dualarımda ağacı bahara cesaretlendirmeye çalışan kadınlardan biriyim ben. Doğurdum (ki bunun için kutsal değilim). Doğuramadım (ki bunun için katil değilim). Evlendim (ki bunu vatani hizmet maksadıyla yapmış değilim). Boşandım (ki bunun için yollu değilim). Kına gecem de oldu. Belimden, masumiyet sembolü beyaz gelinliğin vazgeçilmez tamamlayıcısı iffet sembolü kırmızı kuşak da geçti. Regl oldum; 312 kere falan. Aşık oldum. Terkedildim. Terk ettim. Tacize uğradım. Şiddet gördüm. Ve ihanet de. Çok sevdim. Çok sevdim. Plaza kadını da oldum, eril dünyanın bilindik kurallarına kafa tutan bir girişimci de. Bir ana-babanın evladı, bir adamın karısı, bir gencin ablası, bir çocuğun annesiyim. Yeterince kadınıym yani. 40 yıllık kadınıym. Kadın olma deneyiminin geldiği noktada hiçbir erkekten empati beklememeyi öğrendim. Bu bir serzeniş değil. Bu bir hal. Ama bir istihdamım var erkeklerden: Rica ederim 8 Mart'a 14 Şubat ayarı çekmeyiniz. 8 Mart'ımızı tebrik etmek için çok hevesli iseniz, kutlamalara dilinizdeki faşizmle mücadele etmekle başlayınız. Elinden ve belinden önce diline sahip çıkmayı bilen erkek cinsinin günümüzü kutlama çabaları başım gözüm üstüne.

Hangi erkekleri dilde faşist buluyor ve kadınlar günü tebrik mesajlarını ciddiye almıyorum:

1. Sosyal mecra paylaşımlarına "aq" kısaltmasını eklediklerinde şakacı olduklarını sananlar. (Konuşma dilinde kullananların tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

2. AMK diye gazete çıkaranlar; açılışının Açık Mert Korkusuz olduğunu ağız kenarından taşıyıp bizi yiyenler. (Bu gazeteye para verip alanları iki kere ciddiye almıyorum.)

3. 8 Mart sabahı, sosyal medyasına "kadınlar çiçektir" mesajı yazarlar. (Şirket etkinliği niyetine kadın çalışanlara 8 Mart sabahı çiçek dağıtan ama bir kadınla yaptığı iş görüşmesinde "çocuk sahibi olmayı düşünüyor musunuz" diye soran erkek yöneticilerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

4. İnatla ve ısrarla bayan, hanım, bacım sözcüklerine saklanan, kadın denince zavallı bilinç altındaki tek çağrışım himen zarı olanlar. (Karı diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

5. Gergin, üzgün ya da dertli bir kadınla etkileşimde iken içinden veya dışından "muayyen gününde misin?" deme düşük zekâlılığını gösterenler. (Regl olmaya "hasta olmak" diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

6. Her kadın cinayetinde sosyal medyasında "kahrolsun kadın katilleri, hepimiz Özgecan'ız" yazıp, arka planda messenger'ından tanıdığı tanımadığı kadınlara sırf profil fotoğrafı seksi diye "yürüyenler". (Görevleri kadın cinayetlerini aydınlatmak olduğu halde "Kızlarına sahip çıksalarmış" diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

7. Trafikte kural ihlali veya her nevi acemilikle karşılaştığında "kesin kadın sürücü" deyip canhıraş kornasına asılanlar. (Camını aralayıp bir de sinkaflı küfür basanlar, direksiyonunu kırıp kadın sürücüyü şeridin sağına doğru sıkıştıranların tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

8. Birine öfkelendiklerinde, o kişinin kuvvetle muhtemel hiç tanımadıkları annesini tarihin en eski mesleklerinden birini icra etmiş olmakla yaftalayanlar. (Bu mesleği icra edenlerin bahşişini peşin vereceksin diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

9. Katile, sapığa, tecavüzcüye mahkemeye takım elbise ile geldiği için iyi hal indirimi verenler. ("Nerede öyle yüze baktığımız zaman yüzü hafifçe kızarabilecek, boynunu öne eğebilecek, gözünü bizden kaçırabilecek iffet sembolü kızlarımız" diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

10. Rekor seviyede genç kadın işsizliği olan bir ülkede "kadınlar iş aradığı için işsizlik yükseliyor" diyenler. ("Kadın kadına eşitlik ve erkek erkeğe eşitlik doğru olandır" diyenlerin tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

11. Sadece % 14,5'u kadın olan bir mecliste bu oranı kendine hiç de dert etmeyen liderler. (Tüzüğüne cinsiyet kotası koyup, bu kotayı erkekler lehine kullandırırların tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

12. Türkiye'deki cinsiyetçi yaklaşımın alameti farikası olabilecek nitelikte zifiri siyah bir kafadan çıkan pembe taksi fikrini kadın cinayetlerini azaltacak masum bir uygulama olarak yansıtmaya çalışanlar. (Bu taksilerin akşam 8'den sonra çalışmayacak olmasını planlayanların tebriklerini iki kere ciddiye almıyorum.)

Tarlada, plazada, sokakta, ve tüm kuşaklarda, kozmetik duyarlıkların arasında, ikiye bölünmüş sosyal zorunluluk projelerinin ortasında, "bugün de ölmedim anne" diyerek evine dönebilen ve her şeye rağmen ağacı bahara cesaretlendiren tüm kadınların Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlu olsun. 🌸

Rica ederim
8 Mart'a 14 Şubat
ayarı çekmeyiniz.
8 Mart'ımızı tebrik
etmek için çok hevesli
iseniz, kutlamalara
dilinizdeki faşizmle
mücadele etmekle
başlayınız.



Ola Szuch - 23 - Wroclaw - Polonya

Wroclaw'da kiraladığım evde büyük bir televizyon var fakat henüz açmayı denemedim bile. Zaman zaman arkadaşlarımla beraberken film ya da maç izlemek için televizyonu kullanıyorum. Spor müsabakalarını çocukluğumdan beri büyük keyifle izlerim.

Bir süre öncesine kadar 'Voice of Poland', 'Must be the Music' gibi müzik yarışmalarının büyük hayranıydım. Bazı arkadaşlarım bu tarz yarışmalara katılıyordu ve onları televizyonda görmek benim için çok keyifli oluyordu. Yapacak daha iyi bir şeyim olmadığı zamanlarda da bilgi yarışmalarını takip ediyordum.

Son zamanlarda televizyonda çok düşük standartlı işler yayınlanmaya başladı. Sürekli Amerikan reality showlarının Polonya versiyonlarını çekiyorlar. Hiçbirisi ilgimi çekmiyor. Üzülerek söylemeliyim ki televizyonda yayınlanan programların çoğu beyin kullanmayı gerektirmiyor.

Televizyonda yayınlamaya karar verdikleri filmler hep kalitesiz filmler. Televizyonda daha iyi filmler ve daha ilgi çekici bilgi yarışmaları görmeyi isterdim.

Benim televizyondan beklediğim ile televizyonun bana verdiği arasında büyük farklar var. Bu sebeple ben ve benim gibi gençler interneti tercih ediyoruz. Televizyon şovları, eğlence programları, bilgilendirici içerikler... Hepsi birbirinden kötü. 🌟

**Rubén Ponce Valero - 24 yaş - Valencia - İspanya**

Aslında televizyonla ilişkim pek iyi sayılmaz. Sabahları kahvaltı boyunca ve Akşam yemeklerinde ailemle birlikte televizyon seyrediyorum. Belki de başka seçeneğim olmadığı için televizyon seyretmek zorunda kalıyorum demeliyim.

Takip ettiğim programları televizyondan değil, istediğim her şeyi ücretsiz izleyebileceğim internet aracılığıyla izliyorum. 'Sons of Anarchy', 'Lucifer' gibi gizem ve gerilim barındıran televizyon dizilerini takip ediyorum.

İspanyol televizyonlarında genelde benim tercih etmeyeceğim kısa süreli televizyon şovları ya da reality showlar yayınlanıyor. Bu tip programlar benim pek ilgimi çekmiyor.

Televizyonda daha çok dizi ve sinema filmi görmek isterdim. Bunun dışında basının daha özgür hareket edebilmesini isterdim. İspanyol televizyonlarında değişmesi gereken pek çok şey var. Genç insanların gerçekleriyle televizyon arasında güçlü bir bağ kurulabilmiş değil maalesef.

İspanyol televizyonları bana kendilerini izletmiyorlar.

Çünkü toplumun aşağılık yönünü gösteren bir araç gibi çalışıyorlar. Ne gösterdikleri haberlerin gerçekte olanlarla alakası var ne de yaptıkları programlar insanları bir şeyler düşünmeye itebilecek karaktere sahip. 🌟

**Seyit Sezer - 24 yaş - İstanbul - Türkiye**

Televizyonla bağımlı koparalı uzun zaman oldu. Mecbur kalmadıkça televizyon izlemiyorum. Öyle ki bazen günler geçiyor televizyonu hiç açmadan. Yüzlerce televizyon kanalı var ama izleyebilecek bir şey bile bulamıyorum.

Daha çok yabancı dizileri takip ediyorum. Dolayısıyla televizyona pek ihtiyacım olmuyor. 'Poyraz Karayel' dışında takip ettiğim bir yerli televizyon dizisi ya da televizyon programı yok.

Türk televizyonları benim çocukluğumdan beri aynı mantıkta hareket ediyor. Programlar değişiyor ama mantalite aynı. Ben çocukken sabah kadın programları, akşam ağı dizileri yayınlanırdı. Şimdi sabah izdivaç programları, akşam zenginlerin aşkını anlatan diziler yayınlanıyor. Ne tutarsa tüm kanallar birbirini kopyalayarak benzer yapımlar üretiyorlar.

Televizyonda ne görmek istediğimi pek bilmiyorum ama ne görmek istemediğimi biliyorum. İnsanları aptal yerine koyan yüzlerce program sayabilirim. Başlarda televizyondaki aptallıklara kahkahalarla gülerken şimdi acı acı tebessüm eden bir nesil haline geldi benim neslim.

Türk televizyonları beklentimizi karşılamaktan ziyade onları yeniden ciddiye almamızı sağlayacak hamleler yapmalı. Televizyonda gördüğüne kesinlikle inanmayacak ve televizyonu kesinlikle ciddiye almayacak bir nesil yetiştirdiler. Birileri televizyon yöneticilerine bizim de beyin sahibi olduğumuzu söylemeli. 🌟

**Anna Dovgan - 22 yaş - Odessa - Ukrayna**

Okulumdan kaynaklı vakitsizliğimden dolayı çok sıklıkla televizyon izlemiyorum. Fakat televizyonla ciddi mesafesi olan birisi değilim.

Zor ve yoğun geçen ünlerin ardından dinlenmek için genelde televizyondaki komedi içerikli şovları izlemeyi tercih ediyorum.

Çok fazla dizi seyretmem fakat 'Game of Thrones'un yeni sezonunun yayınlanması için büyük bir heyecanla bekliyorum. Ayrıca en sevdiğim kanal 'Discovery Channel'. Doğayı ve bileşenlerini daha yakından gözlemlemekten büyük keyif alıyorum.

Ülkemde yaşanan olaylardan dolayı televizyonda çoğunlukla politik programlar yapılıyor. Böyle programlar bir genç olarak beni çok fazla içine çekemiyor. Son zamanlarda komedi ve gezi programları da oldukça popüler durumda.

İnsanların izlerken sıkılmadan bir şeyler öğrenebileceği ve bilgi dağarcıklarını geliştirebilecekleri öğretici programları televizyonda görmeyi tercih ederim. Bence Ukrayna televizyonlarının en büyük eksiği bu.

Televizyon kanalları benim beklentimi pek karşılamıyor. Çünkü ülkenin içinde bulunduğu durumdan dolayı politik programlar yapılmakta ve bana göre bu programlar çoğunlukla toplumsal depresyona önderlik edecek nitelikte oluyor. Bana kalırsa bu tip programların sayıca azaltılmaları gerekli. Bunların yerine eğitici olabilecek basit aile şovları yapılabilir. 🌟



Bir şeyi gerçekten çok seviyorsan
başka çaren yoktur da ondan seviyorsundur.



ali lidar'ın son kitabı
z raporu
tüm kitapçılarda...



www.ithaki.com.tr İnternet satış: www.ilknokta.com

twitter.com/ithakiyayinlari facebook.com/ithakiyayin

Genel Dağıtım **PUNT**

ELEŞTİR, SORGULA, HESAPLAŞ VE İSYAN ET!

30 kadar kitabın yazarı, ünlü düşünür ATASOY MÜFTÜOĞLU, OT'a özel, çarpıcı açıklamalarda bulundu. Müftüoğlu, Müslümanları derin bir sorgulamaya davet ediyor.

HÜKÜMET "İSLAMCI" DEĞİL

Türkiye'de "İslamcı hükümet" olduğu söylenemez. İktidar partisi kendisini "muhafazakar demokrat" olarak tanımlıyor. "Muhafazakar demokrasi" çok muğlak bir tanım. Hiçbir demokrasi, dinin bütününe sahiplenemez. Nitekim bugünkü muhafazakar demokrat hükümet de bayrak, ezan, cami, toprak, vatan gibi sembollerini kullanıyor. Türkiye bütün kavram ve kurumlarıyla kapitalist/seküler/neoliberal bir dünya görüşü ve hayat tarzı tarafından yönetiliyor.

DİNDARLAR İÇİN "DEVLETİN DOĞRULARI" ÖNCE GELİYOR

Türkiye'de bırakınız "İslamcı hükümet"i, din yalnızca bir hobiden, folklordan, bir sosyal yardım kurumundan ibarettir. İslam'ın kamusal alanda ekonomik/politik/hukuksal/ alanda temsil edilen tek bir ilkesi bile yoktur.

Halihazırdaki korkunç manzaranın temelinde etnik ulus devlet sorunu/ saplantıları/takıntıları var. Etnik ulus devlet büyük aidiyet yoksunluğu ile malûl bir modeldir. Gelenegin belirleyici olduğu toplumlarda, devlet dinden daha kutsal sayılır. Bu nedenlerden ki, Türkiye'de de dindar çevreler için resmi doğrular, devletin doğruları her zaman önceliklidir.

ARAF'TA KALAN KİTLELER

İslam dünyası toplumlarının, hiçbir zaman yüzleşmeyi düşünmedikleri yapısal/kronik sorunları var. Bu toplumlar, her konuda, her alanda arafta yaşayan; nihai tercihte bulunma yeteneğine sahip olamayan; arada kalan, mütereddit toplumlardır. Dolayısıyla bu toplumlar ne gerektiği gibi Batılı olabilir, ne de gerektiği gibi Doğulu kalabilir.

POLİTİK VE DİNİ POPÜLİZMİN UYUŞTURUCU ETKİSİ

Gelenekçi/görenekçi/muhafazakar toplumlar, "özgün ve bağımsız üretme" yetenekleri sınırlı toplumlardır. Bu ülkeler, bugün de tamamlanmamış bağımsızlıklara sahiptirler. Dolayısıyla, bu ülkeler üzerinde her zaman çok sayıda karmaşık etken belirleyici olur. Hem Türkiye'de, hem de diğer İslam toplumlarında politik popülizm ve dinî popülizm, kitleler üzerinde çok yönlü bir uyuşturucu etkisi bırakıyor.

PATOLOJİK İYİMSERLİĞİN ÇÖKÜŞÜ

Bir tarih felsefesi perspektifine sahip olmadığımız için, ne modernite ile ne de gelenekle hesaplaşabiliyoruz. Politik popülizm de, dinî popülizm de geçmişe doğru düşünmemizi, geçmişe bakmamızı istiyor. Bugünü etkileyebilecek, dönüştürebilecek bir vizyonu olmayan her iki popülizm de, geçmişte yaşanan fetihlere göndermede bulunuyor. Bugüne söyleyecek bir söz bulamıyor. Popülizmler büyük kalabalıkların ilgisini cezbedebilecek nicelikler üzerine yoğunlaşıyor. Hiç kimse, nitelikler üzerinde çalışma ihtiyacı duymuyor. Hiçbir popülizm, hiç bir romantizm, hiç bir patolojik iyimserlik, politik gerçeklikler karşısında tutunamaz.

AŞIRILIK, ZITLAŞMA VE DIŞLAMA

Temel-yapısal sorunlar üzerinde çalışmadığımız için,

hepimiz parçalar üzerinde spekülasyon yapıyoruz. Her kesimin kendisine özgü bir gündemi var. İdeolojik, bilimci-rasyonalist veya dinci-mezhepçi fanatizm/bağnazlık her zaman kişisel arkaizmler oluşturuyor. Tartışmaları bu arkaizmler zemininde sürdürüyoruz. Bu nedenle de hiçbir sonuç çıkmıyor, çıkmayacak. Aşırı konumları seçtiğimizde zıtlasmalar ve dışlanmalar başlıyor.

KESİN İNANÇLAR, ANLAŞMAYI İMKANSIZ KILIYOR

Tek yanlı yorumlamalar sebebiyle, farklı kesimler arasındaki mesafeler daha çok açılıyor. Her birimizin, ideolojik, etnik, mezhepçi kesinliklerin, partizanlığa dayalı kesinliklerin, birbirimizi anlamamıza ve kavramımıza imkan veremeyeceğini görmesi gerekir.

KUTUPLAŞMA, KATILAŞTIRIYOR

İkili karşıtlıklar temelinde oluşturulan her dil/söylem yıkıcı sonuçlar doğurur. İkili karşıtlıklar her zaman çok katı, taşlaşmış ilkeler üzerinde sürdürülür. Hangi alanda olursa olsun kutuplaşmalar; düşünce/fikir/ görüş alışverişi yapabileceğimiz ilişkiler, etkinliklerle aşılabılır.

BENCİLLİK, YOZLAŞTIRIR

İslam toplumlarında İslam'a nisbet edilen mistik /batını / zahirî / politik / etnik / mezhepçi / ulus devletçi / cemaatçi-hizipçi yorumlar; ilmî-felsefî-ahlakî meşruiyet temellerinden yoksun, keyfi yorumlar sorumsuzca pazarlanıyor. Hemen her kesim, kendi gündemiyle, tarzıyla, çıkarıyla büyülendiği için İslam'ı araçsallaştırabiliyor. İslam'ı ideolojikleştirmek ne kadar yanlışsa, maneviyat biçimine indirgemek de bir o kadar yanlıştır. Çıkarıcılık ve bencillikler her şeyi yozlaştırır. Çıkar peşinde olanlar sık sık konum/tarz değiştirir, nitelikli bir duyarlılık, dil ve birikime ihtiyaç duymazlar.

DİYANET, KENDİ KONUMUNU TARTIŞMAYA AÇMALI

Seküler bilginin iktidarı tarafından araçsallaştırılan bir ülkede, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, kendi konumunu kendisinin tartışmaya açması gerekir. Ayrıntılarla ilgili tartışmaları bir yana bırakarak, İslami varoluşun, İslami bilginin özgürleşmesiyle ilgili olarak ontolojik bir meşruiyet mücadelesi vermesi gerekir.

ELEŞTİRİSİZ MEDENİYET OLMAZ

İslam toplumları her şeyden önce, kapitalist/seküler/ neoliberal referans sistemlerini sorgulayarak/aşarak, kendi ontolojik meşruiyetlerini kazanmak zorundadır. Sık sık bir medeniyet tasavvurundan söz edenlerin, her şeyden önce İslami bilgiyi tanımlamaları, özgürleştirmeleri, İslami bilgi temelinde bir dünya görüşü ve hayat tarzı sistemini nasıl örgütleyebileceklerini açıklamaları gerekir.

Bir yanda romantik/pastoral bir toplum ve dünya tasavvurunu konuşurken, diğer tarafta çıkar ilişkilerinden ibaret hayatlar yaşıyoruz. Ne şarkiyatçı bağnazlıkları aşabiliyoruz, ne de garbiyatçı bağnazlıkları aşabiliyoruz. Çok muğlak söylemler havada uçuşuyor. Modern ve geleneksel süreçler üzerinde nesnel tutarlı-eleştirel çözümler yapmaya cesaret edemeyen bir kültürün, medeniyet tasavvurundan söz etmesi anlaşılabilir bir şey değildir.

ÖZGÜNLÜK VE ÜRETKENLİK

Gerçekliklerini tecrübe etmediğimiz, sınanmadığımız, somutlaştıramadığımız İslami düşüncelerimizle/fikirlerimizle /tahayyüllerimizle nasıl bir medeniyet kurabiliriz? Zihinsel anlamda, entelektüel ve kültürel anlamda, özgün bir üretkenlik sahibi olmaksızın hiçbir mücadele yürütmeyiz. Her tür taklit ve öykünme kişilişsizleştirir, düşüncesizleştirir, kötürümleştirir. Yeni bir medeniyet tasavvurundan söz edenlerin, özellikle tarihin son beş yüz yılını içine alan, Batı'ya ve Doğu'ya yönelik olarak, kendisini hiçbir önyargıya hapsedemeksizin, karşıtlığa hapsedemeksizin entelektüel hesaplaşmalar yapması gerekir.

Etnik, ideolojik, mezhepçi, hizipçi, partizan bencilliklere kapanan, bu bencillikleri savunan, bu bencilliklere meşruiyet kazandırmaya çalışan bir toplumun, kültürün, medeniyet kurmaktan söz etmesi kadar saçma, anlamsız bir şey olamaz.

MÜSLÜMANLARIN AKLA VEDASI

Müslümanların tarihsel trajedileri içtihadla ve akla veda ettikleri dönemle birlikte başladı. Bu aklın/düşüncenin/ tarihin/hayatın/hareketin/üretkenliğin durdurulması/ dondurulması demekti. Hicretin dördüncü asrı sonunda, dönemin uleması bütün soruları yanıtladığına, bundan böyle yeni çözümler (ictihatlar) yapılmayacağına karar verdi. Aklın, düşüncenin felsefenin, araştırmanın dondurulmasıyla birlikte gelenek, statüko, din haline geldi, resmi yorum mutlaklaştırıldı, dokunulmaz kılındı. Her tür

DİNİ HAYAT, ŞOVUN BİR PARÇASI HALİNE GELDİ

CEP TELEFONU VE İNTERNET KULLANMIYORUM, ÇÜNKÜ...

Teknik fetihlerin dünyasında yaşıyoruz. Teknofobik biri değilim. Teknik yenilikleri fetiş haline getirmemek gerekir. İnternet anlık, istikrarsız ve süreksiz olduğu için, kültüre, irfana hiçbir katkısı yok. Zihinsel yetilerimizi zaafa uğratan internet sebebiyle birçok arkadaşımın kitaplarla, düşüncelerle, dostlukla ilişkisi gevşedi. Ben kitaplarla, düşüncelerle, dostluklarla ilişkimi sürdürmek istiyorum.

"BİZE GELMEYİN, KENDİNİZE GELİN"

Genç kuşaklara "Bize gelmeyin, kendinize gelin. Tek akla, tek yoruma, tek bağlama, tek milliyete, tek mezhebe asla kanmayın, bütün ufuklara bakın, bütün ufuklara nüfuz edin, bizimle görüş alışverişinde bulunun, ancak, bizi aşmaya cesaret edin. Kendiniz olun, kendi tercihlerinizin öznesi olun, kimse sizi bir propaganda/manipülasyon nesnesi olarak kullanmaya cesaret edemesin" diyoruz vesselam.

yenilenme ihtiyacı sapkınlık olarak değerlendirildi. Böylece İslam toplumlarında tarih/düşünce/kültür büyük ölçüde kesintiye uğradı. Yanlış bilinç hayata hakim oldu.

BENCİL, NARSİSİST, PUTPEREST TUTUM AŞILMALI

Akıl, düşüncenin, tarihin, üretkenliğin, düşünsel merak ve hayret duygusunun dondurulmasıyla birlikte, Müslümanlar, kendi coğrafyaları dışında yaşanan yeni gelişmeleri, yeni düşünceleri öğrenme ihtiyacı duymadılar. Bu defa tarihe, üreten kültürler ve toplumlar girdi. Ulus devlet süreçleriyle birlikte Türk tipi İslam gibi, Arap tarzı İslam, Fars tarzı İslam, mistik İslam, politik İslam gibi muğlak tanımlar hayatımıza girdi. İslam bütün bir insanlığa hitap eden dilin, duyarlılığın, ahlakın, değer ve anlam sisteminin adıdır. Bu bütünlüğün parçalanmasıyla birlikte her şey parçalanmıştır. Bütünlüğü, bütünlük bilincini tahrir eden her tür bencilliğin, hepimizin benciliklerinin, hepimizin narsisizmlerimizin, hepimizin putperestliklerinin aşılması gerekir.

“KAÇIN BU MOLLALARDAN, ALLAH’A SİĞİNİN!”

Kur’anı Kerim bütün insanları/Müslümanları manevi araçlara (şeyhler, üstatlar, reisler...) karşı açıkça uyarır: İnsana kendi emeğinin karşılığının eksiksiz verileceğini açıklar. Manevi araçlar, İslam’ı vulgarizasyona ve mistifikasyona tâbi tutarak İslami bünyenin içerisinde kendilerine yer buldular. İslam’ı da, Müslümanları da sınırsız ve ölçsüz bir biçimde sömürdüler. Çok acı, ama gerçek.

Büyük filozof-şair Muhammed İkbal “Kaçın bu Müslümanlardan, sığının İslam’a” diyor. Yine Muhammed İkbal, bu araçlardan “Allah’ı ve Peygamberi dehşete düşüren mollalar” olarak söz ediyor. Esefle belirtmek gerekir ki, bugün dinî hayat, Allah’ı ve Peygamberi bile dehşete düşürebilecek ölçüde İslam’ın ruhuna yabancılaşmış manevi araçlar tarafından ele geçirilmiştir.

OTORİTEYİ KUTSAYAN, ELEŞTİRİYİ REDDEDEN KONFORMİST GELENEK

İktidar eleştirisinin “İslam düşmanlığı” olarak algılanmasının pek çok nedeni var. Önce, her tür otoriteyi meşrulaştıran, dokunulmaz kılan konformist bir geleneğimiz var. Bu konformist gelenek otoriteyi bir şekilde kutsallaştırmanın yollarını buluyor. Yine bu geleneğin eleştiriyi hayat hakkı tanımayan, bir tür zihinsel kötürümlüğü savunan bir yanı var. Bütün bunlar yüksek bir İslami farkındalığa sahip olamamaktan; köylülük ve taşralılıktan, partizanlıktan kaynaklanıyor.

ENTELEKTÜELLER YOK, PROPAGANDACILAR VAR

Eleştiri olmadığı için, geçmişi tekrar ediyoruz, yanlış bilinci tekrar ediyoruz. Yenilenme, yeniden inşa imkanına sahip olamıyoruz. Konformizmin, statükoculuğun belirleyici olduğu toplumlarda kültürlerde düşünürlerin, entelektüellerin, aktivistlerin yerini propagandacılar alıyor. Düşünürlerimiz, entelektüellerimiz olsaydı, bilinçli tercihler yapıyor olacaktık, propagandacılarımız olduğu için, duygusal tercihler yapıyoruz.

TARİHE GEÇ KALİYORUZ

İslami kesimler, Müslümanların geçmişte neler yaptıklarını anlatıyor, bugün ne yapılması gerektiğine ilişkin hiç bir şey üretmiyor. Bugün, itiraf etmemiz gerekir ki, bilgi üretmiyoruz, bilinç üretmiyoruz, kültür, içerik üretmiyoruz, edebiyat-sanat-felsefe, bilgelik üretmiyoruz, bunun için de modern tarihe maruz kalıyoruz, tarihe geç kalıyoruz, tarihi etkileyebilecek tek bir cümle bile kuramıyoruz. Dünyaya, insanlığa, tarihe anlamlı bir katkıda bulunup bulunamayacağımız konusunda ciddi düşüncelerimiz yok, ciddi kadrolarımız yok.

Düşünce hayatımız; modern-seküler-liberal meydan okumalara karşı, duygusal tepkiler dışında, bütüncül, sistematik, tutarlı entelektüel yanıtlar verememiştir.

BATI’NIN TERÖRÜ KONUSULMUYOR

Kolonyal düşünce sömürgeleştirmek istediği halkların öncelikle bilincini sömürgeleştirir. Eleştiri/sorgulama/

hesaplama/isyan üretmesine engel olur. Sömürgeleştirdiği halkların tarih üretmelerine geçit vermez, onların tarihlerini onlar adına, onlara sormadan yazar. Sömürgeci, tarihin felsefesini yapma hakkını da kendinde görür. Sömürülen halklar, bugün bizim yaptığımız gibi tarihin sadece kayıtlarını tutarlar. O kayıtlardan da sömürgecilerin katliamları, işgalleri, istilaları silinir.

Bugün, İsrail sömürgeciliğinin gerçekleştirdiği, tarihte benzeri görülmeyen kötülükler konuşulmuyor. Amerikan emperyalizminin Afganistan’da, Irak’ta, Libya’da, Suriye’de işlediği, işlemeye devam ettiği kötülükler, işkenceler, etnik soykırım, kültürel soykırım konuşulmuyor. Gündemde yalnızca “İslami terörizm” var.

MODERN AVRUPA KÜLTÜRÜ EVRENSEL DEĞİL

Bugünün modern-seküler düşüncesi, Judeo-Hristiyan köklere dayalıdır. Bütün referans kaynakları Hristiyan düşüncesinden alınmıştır. Seküler düşünce çok spesifik Batılı Hristiyan kültürlerde uygulanabilir. Bu nedenlerle, sadece seküler düşünce değil, Aydınlanma fikirlerinin de Batı dışı dünyaya, özellikle de İslam dünyasına ihracı patolojik sonuçlara yol açıyor.

Avrupa değerlerinin bütün toplumlara dayatılması gerektiğini savunmakla, emperyalizmi savunmak arasında hiç bir fark yoktur. Evrenselci modern söylem, soyut bir retorikten ibarettir. Evrensel değerlerle, söylem arasında büyük uçurumlar olduğunu kimse inkar edemez.

AVRUPALI DEĞİLSEN, YARATIKSIN

Avrupa, bir yanda, özgül bir kültürel kimliğe, kendi içerisinde türdeş bir değerler topluluğuna sahip olduğunu iddia ederken, diğer tarafta, bu kimliği/değerleri evrensel bir kimlik olarak dayatıyor. Bu da Avrupalı olmayan kültürlerin insanlık dışı olarak etiketlenmesi sonucunu doğuruyor.

Size, Aydınlanma filozofları nezdinde Beyaz Avrupa dışında bir gerçeklik olmadığını, Avrupa dışında yaşayanların insan olmaktan çok bir tür yaratık, barbar, vahşi telakki edildiklerini hatırlatmak isterim. Bu filozoflara göre insan olmak için Avrupalı olmak gerekir.

TAKLİT EDEREK ÖZGÜR OLUNAMAZ

Avrupa Aydınlanmasını, Avrupa-merkezci bütün unsurlarıyla İslam toplumları gerçekliğine uygulamanın anlaşılabilir bir yanı yoktur. Bu, Avrupa uygarlığına ait her ne varsa bağnazca reddetmek anlamına gelmez. Müslümanlar bütün kültürlerle, bütün uygarlıklarla alışveriş yapabilirler. Ancak, bütünüyle yabancı modelleri, üslupları taklit etmek suretiyle, hiçbir şekilde bağımsız olunamaz, özne olunamaz, özgür olunamaz.

Güç yoluyla dayatılan hiçbir şey... ideolojiler, ırkçılıklar dincilikler vb. hiçbir şekilde ikna edici olamaz, kalıcı olamaz. Dünyanın, hayatın, tarihin maddi açıklamalarıyla, çözümlemeleriyle iktifa edemeyiz.

AHLAKA İHTİYAÇ DUYMAYAN SİSTEM

Kapitalist dünya görüşünün ve hayat tarzının belirleyici olduğu bir toplumda, insani varoluş bir eşya gibi araçsallaştırılırken, insan haysiyeti yok sayılabilirken, ekonomik küreselleşme büyük eşitsizliklere, adaletsizliklere neden olurken, politik ahlak yerini bütünüyle realpolitığe terk ederken, bütün insani/ahlaki değerler emperyalist yayılma politikaları tarafından araçsallaştırılırken, kapitalist hayat tarzı bütün özgür kültür ve kimlikleri hunharca tahrir ederken, kuşkusuz ahlakı yalnızca bir boyuta, bir bağlama indirgeyemeyiz.

Bugün, içerisinde bulunduğumuz ve hayatın her alanında bütünleştiğimiz ekonomik düzenin ahlaki bir boyutu yoktur, bu düzenin ahlaka ihtiyacı yoktur.

MEZHEP HAPİSHANESİNDEN DÜNYAYA SESLENEMEZSİN

Kendilerini zihinsel anlamda, ahlaki anlamda ulus-devlet, milliyet ve mezhep hapishanelerine kapatan topluluklardan kuşkusuz tüm insanlığa hitap edebilecek bir misyon, program ve vizyon beklenemez. Bu, İslam’ın değil, Müslümanların çöküşüne işaret eder.

DEMOKRASİ, KÜRESEL ADALETSİZLİĞE MÜDAHALE EDEMİYOR

“İnsan hakları” ve “demokrasi” söylemi Müslüman halklara ne kazandırdı? Demokrasi bugünün dünyasında daha çok serbest piyasanın belirleyiciliğiyle, bireysel hayat tarzının sorumsuzlukları olarak somutlaşıyor. Demokrasi sayılarla ilgileniyor, niteliklerle değil. Bu nedenle, demokrasiler iyileri seçtiği gibi, kötülerini de seçiyor, zalimleri, hırsızları, katilleri, işkencecileri de seçiyor. Demokrasi, son tahlilde, niceliğin zaferi demek.

Çok derin adaletsizlikler, eşitsizlikler, büyük insanlık sorunları, büyük muhaceret hareketleri karşısında demokrasilerin neler yaptığını söyleyebilir misiniz?

PROTESTANLAŞMA MESELESİ

Dinin kişisel alana kapatılması, kamusal alandan dışlanması, bireysel vicdan sorunu olarak görülmesi Protestanlıkla ilgilidir. Bu yaklaşımlar, hiçbir ideali olmayan, sorumluluk almayan, bireysel hazları, burjuva alışkanlıklarını sıradanlaştıran, ancak bir hesap makinesi kadar faydalı olabilen, insani erdemlere, fedakarlığa yabancı bireyler yetiştiriyor.

DİNİ HAYAT DA ŞOVUN BİR PARÇASI YAPILDI

Müslümanlar olarak modern mitolojik figürlere dayalı popüler bir kültürle, mitsel figürlerle hesaplaşmamak gibi bir sorunumuz da var. Dinî hayat ve ilgiler de gösterinin bir parçası haline geliyor.

GERÇEKLİĞİN DEDİKODUSUNU YAPIYORUZ ANCA

Taklit ve kopyaya dayalı bir geleneğin, yeni başlangıçlar yapması, büyük/özgün/bağımsız süreçler, yapılar üretmesi beklenemez.

Bugünün gerçekliğini Batılılar oluşturuyor. Batılı olmayanlar bu gerçekliğin nesnesi haline getirildikleri için, bu gerçekliğin ancak dedikodusu yapılabilir. Biz, kendi bağımsız gerçekliğimizi üretinceye kadar durum böyle devam edecek. 🌱

Entelektüellerimiz olsaydı, bilinçli tercihler yapıyor olacaktık, propagandacılarımız olduğu için, duygusal tercihler yapıyoruz.

OSUR OSUR İPE DİZ

Geçen sabah oğlanı okula uyandırmak için çok fazla uğraştım ve sinirlerim haraaboldu.

Okula giderek sanki bana bir iyilik yapıyor; bir naz, bir niyaz. Aslında çocuk gitmek istememekte haklı fakat insan o an hak verip ona göre davranacak bilinçte olamıyor kolay kolay. Bu tip bir bilinç için ya çocuk sahibi olmayacaksın ya da harbi entel olacaksın, biraz da kışına güvenip hayatı ona göre yaşayacaksın. Okula yollamayacaksın ya da ne bileyim, alternatif yöntemli müesseseleri kovalayacaksın, ki bu da ciddi bir servet gerektiriyor. Yani hem marcial hem de iyi eğitim için sıkı para lazım. Benim gibi ekru orta sınıf Türk olup da içinde bulunduğu durumla hem savaşan hem de sistemin içinde yuvarlanıp giden kesim için bunlar başka reenkarnasyona kalmış işler. Benim gibiler için nispeten normal olmaktan ve çocuğunu izlenimci yetiştirmekten başka çare yok. İşte yapabileceğimiz en büyük eğitim olarak bir öğle yemeğinde İstanbul'dan kaçmaya karar verip, üçüncü gün de nakliye arabasını çağırıp hayatımızı değiştirme cesareti gösterdik. Oğlan bunlardan dersler çıkarıp kendi kendine evriliyorsa evrilsin.

Ha bu geçen sabah okula götürürken oğlana "Yahu dedim, sen neden saatini kurmuyorsun ki, neden bu kadar mücadele etmek zorundayım? Bana biraz yardımcı olsan da hayat mücadelemizde biraz daha işler kolaylasa" dedim ve biraz da saçımı yoldum. "Tamam tamam beni okuldan biraz uzakta indir de manyaklığınla okula rezil olmayayım" dedi. Sessizce indirirken "Haydi selamete" dedi ama travma geçirmiş gibi bir hali yoktu. Çünkü biz nevrotik anneler hem sinirlerimizi tarumar ederiz, hem de çocuk bu arada travma almasın diye ince bir anne samimiyeti çizgisi bırakır, sürekli vicdan yaparız, bu ikircikli durum da nevrotikliğimizi arttırır maalesef.

BAZEN OLUR; HAYATA GICIK KAPARSIN, HER ŞEY AĞIR GELİR

Eve dönerken biraz zırlamaya başladım. Bazen olur; hayata gıcık kaparsın, her şey ağır gelir, hatta hayatın ağırlığından, mücadeleden omuzların, mafsalların ağırır.

Yolda inşaatı yeni bitmiş bir sitedeki evde "Satılık" yazıldığını görüp "Kes sesini gerizekalı angut" diye çığlık attım, çok makyajlı ve hayat motivasyonu yüksek gibi duran bir kadına küfür ettim, gelen telefonu açmadım ve "Senin de..." dedim ama bütün bunları arabanın içinde kendi kendime bağırarak yaptım.

Eve döndüğümde köpeğimiz Pırtık asla yılmayan sevgisi ve bitmeyen enerjisi ile üstüme doğru hörelendi, ona da sinirlendim ve "Hoşt" dedim, ki, ne kadar ayıp bir şey kendi hayvanına yedi kat el gibi davranmak. (Ama bu tip durumlarda insan en çok kendine yabancılaşıyor ve zaten yazımızın da devamını ilgilendiren en önemli kısmı bu.)

Derken işler değişti. Hava aniden açtı ve salonda otururken koltuğumun yanındaki ağaca minicik bir kuş konup cüssesinin on katı şakıyarak ruhuma dokandı. Ve ben normale döndüm.

RUTINE BİNDİRME GİBİ BİR HABIS VAR İÇİMİZDE

Hava kapayınca mutsuz oluyoruz, açınca mutlu.

Bomba patlayıp insanlar ölünce mutsuz oluyoruz, gündemden düşünce tekrar mutlu. Sanki doğa olayı gibi oldu; sanki bu anormal durumları kanıksayıp rutine bindirdik. Dejenere olduk, riyakar olduk, gülerken çürük ön dişlerimizle, ahlaksızlıktan çıkmış irinli çıbanlarımızla salak bir ifade yerleşiyor yüzümüze. Ama hâlâ ev almak, en baba okullarda çocuk okutmak, kentsel dönüşümlerden en yüksek kârı elde etmek, ihtirastan sıvrilerek şişmiş burun deliklerimizle atmosferdeki bütün havayı kendi ciğerlerimize doldurarak yaşamayı başarı sayıyoruz. Rutine bindirme gibi bir habis var içimizde. İçimizde derken, her yerimizde; ellerimizde, kollarımızda, ayaklarımızda, kanımızda, genlerimizde ve çevremizi saran her zerrede.

Hassaslığımız kayboldukça algılarımız körleşiyor, görme şekillerimiz kabasabalaşıyor, detaylar kayboluyor, gözümüz görmez oluyor, kalbimiz hissetmez.

Bu kanıksama, bu rutin devam ettikçe de dolaşık artıyor.

Yazıya çarpıcı bir son arama çabam bile canımı sıkıyor, aptal oyunun sanatla, edebiyatla ilgilenmeye çırpınan aptal piyonu gibi hissettiriyor. Bir de tabii osur osur ipe diz faktörü var ki, en fenası da bu. Özür dilerim. ❀



KIRMIZI KALEM

100 puanlık bir kompozisyon sorusunun 10 puanı imla, 10 puanı da öğretmenin hayat anlayışıdır. Geriye kalan 80 puan ise kırmızı kalemle yazılması gereken bir başlık. Bazılarımız konu olarak verilen cümleyi direkt başlık olarak yazıyorduk, her zaman bu umarsız ve anarşist tavra hayran oldum ama bu konuda hiçbir şey yapmadığımı da kabul ediyorum. Tüm bu farkındalıklar ilkokula fazla değilmiş gibi bir de o kırmızı kalem ellerimizde, yüzümüzde, kıyafetlerimizde kırmızı izler bırakıyor; adeta kan bizi bir şekilde buluyor ya da okul bizi kana buluyordu; Ailemizin eğitim aldığımızı düşündüğü yerlerde yani 60 kişilik sınıflarda kendimizi sevmeyi unutup, derslerde hep çok konuşup asla gülmüyorduk. Rengimizi kandan almayacak kadar çok bayrak görmüşlüğümüz olmasına rağmen her geçen gün daha da kızarıyorduk; kendimizi üstünden atacak bir başlık bulamıyorduk.

YARAMAZ ÇOCUKLAR

Sevdiği şeylerin yokluğuyla tehdit ve terbiye edilmiş yaramaz çocuklar, yetişkinlik dönemlerinde kaybetmekten korkan yaramaz çocuklara dönüşüyor. Küçükken anne, büyüyünce sevgili, daha çok büyüyünce çocuk ve belki torun. Yanlış bir genden gelen düşüncesiz bir hata, insanı hayatı boyunca yaşayacağı derin buhranlara saplıyor. Kaybetmekten korkan insanlar evlenmez, risk almaz ve lens takmazlar. Ama ben pazarda kaybolan çocuklardandım, etrafına bakıp bakıp tanıdık kimseyi göremeyeceğin kadar kalabalık bir kaosta, burnum hafifçe yanarken, çaresizliğin 7 beden büyük geldiği bir yaşıydım. "Hayır ben kaybolmadım annem beni kaybetti, sonuçta o da insan" diyebilecek olgunlukta değildim. Sonra yıllar geçti ve tek rutinim düzenli saç kestirmek oldu.

MEDENİYET

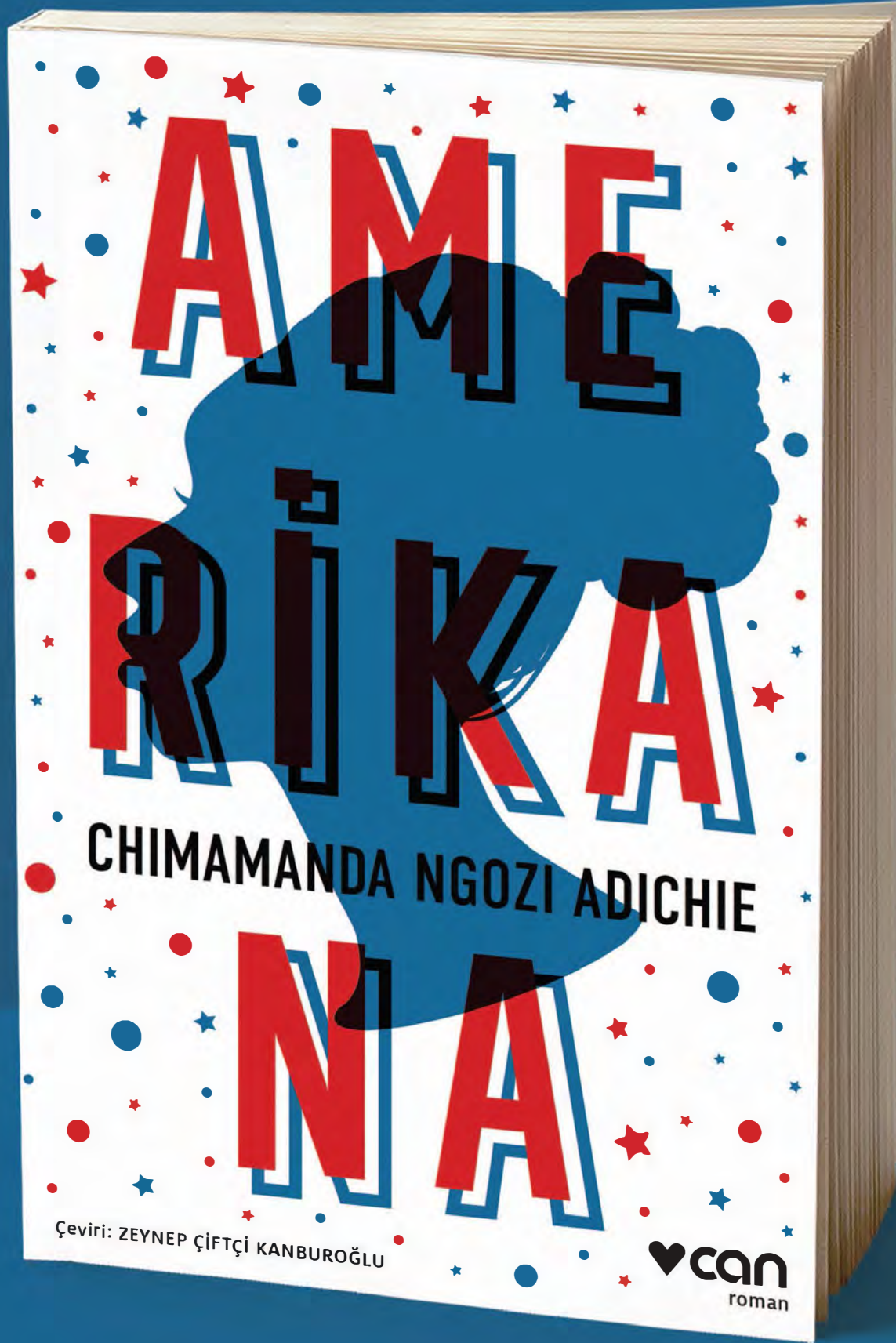
Son birkaç senem çaresizlik bağımlısı ruhumla mücadele ederek geçti. Artık çok yoruldum her tarafıma ağırlar girdi, japon balıkları öldü, büyüdüğüm apartmanı yıktılar; içsel çöküşüm kentsel dönüşüm oldu. Şimdi pencereden bakıyorum ve kötü; kar yağdığında bile güzelleşmiyor şehir. Ben bu kadar sık yaşamaya alışık değilim. Gel seninle dağlara çıkıp ormanlara gidelim; medeniyeti yeniden keşfedelim.

Hevesim hep inancımınla beraber gelirdi. Şimdi yalnız geliyorum. ❀

Şimdi pencere-den bakıyorum; kar yağdığında bile güzelleşmiyor şehir.



Eğlenceli, sıcak ve nesillere yayılan
bir aşk destanı





İBRAHİM MAALOUF

Hayatınızın cümlesi?

- Mutlu yaşa. Mutluluk, etrafındaki insanlar mutlu olduğunda başlar.

Çocukluk kahramanınız?

- Babam.

Hatırladığınız ilk şey?

- Annemin piyanosunu çalmaya çalışmam.

En mutlu olduğunuz anınız nedir?

Kızım Lily'nin doğduğu an.

Size göre aşkın tanımı?

- Aşk, varolduğun için minnet duymaktır.Ve herkese aynıını hissettirmeye çalışmaktır.

Bir insanda ilk bakışta nelere dikkat edersiniz?

- Alçakgönüllü olup olmadığına.

İnsanları mutlu etmek için onlara yalan söyler misiniz?

- Evet. Fakat sadece doğruyu söyleyecek uygun zamanı bulmak için. Mesela, kızım bazı nedenlerden ötürü üzgün olduğunda, daha iyi hissetmesi için ona bir hikaye anlatırım (uydururum). Fakat birkaç sene sonra ona doğrusunu söylerim.

Geçmişe dönüp af dilemek istediğiniz kimse var mı?

- Evet, 17 yaşındayken, matematik öğretmenimden. Matematik alanında çalışmak üzerine binlerce soru sorarak onun zamanını almıştım ama devamını getiremedim. Müzisyen olduğum için mutluyum.

Sizi ne utandırır?

- Sebepsiz yere yalan söyleyen insanlar.

Canınızı ne sıkır?

- Alçakgönüllü olmamak.

En sık kullandığınız küfür?

- Öyle şeyler söylemem ;)

Hangi yasağı çiğnemek isterdiniz?

- Dünyanın her yanına vizesiz seyahat etmek isterdim. Çocuk yapmalarına izin verilmeyen insanlara, çocuk sahibi olmaları için yardım etmek isterdim.

Çok isteyip de henüz başaramadığınız şey nedir?

- Dans etmek!

Değeri parayla ölçülemeyecek eşyalarınız?

- Pek yok. Ben bir gezginim. Bir şeylere fazla bağlanmamaya alışığım. Fakat belki Lübnan'daki evim bu tanıma uygun düşebilir.

Size göre dünyadaki en kirli meslek?

- Tabii ki politika.

Huzur bulduğunuz yer?

- Lübnan'daki, ufak köyümdeki evim.

Favori kokunuz?

- Kızımın kokusu.

Duyduğunuz en muhteşem ses?

- Kızımın 3 ya da 4 aylıkken ilk defa şarkı söylediği an...

Dünyanın en önemli sorunu?

- Cehalet ve aptallık.

Son günlerde ne üzerine düşünüyorsunuz?

- Ciddi biçimde birine âşık olmayı düşünüyorum.

Tarihin hangi döneminde yaşamak isterdiniz?

Daha ziyade burada olmayı tercih ederim. Sanırım işler kötüleşmeden önceki bir zamanda. Daha neler olacağı konusunda oldukça endişeliyim.

Hayatını yaşamak istediğiniz bir roman karakteri var mı?

Pek sayılmaz. Ben gerçekliği severim. Gerçek olmaktan keyif alıyorum ve hayatımı seviyorum!

Bugün öleceğinizi bilseniz, yapmak istediğiniz son şey ne olurdu?

Sevdiğim bütün insanları arar ve onlara ağlamamalarını çünkü harika bir hayat yaşadığını ve kendileri ölmeden önce de böyle yapmalarını söylerim. 🌸

BABAMIN TÜFEKLERİ

Babam ava giderdi eskiden.

Eskiden dediğim otuz yıl falan olmuştur bırakalı.Ama bir dönem sıkı bir avcıydı ve ben babama bundan hiç bahsetmemiş olmama rağmen bu duruma çok şaşırdım. Şaşırdım çünkü dünyanın en merhametli adamı olduğunu düşündüğüm babamın elinde silahla küçücük kuşların, tavşanların peşine düşmesini, onları öldürmesini bir türlü almazdı çocuk aklım. Hafta sonları hava da uygunsa eğer beni de götürürdü yanında.Tüfeğin gök gürültüsünden de beter korkunç patlamasından it gibi korkar ve ne zaman ateş etse iki elimle iki kulağımı sıkı sıkı kapatırdım. Vurulan hayvanlar için de çok üzülür, onlara elimi bile süremezdim. Fakat buna rağmen hiç itiraz etmeden babam ne zaman ava gidiyoruz dese büyük bir mutlulukla peşine takılırdım. Mesele av meselesi değildi tabii. Mesele babamla baş başa kalabilme meselesiydi. Çok kardeşli bir evde büyüdüğüm için ava çıktığımız zamanlar dışında onu hep kardeşlerimle paylaşmak zorundaydım ve bu durumdan nefret ediyordum. O yüzden de babamın o iki kişilik minik av partileri benim için muazzam bir sevinç vesilesiydi.

Üzümlü marka, tek kırma diye tabir edilen, tek seferde tek fişek atan bir tüfekle avlandı babam uzun süre. Çift kırma süperpozeler çıktı bir zaman sonra. İki fişek atıyorlardı peş peşe. Bazıları yan yana bazıları da üst üste duran bir çift namlu... Ondan da aldı babam ama süperpozeye geçtikten sonra ava gitme işleri biraz seyrekleşti. Nedenini bilmiyordum. Kafa da yormadım.Ara sıra da olsa gitmeye devam ediyorduk ava... Derken pompalı denilen ve seri halde altı fişek atabilen tüfeklerden sürüldü piyasaya. Rüya gibi bir şey. İlk önce babamın yakın arkadaşı balıkçı Recep Amca'da gördüm pompalıyı. Görür görmez büyülenmişim hiç unutmam. Recep Amca'mın tüfeği alıp bize getirdiği ilk günü de hiç unutmam. Çok güzeldi. Kız gibiydi. Fakat babam ağız ucuyla bi hayırlı olsun demiş, bir kez olsun eline bile almamıştı. İlginçti!

Otomatikler herkesin eline düşer gibi olduğunda sordum bir gün babama. “Baba, biz neden bundan almıyoruz?” Artık neredeyse hiç gitmiyorduk ava. Söylememiştii bir şey ama ben anlamıştım.Ayda bir gidiyorduk ama neredeyse hiç sıkmadan geri dönüyorduk. Öyle günlerin birinde sormuştum biz niye almıyoruz diye. Paramız yok falan gibi bir cevap bekliyordum sanırım. Öyle olmadı ama. Bir süre baktı babam gözüme, sonra “ayıptır oğlum,” dedi,“böyle avcılık olmaz!” Şaşırmıştım haliyle, kuşa ne ayıp olacak? Aynen öyle de sordum, “kuşa ne ayıp olacak?” Güzel babamın, türkçeyi, okuma yazmayı askerde ali okulunda öğrenmiş babamın cevabı hâlâ derinine inemediğim ders gibidir bana.

“Oğlum sen kuşu vurmaya çıkarsın o da kaçmaya çalışır. Sen sıkarsın o alacak nefesi varsa kaçar yoksa düşer.Ama bu namussuz otomatikler hayvanın alacak nefesi varsa da müsaade etmiyor. Bunun adı avcılık mavcılık değil bunun adı et toplayıcılığı.Vahşi hayvan mıyız biz?”

O muhabbetten sonra hiç ava gitmedi babam.

Sanırım tövbe gibi bir şey etti.Ama o iki tüfek, üzümlüyle süperpoze hala durur salondaki çekyatın altında...

Yazıya başladığımda niyetim bir yere bağlamaktı. Mevzuyu babamdan açıp içinde adalet geçen, merhamet geçen, her durumda zayıf olanı korumak zorundalığımız geçen laflar edecektim ama vazgeçtim.Vazgeçtim çünkü gazım kaçtı! Öyle bir kafayı yemişler ülkesinde yaşıyoruz ki artık götümü yırtsam bile yazdıklarım bir tek kişide bile herhangi bir etki yaratmayacak farkındayım.Ve bu farkındalık bana bir duble rakı daha söyletiyor. Uzatamıyorum çünkü uzun şeyleri kimse sallamıyor, devir kısa kısa yaşayıp kısa kısa anlatmalar devri. Uzatırsam sıkılırsınız. Hatta uzatırsam kısa kes piç deme ihtimaliniz bile yüksek. O yüzden kısa kesiyorum. Babamın hikayesi olsun bu. Babamla ava giden küçük benim hikayem olsun. Bir yere bağlanmasın. Kimseye bir şey demek istemesin. Ben de demeyeyim daha fazla bir şey. Sadece otomatik tüfeklerin .mına koyim. O kadar.....” 🌸

Çizgi roman dünyasının kült isimleri KARAKARGA'da!



Dokunduğu insanların 5-10 dakikalık geçmişini gören paşa çayı süper kahramanlar, yaşlı ve zengin kadınların 'kalbini' çalan kalpazanlar, başkaları şampiyon olabilsin diye mağlup olarak hayatını kazanan boksörler, kafasında sıkıntıdan boynuz endam eden kâtipler, annelerin ördüğü berelere göz deliği açarak banka soyan haydutlar... Usta çizgi romancı M.K. Perker'in kaleminden acayip öyküler!

"Perker, sadece ülkemizde değil dünyadaki en önemli çizgi romancılardan biri. Onun çizgilerinde sadece mizah, sadece ironi yok, aynı zamanda hem edebiyat, hem de sinema var. Onun kalemi, bizlere hayatın ve sanatın derinliklerinde benzersiz bir yolculuk vaat ediyor."

- Ahmet Ümit

Amerikalı ünlü çizgi romancı Daniel Clowes'un sinemaya uyarlanan ve Oscar adayı olan ünlü çizgi romanı.

"İlk defa bir çizgi romanda insanlar, gerçekte konuşup hareket ettiği gibi yer alıyor."

- Washington Post

"Daniel Clowes'un hikâyeleri çizgi roman sanatının potansiyeline inanan herkese heyecan verici edebi imkânlar sunuyor."

- Time

"Bir çizgi roman klasiği."

- i-D Magazine

"Muhteşem, melankolik bir çizgi roman."

- Newsweek



KARAKARGA Bir Destek Yayınları Markasıdır.

KORKU

Yarası henüz kapanmamış bir milyon insanın, başlarından geçen büyük acıları, yaşadıkları korkuları ortalama 45'er kişiye anlattığını kabul edersek, bu durum, memleketteki bebelerin kâbuslar görmesine, emzikli annelerin sütten kesilmesine, yaşlı nine ve dedelerin duyduklarının kalplerine inmesine yetecek güçteydi.

12 Eylül darbecilerinin medar-ı iftiharı olan, postal ve paletlerin altındaki kanlı yıllara ait bilanço, kaynağının resmi nitelik taşıması nedeniyle yanığı payına sahip olsa da ziyadesiyle ürkütücüdür. Ama daha önemlisi tüm bunlar, günümüz Türkiye'sinin daha o zamandan nasıl şekillendirilmeye başlandığıyla ilgili de önemli ipuçları barındırır.

Kaç kişinin idam edildiğine, kaç vatandaşa yurt dışı yasağı konulduğuna, kaçının 'hain' ilan edilip vatandaşlıktan atıldığına, hangi akademisyenlerin kürsülerinden uzaklaştırıldığına, YÖK marifetiyle üniversitelerin nasıl kışlaya dönüştürüldüğüne, sendika ve dernekler kapatılırken kuran kursları ve imam hatip liselerinin mevcudundaki artış rekoruna, kitaplar yakılırken devlet matbaalarında bastırılan kuran-ı kerim sayısına, bankerler marifetiyle vatandaşların nasıl söğüşlendiğine dair pek çok ayrıntı, bu veriler arasında vardır. Fakat bu bilançoda, gözaltına alınanlarla, haklarında dava açılanlar arasındaki oransal farkın büyüklüğünün, oldukça kafa karıştırıcı olduğunu teslim etmek gerekir. Öyle ki, darbe sonrasında resmi rakamlara göre 650 bin, insan hakları gözlemcilerine göre ise yaklaşık 1 milyon 250 bin kişinin gözaltına alınıp işkenceden geçirilmesine rağmen, yargı önüne çıkarılanların 230 bin kişi ile sınırlı olması enteresan bir çelişkidir.

1980'li yıllarda nüfusu 45 milyon olan ve kitle iletişim araçları açısından bugünkü koşullarla kıyaslandığında taş devrini yaşayan ülkeyi tümünden teslim almak isteyen darbecilerin, hedeflerine nasıl ulaşabildiklerini anlayabilmemiz açısından, üzerinde asıl düşünülmesi gereken çelişki buradadır ve bunu asla tek tek insanlara bakarak izah edemeyiz. Çünkü yıllar içinde gözlemlene imkânı bulduğumuz bir dizi gelişme, yaşanan ağır toplumsal travmanın işkence görenlerin sayısını katladığı gerçeğini artık net olarak ortaya çıkarmış durumda.

Türkiye'nin her yerinde, karakolları geçelim, buğday siloları, et kombinelere, mandıralar, depolar da dâhil olmak üzere, bulabildikleri her geniş mekânı işkencehaneye dönüştüren darbeciler, üzerinden bir silindir gibi geçtikleri insanların pek azını tutuklayıp toplama kampına dönüştürdükleri kışlara kapatırken, büyük bir çoğunluğunu serbest bırakarak evlerine, mahallelerine ya da köylerine gönderdiler. Adına hapishane dedikleri toplama kamplarına tıkanlara yönelik daha özel işkence yöntemlerinin devreye sokulmasının yığnılığı üreteceğine dair bir öngörülerini vardı elbette. Ama asıl plan, serbest bırakılanlarla ilgiliydi. Çünkü onların bulundukları çevrelerde, maruz kaldıkları ve tanık oldukları korkunç olayları anlatmaya koyulacakları daha en baştan hesaplanmıştı.

Yarası henüz kapanmamış bir milyon insanın, başlarından geçen büyük acıları, yaşadıkları

korkuları ortalama 45'er kişiye anlattığını kabul edersek, bu durum, memleketteki bebelerin kâbuslar görmesine, emzikli annelerin sütten kesilmesine, yaşlı nine ve dedelerin duyduklarının kalplerine inmesine yetecek güçteydi. Hikâyeler birleşecek, aşılmaz bariyerlere, büyük hayal kırıklıklarına dönüşecek ve daha önce kan emici burjuvanın esas oğlanı canlandırdığı bu kirli düzeni değiştirmek, gencin de yaşlının da ortak ütopyasıyken, haddini aşanların başlarına gelenler büyük bir ibret vesilesi olacak, itirazları boğacak, herkesi suskun kılacaktı.

İşkenceyle kanayanlar, hikâyelerini paylaşırken etraflarına yığnılık ve korku yaymayı hiç mi hiç arzu etmemişlerdi kuşkusuz. Buna mukabil, ülkenin büyük bir kısmının iletişim araçlarından yoksun olduğu o günlerin Türkiye'sinde "Türk'ün gücü"nü ayaklı hikâye anlatıcıları aracılığıyla yaymak, cunta açısından dâhiyane bir buluştu. Kapalı kapıların ardında yaşanan her şeyi; yani canlı girip arka kapıdan cenazesi çıkanları, cinsel organlarına elektrik verilenleri, Filistin askısında kasları yırtılıp omuzu yerinden çıkarılanları, tabanları falakayla şişenleri, kıcına cop sokulanları, dipçik, tekme ile burnu kırılanları, darmadağın yüzleri, günlerce aç, susuz bırakılan, çığlık ve utançla zedelenen bedenleri bu sayede herkes bilir olacaktı. Bu meşum bilgi toplamı, savurduğu küfür ve lanet kadar korkuyu da çoğaltacak ve sonra korku, bir virüs gibi öylesine büyük bir hızla toplumu saracaktı ki, yaşananları teşhir edip durdurmak için yapılan direniş çağrıları bile bu dalganın içinde çaresizce eriyip kaybolacaktı.

Sokaklarda devriyenin yanından geçerken ya da karakol önlerinde, ekip otoları yaklaştıkça göğüs kafeslerine yüklenen nedensiz sanılan ürpertinin gerçek nedeni, çoktan derinlere işlemişti. Anlaşılan, bu topluma reva görülen 'diz çöktürme' planı, hedefini tam 12'den vurmuştu. Ve sonra, ürkmüş, yılmış, korkmuş, sinmiş insanların önüne koyulan sandıktan, sadece ve sadece zorbaların zaferle çıkacağına ilişkin tartışılmaz kesinlikteki bilgi, yüzde 92'lik oy oranını yakalayıp kendini cumhurbaşkanı ilan eden

Kenan Evren sayesinde edinilerek, gelecek nesillere miras bırakılacaktı.

Biliyoruz ki, hayatımıza sabitlenmiş tweet, şiddet ve korku sarmalını anlatıyor ve ön sayfadaki yerini kimselere kaptırmıyor. Korku, davranışları öylesine belirler durumda ki, çok inansa bile kitle gösterilerine, protestolara katılmayanların sayısı giderek artıyor. Ya da bilerek gecikiyor ki, patlama ihtimali olan bir bombanın kurbanı olmasın. Halka karşı uygulanan akıl almaz şiddetin yarattığı korku, etkili olmasa, 7 Haziran ile 1 Kasım 2015 seçimleri arasındaki 5 ayda 5 milyon oy, en zorba olana yönelir miydi hiç?

Tam cemaatin kumpaslarından kurtulduğumuzu sanırken, yine zorba bir koalisyon karşımızda işte: Dolarburgerlerini İslam sosuna bulayan hırsız takımı, Ergenekon artığı zombi katiller, kanla duş yapma hobisiyle övünç duyan vampir mafyası el ele vermiş; bir yandan bilmem kaç nesil yetimin, öksüzün hakkını hacıların, bir yandan da cümle âleme "Türk'ün gücü"nü gösteriyorlar. Soru soranı, karşı çıkını, zorbalığın önüne bedenini yatıranı gazlıyor, copluyor, es kaza itirazını ısrarla sürdüren çıkarsa, tankını topunu sokağının başına dayayıp evini yıktığı yetmiyormuş gibi hane içindikileri çocuk, hamile kadın ya da yaşlı demeden öldürmekten çekinmiyor.

Devir değişti evet. Artık ayaklı hikâye anlatıcılarına ihtiyaç yok mesela. Neredeyse bütün gazete ve televizyon kanalları, hanelerin içine akıttıkları iktidarın iğrenç salgılarını, 'misk-i amber' diye yutturmakta ustalaştı çünkü. Kendileri gibi yazıp konuşmayı susturmakta da mahirler. Çökmüş binaların, delik deşik duvarların, cenazeleri cırılçıplak sokaklara terk edilen kadınların, parçalanmış ölümlerin, rambo kılıklı, kara gözlüklü, yüzü maskeli ölüm makinelerinin, devlet oluruydu el altından yayılan fotoğrafları itiraz edenlerin başına gelecekleri anlatmak için.

Memleket insanı diz çökmekte kararlıysa eğer, 'bir şafak vakti ağır ellerini toprağa basıp' doğrulmalı...

Korkunun en hızlı yayılan virüsten daha büyük bir ivmeyle toplumun ruhunu teslim alabildiğini anlamak için, bu ülkenin hafıza kodlarını hafiften yoklamak yeterliydi ve öyle de yaptılar. 80'ler dendi kimi zaman, kimi zaman da 90'lar... Hatta tarih bilenlerimiz ya da o günleri yaşamış bilgilerimiz 25'leri, 38'leri anımsattı. İşte o hafıza, hiç tereddüt etmeden kentleri, 'Piyanist' filmindeki pek bilinen korkunç bir sekansın benzerini üretmek için devreye girdi.

Meğer bize 'barış ve çözüm' mavalını okurlarken, sadece kendi hafızalarını değil, en az kendileri kadar gaddar olan başka devletlerin de hafızalarını yoklamış, hedeflerini tayin etmiş ve bunu



rapor haline getirip uygulamaya koymuşlar bile. Adının 'Çöktürme Planı' olduğunu Kürt yazar Oktay Yıldız sayesinde öğrendiğimiz ve uygulamasına bilfiil Cizre, Silopi, Sur, Nusaybin, İdil gibi ilçelerde yaşananlardan tanık olduğumuz plan, esas itibarıyla Kürde diz çöktürmeyi hedefliyor. Yani eski bir genelkurmay başkanının, 'En iyi Kürt ölü Kürt değil, teslim olmuş Kürttür' sözlerinin gereğini yapıyor.

Sri-Lanka adlı ölüm tarlalarıyla ün yapmış vahşet ülkesindeki 'gömme-silme eylem planı'nın birebir kopyası bu. Nasıl ki, Sri-Lanka'da devlet güçleri 2006 yılında, düşük yoğunluklu savaştan, topyekûn savaşa geçti ve 2009'a kadar 3 yıl içinde Tamil Kaplanları ve onlara yakın oldukları varsayılan 42 bin kişiyi öldürdü, on binlerce kişiyi de sakat bıraktı, işte sahada uygulanan planın özeti de böyle...

2014 yılında Genelkurmay'da hazırlandığı belirtilen raporda geçen cümleler, okuyan herkesin kanını donduracak cinsten. Akıl sınırlarını zorlayacak denli acımasızlığa sahip olan kişiler tarafından yazıldığına bahse girenin kesin kazanacağı, yanıtsız kalmış soru önergelerine defalarca konu olan 'Çöktürme Planı'nda aynen şu ifadeler var:

"Ablukaya alınan yerleşkelerde, yaşamsal alanlar tahrip edilerek geri dönüş koşulları ortadan kaldırılacak, kitlesel imhalar, tutuklama ve boşaltmalarla yerleşkeler huzura kavuşturulacaktır. Yapılacak bastırma operasyonlarda 10 bin ila 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı, 5-7 bin arası tutuklama, bombalanmış küçük ve büyük yerleşim alanlarında 150-300 bin civarı insanın yer değiştirmesinin terör örgütünü felç etme, işlevsizleştirmesini sağlaması düşünülmekte..."

Üstelik göstere göstere gerçekleştirilen bu katliamların asla hesabının sorulmayacağına ilişkin güvencenin, ortaya çıkan bir başka emir belgesi ile görevli personele duyurulduğu da biliniyor. Tıpkı 12 Eylül faşist cuntası döneminde ve sonrasında işlenen insanlık suçları ile ilgili kimsenin yaptırımı uğramaması gibi...

Şırnak'ın Cizre ilçesinde bulunan 172. Zırhlı Tuğay Komutan Yardımcılığı 3. Tank Tabur Komutanlığı tarafından 30 Temmuz 2015'te hazırlanan, 'Hizmete Özel' ibareli belgeyi Dicle Haber Ajansı ortaya çıkardı. "Askerin Silah Kullanma Yetkileri Personel'in Mütelyakkız Bulunması" başlıklı belge, askerlere üstü örtülü olarak cezasızlık vaadinde bulunuyor. Belgenin 4 ve 5. maddeleri, tüm yakın tarihimiz boyunca yaşadığımız katliamların nasıl teşvik edildiğine ilişkin fikir vermesi bakımından da çarpıcı. Aynen şöyle deniliyor:

"Savcının karşısına çıkma korkusu ile silahını kullanmaktan çekinen personelin yapmış olduğu davranışın sonuçlarının çok ağır olabileceği, bu sebeple şehit verebileceğimiz, silahını kullanmayarak devletin milletin bekasını tehlikeye düşüreceği, vatan hainlerinin, teröristlerin ve devlet düşmanlarının kendilerinde daha fazla güç bulacaklarını tüm personeller akıllarından bir an bile çıkarmayacaktır. (...) Hain bir saldırı sonucu tabuta girmek yerine savcının karşısına çıkmanın tercih edileceği tüm personel tarafından benimsenecektir."

Belli ki, katliamları göstere göstere devreye sokmaları, 'çocuklar ölmesin' ya da 'bu suça ortak olmayacağız' diyen herkesin üzerine kıyasıya gitmeleri, bir yandan acımasızlığı meşrulaştırırken, diğer yandan da korkuyu tüm topluma yaygınlaştırıp herkese diz çöktürmek için.

Korku ve koku kelimelerinin hiçbir akrabalığı yok ama insanın korkunca tuhaf bir koku salgıladığı ve bu kokuyu köpeklerin hemen algıladığı biliniyor. O nedenle, tasmaları resmi ellere emanet vahşi köpeklerin durmaksızın yüzüne doğru havladığı memleket insanı, varlığını korumak istiyorsa, öncelikle pencerelerini açıp kötü kokulardan ve yüreğini açıp korkularından arınmalı. Diz çökmekte kararlıysa eğer, 'bir şafak vakti ağır ellerini toprağa basıp' doğrulmalı...



*DENİZ, KIZ MI? ERKEK MI?!



*BEN BEDELLİYİ BASTIRDIM MORUK, KAFA RAHAT...
**BİZ ZATEN GİTMİYORUZ SAVAŞMAYAA



*ŞİMDİ BU HACILANMAZ DA!
**İSMİNİ SÖYLE! SEN GİDİNCE KONTROL ETCEM KİTAPLIĞI MI HALA DİYE...



*YANIMDA KIZ ARKADAŞIM VAR ONA GÖRE KONUŞ...



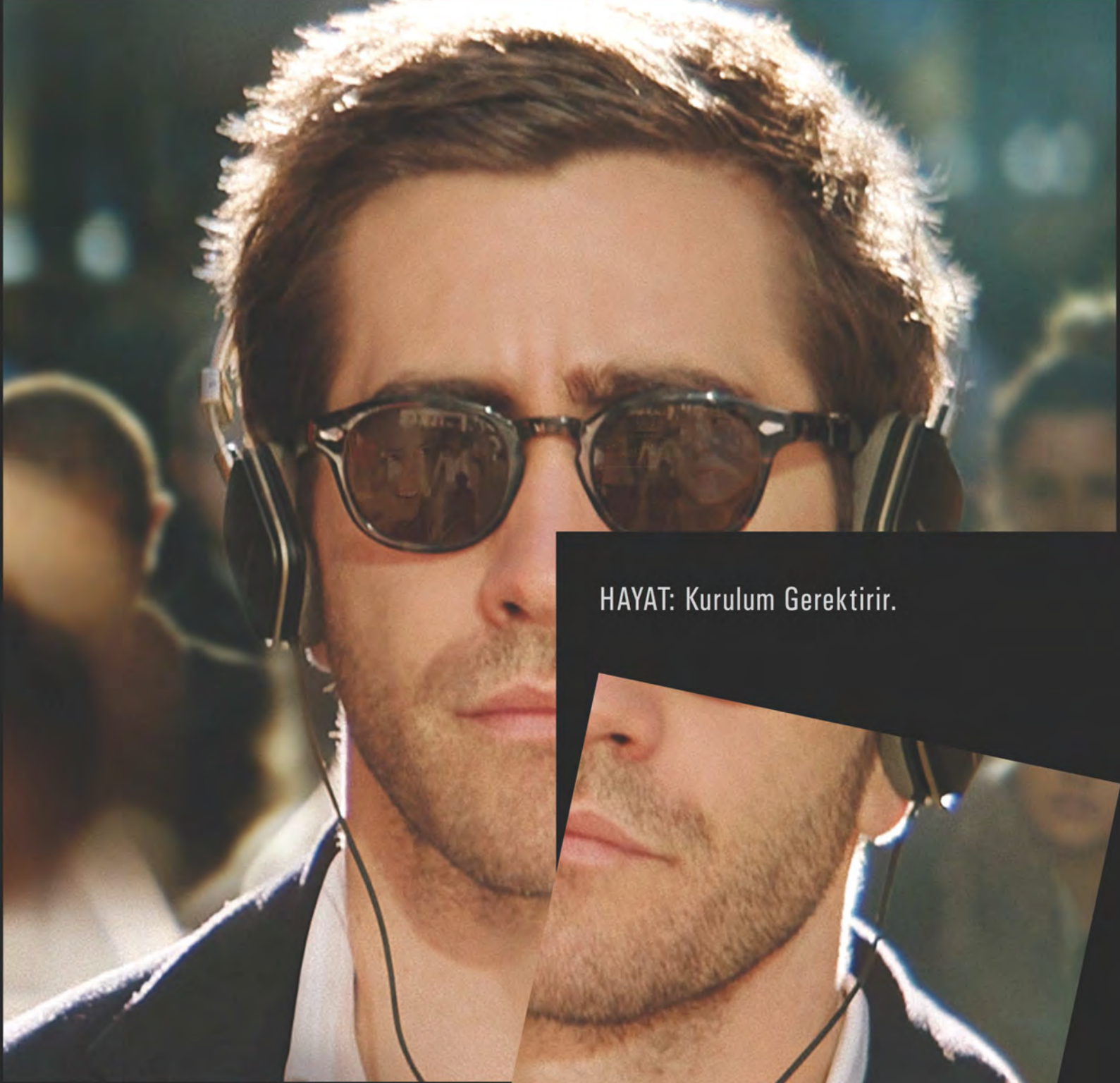
*REGLİMİN İLK GÜNÜ! AYAGINI DENK AL!



*SONRA ÜSÜDÜM DİYE MONTUMU ALICAN, BENİM GÖTÜM DONCAK!!
**ROMANTİK KERİZİM, SEN VARSIN YA!

YENİDEN BASLA

DEMOLITION



HAYAT: Kurulum Gerektirir.

JAKE GYLLENHAAL

FOX SEARCHLIGHT PICTURES, BLACK LABEL MEDIA VE STONEY KIMMEL ENTERTAINMENT YAPIMI
VIA MR. WOOD, BLACK LABEL MEDIA VE STONEY KIMMEL ENTERTAINMENT YAPIMI
VIA JEAN-WARC VALLÉE İÇİN "YENİDEN BASLA" "DEMOLITION"
JAKE GYLLENHAAL NAOMI WATTS CHRIS COOPER JORDAN LEWIS
MÜZİKLERİ SEZANNI SMITH COWLEY VE JESSICA KELLY MÜZİK YAPIMCILIĞI SUSAN JACOBS
KOSTÜM TASARIMI LEAH KATZELSON GÜZELLİK TASARIMI MARG COLE KAMERA JAY M. GIL
YAPIM TASARIMI JORDAN PRIMO GÜZELLİK YAKINIMANI YVES BLOMBERG, C.S.C.
YAKINIMANI YAKINIMANI TONY LOCKINBELL ELLIEN H. SCHWARTZ CAROL HUCKER BRUCE TALL NATHAN ROSS
JORDAN WALKOVICH JORDAN BELLMAN KELLER ESTADAROV
YAPIMCILAR STONEY BRITTON ROSS SMITH WOLFE SMITH TONY LOCKINBELL STONEY KIMMEL JEAN-WARC VALLÉE
SINEMA DUTCH RİPE YAKINIMANI JEAN-WARC VALLÉE
SINEMA DUTCH RİPE YAKINIMANI JEAN-WARC VALLÉE

NAOMI WATTS CHRIS COOPER
8 NİSAN'DA SINEMALARDA

Savuşturmak gibi;
Kendini alçıya yatırıp
Ucu açılmış iki fikirle
Kesmek gibi
Delirdikçe, hissettikçe yaşamak

Yetmezmiş gibi
Hiç!
Hiç dedikçe, içine mum diktiğin balonları
Sesle üflemek
Titrek göğün altında
Nesnesini kaybederek gönlünün
İki avuç içinde ezerek
Böğrünü
Ve et gibi anladığında,
Yaşamak!
Et gibi...

Kayalara elini vuran martıları bilmediler
Bilmediniz hiç martıların ellerini
Ve kokularına,
kıydan kalkanların pis dediklerini

**Aklımı kapatır mısınız?
Gözümü alıyor...**

- korkarım kendimden
Terliği sürterim yere,
Dururken
Ve anlarım; var oluşum
Yek ve yeniden!-

Bir şey diyeceğiz diye bekledilerdi
Ki biz en güzel sustuk
Devrilerek başka bir dilde
Çatısı eğilmiş göğüs kafesimizle.
Kafesimizi taşıırken içeride
Kollarımız dolandı mavi bir hücreye
Tedirginliği ondan
Göğün,
Biteviye...

**Aklımı kapatır mısınız?
Gözümü alıyor...**

İkiye ayrılır insan
Yarılarak,
İkiye...

Resimlere baktıkça içim boşalıyor
Ne bağı var denizin seninle?
Alargada gözü böceklenmiş tekne
Bir sağa döner bir de geriye
İnsandan farklı
Yarılır
Üçe...
Üçün derdi vardır
Ekleniverir
Bire...

**Işığı kapatır mısınız?
Aklımı alıyor...**



DÖRDÜNCÜ TABLET

4a.

Zaman diye bir şey yoktur. Böyle söyleyince fazla afili duruyor ama işin aslı da budur. Bütün bu olan biteni sanki bir filmmiş gibi geri saralım. Bilim, kainatın, yaklaşık 15,6 milyar yıl kadar önce, “Big Bang” adı verilen bir patlama sonucu oluşmaya başladığını söylüyor. Atomdan bile daha küçük olduğu var sayılan, ama insanın aklının alamayacağı yoğunlukta bir noktadan, gördüğümüz ve göremediğimiz her şeyin oluşmuş olduğuna inanmak, elbette biraz güç. Ama bilim insanları, bütün bu galaksiler, yıldızlar ve içlerindeki her şeyle birlikte gezegenlerin o patlayan küçücük şeyin sonsuz bir hızla genişlemesinin sonucu oluştuğuna inanıyor. Şimdilik eldeki kanıtlar da bunu doğrular nitelikte. Peki ya öncesi? Büyük Patlama’dan önce ne vardı? Hiç. Hiçbir şey değil, basbayağı hiç. Varlık yoktu, madde yoktu, enerji yoktu. Elbette zaman da yoktu. Kurulmuş bir saat, evrenin aldığı her nefesi tiktaklarıyla sayıyorsa, o saatin işe başladığı an Big Bang olduğuna göre, demek ki ondan önce zaman da yoktu. O halde zaman dediğimiz şey, evrenin genişlemesinden başka bir şey değil demektir.

Oysa biz insanlar gibi ölümlü varlıklar için zaman tüm gerçekliği ve önemiyile mevcut görünür. Çünkü insan, sınırlı zamanına aldandığından yanılgı içindedir. İnsanın hesap etmeye çalıştığı, var saydığı şey zaman değil, süredir. Dünyanın kendisinin ve güneşin etrafındaki dönüş süresi, Güneş’in Samanyolu’nun merkezi etrafındaki bir turunu tamamlama süresi, Ay’ın bir aylık devrini tamamlama süresi, ömür süresi, hapislik süresi, sevdalık süresi, hastalık süresi. Zaman, insanın dünyada geçirdiği süreyi ölçerken kullandığı cetvele verilen addır. Gerçekte böyle bir şey yoktur. İnsan uydurmasıdır. ✿

4b.

Zaman, hızla akıp giden bir nehre benzetiliyorsa eğer, geçirdiğimiz bütün günler ileride bir yerlerde, bir denize ya da bir göle dökülüyor olmalıydı. Olmuyor. Günler geçtikleriyle, insan yitirdikleriyle kalıyor. Çocukluğumda, bir yerde biriken bu günlerin bizi beklediğini, çok uzak bir gelecekte, -hatta belki ölünce- onları görüp, aralarından istediklerimizi seçerek yeniden yaşayabileceğimize inanırdım. Belki başka bir gerçeklikte bu mümkündür. Ancak şu ankinde değil. Çünkü zaman aslında gürül gürül akan bir nehir değil olsa olsa kimi yerlerde çok derinleşen durgun, hareketsiz bir göldür. Evrendeki her şey bu durgun gölün içinde herhangi bir yöne doğru amaçsızca seyretmektedir. Zamanda ileri yoktur. Çoğunlukla medeniyetle birlikte anılan ilerilik, insanın insanla ve insanca yaşayabilmesi umudunu simgelemek için tasarlanmış, insan işi bir kavramdır. ✿

4c.

“Evrenin genişlemesinden başka bir şey değildir,” dediğim zamanla ilgili bilgimiz, göklerin gözlemleyebildiğimiz kadarı baz alındığında oldukça kesin bazı kurallara bağlıdır. Örneğin Jüpiter’in on iki yıl sonraki bir çarşamba sabahı, dünyanın hangi yarımküresinden hangi pozisyonda gözlemlenebileceği bellidir. O kadar uzağa gitmeye de gerek yok. Önümüzdeki hafta bugün, Ay’ın gece göğündeki şeklini kabaca bir tahminle biz bile söyleyebiliriz. Plüton’un üç

yüz atmış yıl sonra nerede olacağı, Güneş’in tahminen ne zaman sönüp içine çökeceği, yıldız takımlarının bundan beş asır sonra birbirlerine hangi açıdan bakacağı bellidir. Oysa on saniye sonra ne olacağını kimse bilemez. Yarım saat sonra loto milyarderi olmayacağınızı, önümüzdeki hafta bir siyasi cinayete kurban gitmeyeceğinizi, bir dakika sonra ısıracığınızı poğaçada uzunca bir saç teliyle karşılaşmayacağınızı asla tahmin edemezsiniz. Jüpiter’in on iki yıl sonraki pozisyonunu bilen o akıl işte bunu öngöremez. Çünkü bu zamanla ilgili bir bilgi değildir. İnsanın dünyada oluşu, onu her gün yeniden yeniden dönüştürme çabası zamana değil bizzat insanın varoluşuna bağlı bir meseledir ve onunla birlikte sönüp gider.

4d.

Çok basit bir bilgi var. Eğer önünüzdeki seçeneklerden hiçbirini seçmemiş, karar vermemişseniz henüz tüm seçenekler mümkün demektir. Fakat birini seçerseniz hayat o seçeneğin size sunduğu kombinasyonlar üzerinden biçimlenmeye başlar. Ve bu asla geri alınamaz. Bu bir hayat bilgisidir, yani zamana değil hayata dairdir. Çünkü ileri gittiği yanılgısını yaratan şey zaman değil bizzat hayatın kendisidir. Daha açık bir ifadeyle söyleyeyim, geçen zaman değil hayattır. Yani dünyada geçireceğiniz toplam süre. Dolayısıyla, siz seçeneklerden birini tercih ettiğinizde, dünya birden bire aksi yönde dönmeye, Güneş’in etrafındaki yörüngesini tam tersten izlemeye karar verse, evren aniden genişlemeyi bırakıp daralmaya başlasa da tercihinizi geri alamazsınız. Çünkü zamanın akışı sandığımız uzay genişlemesi sizin yaşıyor, ömür geçiriyor olduğunuzla ilgili bir şey yapamaz. Geri dönmeye başlaması sizi gençlik ya da çocukluk yıllarınıza döndürmez. Zira insan, maalesef ölümlüdür ve doğduğu andan itibaren ölmeye başlar. Zamanla eskir ve biter. Bu yüzden tercihlerinin hepsi hayattır. ✿

4e.

Yaşlanıyor olmaktan, bir gün ölecek olmaktan nefret ediyorum. Bunu biliyor olduğu halde insanın delirmemesi gerçekten akıl alır gibi değil. Bir deftere karaladığım üç beş satırın, bahçedeki limon ağacının, ellerimi sürdüğüm şu klavyenin, komşunun yaygaracı çocuğunun, kütüphanemi doldurmasından cahilce bir haz duyduğum bunca kitabın bile ben öldükten sonra daha epey bir süre yaşayacak olduğu fikri aklımı başımdan alıyor. Dünyanın “hakimi”, “efendisi” olan insanın hayattaki geçerliliğinin yırtık bir sayfanın kenarına karalanmış iki satır yazıdan bile kısa ömürlü olduğu düşüncesi ironik ve acıklı. Bu nedenle bilimin insana sunduğu hiçbir mucizenin karşılığı yokmuş gibi hissediyorum. Neptün atmosferindeki metan fırtınalarını gözlemleyebilecek kudrete erişen bilim ve ilerlemenin, insanın “zaman” sandığı ömrünü uzatacak, onu ölümsüzleştirecek en ufak bir ipucuna sahip olmaması mucizelere inanmayı imkansız kılıyor. İşte, bence insanın zaman karşısındaki en büyük açmazı asıl budur. ✿

4f.

“Jusqu’ici, tout va bien!” ✿

UMUT ALDANABİLMEKTİR



Rodney Smith

Herkesin geçmişinde bir hayal kırıklığı. Bütün sözler, hatıralar, resimler orada toplanıyor. Bir antropolog hazzıyla birleştiriyoruz kalbimizin amforalarını. İyi hissettiriyor acılarımızı seyretmek. Terk edenlere geri dönmek. Kavgı edenleri alkışlamak. Nedense kimsenin mutlu olmaya vakti yok. Mutsuzlukla mutlu olmaya çalışıyoruz. Yakında hepimizi hayal kırıklığı kaçakçılığından içeri alacaklar.

Şiirlerimiz hüznü kokuyor. Nesirlerimiz melankoli tadında. Her cümlemizin sonunda bir günlüğün ezgisi. Her bakışımız kapalı gökyüzü. Kahkahalarımız beceriksiz, sevincimiz acele. Vaktimiz yok. Bir an önce hüznü düşmeli. Sevişmek için sarhoş olmaya ihtiyacımız var. Sevmek için kedilere. Bir insanı sevmemekle başlıyor her şeyimiz. Belki de bu yüzden en çok kedilere düşkünüz. Yaralarımızdan başka gösterecek bir şeyimiz yok. Yenilmişliğin gururuyla geziniyoruz şehrin parlak caddelerinde. Mutluluk, gitmesek de görmesek de bizim köyümüz.

O kadar mutsuz ki mutlu olduklarını sanmamız için çırpınıp duruyoruz. Mutsuz olmak bir suçmuş gibi. Oysa her şey insan denilen kurgunun parçası. Ama kıskançlık ruhumuzu kemiriyor. Yakamızda parlıyor, bencillik üstün hizmet madalyası. Herkes öyle söylemiyor mu? Hayat bir güzellik yarışması. Boş zamanlarınızda ne yaparsınız? Şikâyet ve dedikodu... Neden kurgu gerçeğin üstünü örtüyor. Neden kötü adamlar iyileri yeniyor. Neden ölenler ekmeğin fiyatını adı gibi biliyor. Belki de bizim yüzümüzden. Cehenneme giden yollar belediyelerin iyi niyet taşlarıyla döşeniyor.

Ruhumuzda kentsel dönüşüm, etrafı serpme kahvaltıyla çevrili. Ne kadar saklayabiliriz. Yıkılacak olan o kalbi. Evde yan yana oturuyor iki sevgili. İkisinin de elinde telefon. Twitter'da paylaşıyorlar birbirlerine söylemedikleri şiirleri. Koyduğumuz yüzlerce fotoğraf, mutlu olduğumuzu

değil yalnız olduğumuzu gösteriyor. Halbuki bir başına olmak ayıp değil. Kimse söylemiyor gerçeği. Çok görüyoruz yalnızlığımıza gülümsemeyi. Muhakkak vardır o yalnızlığın bir benzeri. Yani demek istiyorum ki Edip'in dediği gibi. İki kişilik bir yalnızlık olmaz mı bizimkisi.

Umut aldanabilmektir diyor Necati Cumalı. Aldanmak istemiyoruz. Çok gerçekçiyiz. Bunca acı varken nasıl gülebiliriz. Böyle bir dünyaya tebessüm getirmek istemiyoruz. Her seferinde kaybetmek için masaya oturuyoruz. Tanrım lütfen bir kart daha. Rest! Gözlerimizde mütemadiyen şairin melankolik mısrası. Hüznü en çok yakışandır bize. Oysa demiyor mu bir başka şair. Kimse hüznü olmasın. Sırası değil hüznün daha.

Vicdanımızdaki kaptan bağıyor. Önce kadınlar ve çocuklar! Onlardan öğrenecek çok şeyimiz var. Bir an önce kırılmalı tüm ön yargılar ve egolar. Yaratılanı yaradandan ötürü sevmek kolay. Yaratılandan ötürü yaradana sevmek zor olan. Sorgulanması gereken bir başkası değil kendimiz. Büyük savaşlar kendi

içimizdeki savaştan çıkar. Krallar kendiliğinden var olmazlar. Şefkat güzel sözcük. Umut inatçı. Hayal sinestezik. Koşulsuz ve mutlak özgürlük için gerekli olan tek bir sözcük. Sevgi.

Mutsuz olmamız için onlarca sebep varken mutlu olabilmektir devrim. Her şeye rağmen kendi kendimize gülümseyebilmektir. İstenilen yerde değil, istediğimiz yerde durmaktır. Acılarımızı ceplerimize doldurup, uzun yürüyüşlere çıkmaktır. Susmaktır, sessizliktir, düşünmektir. Yüzü güneşli Sabahattin Ali'nin dediği gibi. İnsan başkalarına yardım ettiği, başkalarını sevdiği kadar yükselir. Hayatın bir tek manası varsa o da sevmektir. Ağaçları, bulutları ve bize benzemeyenleri sevmektir. Aynadaki aksimizi değil, kalbimizdeki aksimizi sevmektir. Dünyayı kurtarmak için, ilk önce bu fikirden vazgeçmek gerekir. ✨

ÇEKİLMEMİŞ FOTOĞRAFLAR

REWHAT



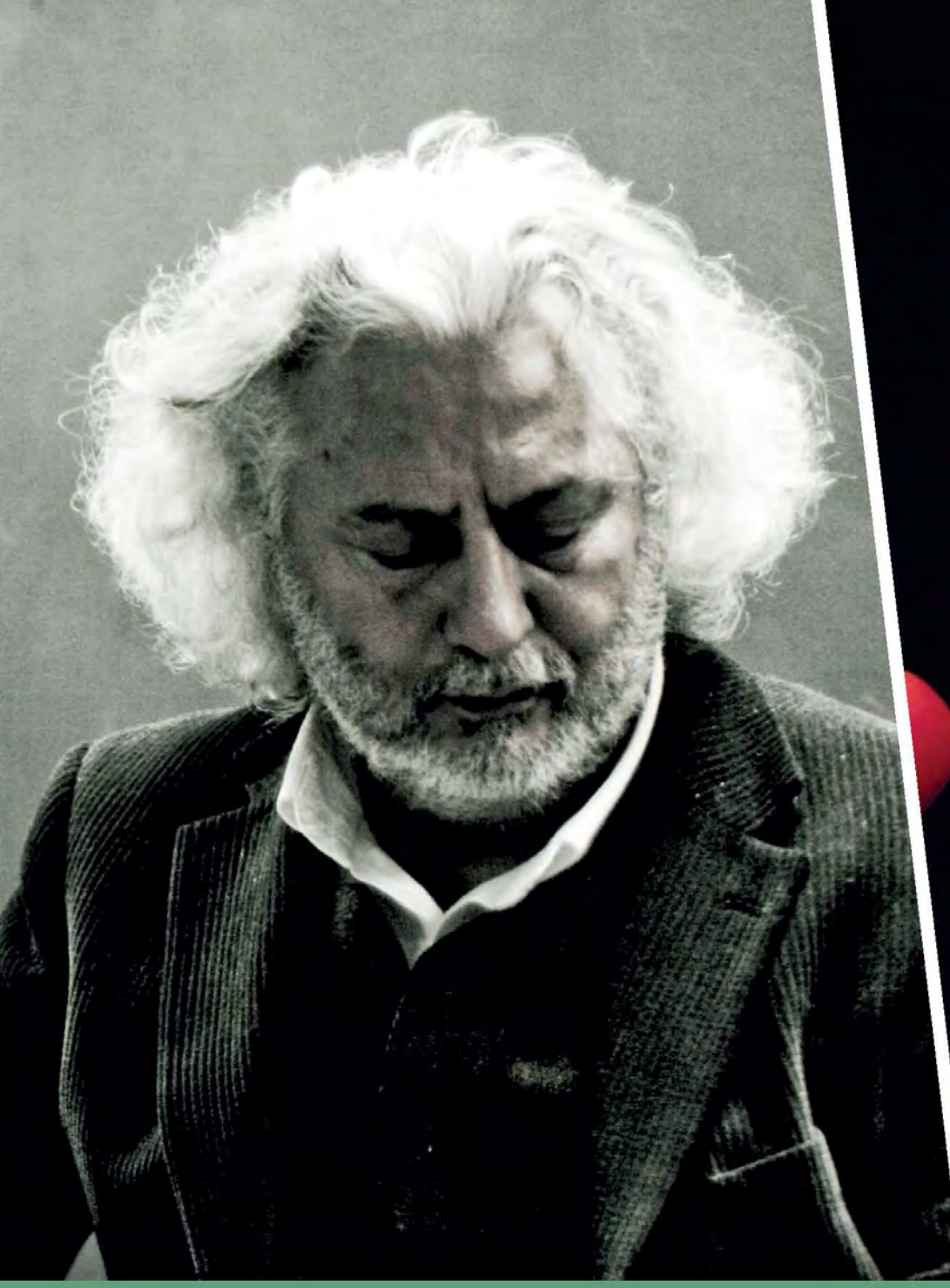
Paranın çıkışmadığı zamanlar, güzel sanatlar akademisinde öğrenciyim, çıplak model abimizden sigara otları.



Akademik eğitimimi finanse etmeye çalıştığım, kendime burs verdiğim zamanlar. Tarla başında bir ağır abinin evinin terasına misafirim. Ağır abi, manzarasını kesen duvara manzaranın devamını resimlememi istiyor. Ben "duvarı yıksanız da olur" diye densizce lakırdıyorum. Ortam ölüm sesizliğine bürünürken.



Paranın kafayı yükseltmeye yetmediği zamanlar. Yine akademi yılları. Atölyeden arkadaşlarla tinerin kafası nasıl diye test etmişiz. Ben o halde annemin çalıştığı hastaneye gidip para istemeye meyletmışim. Annem, üzerimden gelen yoğun kokuya kıllanan arkadaşlarına, "resim yaparken boyayı tinerle açıyorlar üzerine sinmiş yavrumun" diye savunma yaparken. ✨



ERKAN OĞUR & İSMAİL HAKKI DEMİRCİOĞLU

Konuk Sanatçılar ERDAL ERZİNCAN, CENGİZ ÖZKAN,
NİDA ATEŞ, HÜSEYİN ALBAYRAK, ALİ RIZA ALBAYRAK



YERLİ
PROJE

19 | Cumartesi
MART | 20.30

biletix
ticketmaster Türkiye

Bilet için: biletix.com | (216) 556 98 00 | Biletix satış noktaları Ayrıntılı bilgi için: issanat.com.tr tel: (212) 316 10 83
facebook.com/issanat | twitter.com/issanat

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

*yakından bakma, çoğalır yara
(zeynep tuğçe karadağ)*



Bizim semtin kahvehanesinde, televizyonda izlenecek başka bir şey kalmadığında oturup belgesel izleyenlerin hepsi sırtlanlara karşı zebraları tutar. Zebraların etrafında dolanıp fırsat kollayan aç sırtlanlar gözünüzün önüne geldi mi? Önce yavaş yavaş yaklaşır sırtlanlar. Zebralar tehlikenin farkına varırlar ama onlar da hızlı hareket etmezler ilk anda. Uzaktan uzağa birbirlerini kollarlar. Sonra sırtlanlar aniden hızlanıp zebraları kovalamaya başlarlar. Uzun kovalamanın ardından zebralardan bir tanesi geriye düşer ve aç sırtlanların arasında kalır. Sırtlanlardan bir tanesi güçlü pençesini zebranın vücuduna geçirdikten sonra diğerleri de arka arkaya zebranın vücudunda derin yaralar açmaya başlarlar. Sonra takati kesilir zebranın. Bir an hareketsiz kalır ve düşer. Kahvede ana avrat küfürün başladığı yerdir burası. Mesele bu değil.

Seyfi abinin güzeller güzeli kızı Nur da tıpkı o belgesellerdeki yalnız ve çelimsiz zebra gibi, Allahsız bir sırtlanın pençesiyle yaralandı ve sonrasında onlarca adam gencecik kızın etinden birer parça koparıp kızı bir kenara fırlattı.

Seyfi abiler, Haydar'da Cibali karakoluna gelmeden soldaki eski çeşmenin hemen yanından yukarı doğru çıkan dar sokakta, sağdaki ilk apartmanın bodrum katında oturuyorlardı. Seyfi abi, Roman olmaktan gelen Allah vergisi yeteneğiyle keman çalıyordu. Karısı Mine de kendi evinde ufak tefek terzilik işleri yapıyordu. Kızları Nur'un küçüklüğünü biliyorum. Bir de oğulları oldu ama Allah kimseye vermesin, beş veya altı aylıkken hastalandı, ağır ateş içinde havale geçirdi, öldü. Başka da çocukları olmadı zaten.

Seyfi abi düşünlerde, Kumkapı'daki meyhanelerde, ara ara bazı gazinolarda, bazı müzisyenlerin kaseti için stüdyolarda keman çalıyordu. İlyas Tetik'in yakın arkadaşıydı. Müslüm Gürses'in, Kibariye'nin, Mine Koşan'ın, Esengül'ün, Tüdanya'nın, Kamuran Akkor'un arkasında çalmışlığı vardı. Bana bir keresinde Kamuran Akkor'un posterini imzalatıp getirmişti; Tarık'a sevgilerimle, Kamuran diye keçeli siyah kalemle imzalamış Kamuran hanım.

Seyfi abi, Cesur'un babası Bülent abiyle iyi arkadaştı; Cesur'un mevzuları patlayınca Bülent abiye çok yoldaşlık etti. Bazen geç saatte ikisi kahvede oturmuş dertleşirken Seyfi abi kemani çantasından çıkarıp çalmaya başlıyordu. Keman mı ağılıyordu, Bülent abi mi ağılıyordu ayırt edemiyorduk. Kahvehanenin köşesinde bir ağlama sesi vardı; ha kemandan, ha insandan ne fark eder? Biri ağladı mı

hepimiz sessizleşiyorduk. Bülent abi de ağlasa, biz yine kemandan biliyorduk içli içli gözyaşlarını.

Seyfi abi ortada bir şey yokken pat diye hastalandı. Ayakları ağrıyordu; Haseki'ye, Çapa'ya, Cerrahpaşa'ya gitti ama hiçbiri çare olmadı. Sonra, arkasında çaldığı sanatçılardan biri vesile oldu Nişantaşı'nda bir profesöre gittiler, o da derman olmadı. Seyfi abi gitgide yürüyememeye başladı; adım atamıyordu adam, sanki belden aşağısına felç gelmişti. Eve çakıldı kaldı gencecik yaşında. İşe gidemeyince haliyle bütün yük karısı Mine'nin üzerine kaldı. Ona buna dikiş dikmekle bizim orada ne kazanacak kadın? Kirayı mı ödesin, elektriği mi, mutfak masrafını mı, kocasının sigara masrafını mı? Kızını söylemiyorum bile. Nur, Unkapanı Dersanesi'ne gidiyordu, bıraktı. Annesi, babası ne kadar ısrar ettiyse de devam etmedi. Çalışacağım diye tutturdu. Allah var semtten abiler de biz senin masrafını öderiz sen yeter ki okula, kursa devam et diye elli bin sefer söylediler ama kız o kadar gururlu ki, Nuh dedi peygamber demedi.

Babası, gözlerinin önünde düşmüş bir genç kızın acısından daha büyük bir acı varsa o da, genç kızının gözlerinin önünde düşmüş bir babanın acısıdır.

Nur, babasının bir arkadaşının yanında ön muhasebede işe başladı; inşaat malzemeleri satan bir toptancının ön muhasebesine yardım ediyordu. Onun dışında geleni gideni karşılayıp çay, kahve ikram ediyordu. Seyfi abi yıllardır kızını kendi ortamlarından özenle uzak tutuyordu. Bizim ortamlarımız sarhoş ortamı, içki en efendi adamın bile ayarını bozar, başımıza iş almayalım deyip kızını bulaştırmıyordu müzik hayatına. Çalışmaya karar verince kızını düzgün bir yer olsun diye tanıdığı bir yere yolladı.

Tanıdık yere yolladı yollamasına ama Nur'un patronu Aziz, çok geçmeden aç kalmış sırtlanlar gibi kızcağızın etrafında dolanmaya başladı. Ürkek ürkek ortada dolanan avına niyetini belli etmemeye dikkat etti. Kızın aylığının dışında ayda bir iki sefer eve uğrayıp para bırakıyordu. Seyfi abim ayağa kalksın, Seyfi abim iyi olsun, Seyfi abim şifa bulsun diye diye, kızın ve ailenin etrafında dolanıyordu. Seyfi abi aslında Aziz'in babasının arkadaşıymış. Eski gazino ortamlarından tanışmışlar sonra da adam rahmetli olana kadar arkadaşlık etmişler.

Aziz'in iki çocuğu vardı ama son zamanlarda haftanın en az iki, üç günü eve gitmiyordu. Gidince, kedi köpek gibi karıyla sürekli kavga ediyoruz, gitmesem çocuklar için daha iyi diyordu. Nur

bir şeyler seziyordu ama ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Kadınlar sezerler, kadınlar duyarlar, kadınlar görürler; etrafta dişlerini gizlemeye çalışan bir sırtlan varsa, kadınlar bilirler. Bazı anlarda bunu bilmek acı verdiği için bir başka acıyı seçip susarlar. Bilmediklerinden değil güç yetiremediklerinden; bilekleri ince olduğundan, yerler taşlı olduğundan, etraf kitapsız dolu olduğundan.

Aziz, hiçbir karşılık beklemeden Seyfi abiye ve ailesine elinden gelen yardımı yapmaya devam etti. Seyfi abiye başka başka doktorlara kendi arabasıyla taşıdı. Bu arada bir yandan Nur'a yanaşmaktan vazgeçmiyordu. Dertleşme bahanesiyle kızı karşısına alıp konuşuyordu, akşam iş çıkışında birlikte yemeğe gidiyorlardı. Herif alttan girmiş, üstten çıkmış on yedi yaşındaki kızın aklına girmiş. Kız da babası için koşturan Aziz'e daha fazla karşı koyamamış. Şirket Bayrampaşa'daydı. Aziz Beylikdüzü tarafında bir ev tutmuştu ve şehir dışındaki müşterilere gitme bahanesiyle kızın ailesine yalanlar söyleyip bazı geceler birlikte kalıyorlardı.

Ne Seyfi abinin ayakları iyileşti ne de Aziz karısından ayrılıp Nur'la evlendi. Nur bir gece bileklerini kesti. Biz babasına üzülüyor sandık ama meğerse Aziz yüzündenmiş. Bir gece kız, ne zaman evleneceğiz diye sorunca, kafası da iyiye kız tekme tokat saldırmış dışarıya atmış. Kız da gururuna yedirememiş, bileklerini kesmiş. Avcılar'da bir hastaneye kaldırmışlar Nur'u.

O incecik, zarif, yapayalnız kız Avcılar'da düştü, zayıf bileklerinden ipil ipil kan aktı; kanının kokusuna şehrin her yanından sırtlanlar geldiler, kızın başına üşüştiler.

Aziz'den ayrılmak zorunda kalınca bir süre sendeledi ama yine toparladı, aradan bir sene geçti geçmedi Serkan diye bir oğlanla evlendi. On sekiz yaşındaydı, babası eve hapsolmuş günden güne eriyordu ve rahminde, bileklerinde Aziz'den kalma izler geçmemişti. Serkan bir oto galerisinde çalışıyordu ama bir yandan da hırsızlık yapıyormuş. Bir gece iş üstünde yakalandı. Kovalamaca olmuş, bir polisi yaralamış kaçarken. Polis yaralaması da olunca on iki sene verdiler. Nur, mahkemeye gitti, boşadı oğlanı.

Sonrasında ne olduğunu anlatmak istiyorum ama bir türlü karar veremedim. Nur'a ne oldu, Seyfi abiye, karısına ne oldu diye merak eden olur. Bir yandan da bıktık artık senin bu karanlık hikayelerinden diyenler geliyor aklıma; hiç mi mutlu son yok bu hikayelerde diye sorup duranlar...

Ne diyeyim ben size?

Çok mutlu oldular.

Nur da çok mutlu oldu, Seyfi abi de, karısı Mine de. Oldu mu? 🌸

KAMU SPOTU

TEVFEK
MERKUT



Çok Belirtili İsim Tamlamaları

PINAR ÖĞÜNÇ

OT

- Yorgun mermi sağanak geçişi

Şarjör, fişek, sürgü, yay, horoz, kovan tablası, tetik, pim, barut gazı, çekirdek, yiv arasında gerilmeli, sıkışmalı bir dizi ilişkinin insan tarafından merhalelerle, lakin erken keşfi, bugün misal havaalanlarında gayet olağanlıkla doldurulan “silah teslim tutanağına” uzanan belalı bir birliktelik yarattı.

Bu maddenin konusunu teşkil eden “yorgun mermi”nin şaşırtıcı şiirselliğiyle kişiyi bir durduruşu var. Varlığını hızından ve ölümcüllüğünden alan merminin “yorgunlukla” eşleştirilişi, edebiyatçının teşbihini anlama ihtiyacı doğuruyor. Yarı yolda yorgun mu düşüyor yani? Bir mermi nasıl yorulur (usta)?

Belki de canlı öldürürken bu kadar hisli mevzulara dalmayalım diye, “yorgun mermi”nin ikinci bir adı daha var: “Serseri kurşun”. Sağı solu belli olmayan ve malûm, adres sormayan bir serseri.

Mesela ayları -sadece- korkutmak için yapılmıyorsa, hedef gözetilmeden havaya edilen ateş, insanlık ailesinin çoğu tarafından, haklı gerekçelerle hoş karşılanmaz. “İnsan gibi sevin (lan)” denir, “maganda kurşunu” olarak adlandırılır.

Durum şu...Ateşli bir silahtan çıkan mermi, etki alanını geçtiğinde hızını ve yönünü kaybedip ölümcüllüğünü gözetilen hedeflerin çok dışında da gösterebiliyor. Etki alanı süresince “zinde” deniyormuş hatta mermiye.

Duvarlarında saatli maarif takvimi asılı çiğerci camlarına geldiği gibi, duvarları mum boya resimlerle kaplı anaokullarının pencerelerine de isabet ediyor. Fırından ekmek almış yürüyen bir kadını, köşede minibüs bekleyen bir adamı da sıyrabiliyor. Hatta sıyırmıyor bazen. Ülkenin bazı kentlerinde savaş, hedefe kilitlenmiş “zindeleriyle” birlikte, “yorgun mermi”ni sıcıratıyor etrafa. Aynı kentin içinde ya da uzaklarında, bana kadar sıçramaz diye düşünenler var. Hedef ben değilim diyor belki. Niye olayım ki... Hem evet, savaş çok kötü, çok kötü. O esnada bir yorgun mermi sağanak geçişi.

Duvarda asılı silah göründüyse patlar. Kurgu bunu icap ettirir. Ülkende bir yerde silah patlıyorsa, bir yorgun mermi illa sana da sıçrayacaktır. Hayat hep bunu getirir.

- “Konum atsana” fiziki haritası

Neredeyiz biz, sakin miyiz? Gezegenin daha tam şeklini bilemediği tarih çağlarından itibaren insan denen canlı kendini “büyük resimde” görmek ister. Neredeyiz biz? Koltuğunu seçince para isteyerek daha ucuza bilet satan uçak şirketlerinin bulunmadığı zamanların, gemilerle okyanus aşabilmeyi ancak kadim masallarda çocuklarına anlatan nesillerin ilk haritaları ayrı kıymettedir bu yüzden. Çatalhöyük’ün şehir planı çıkar bir ev duvarından, Herodot okuduğu kitaplardan dünya haritası çizer.

Herhangi bir turizm ofisinde elinize tutuşturulan, varsa antik şehirleri de gösteren kent haritalarında, kolektif hafızayla 21. yüzyıla taşınmış bu ihtiyaca cevap verilir; “Şu anda buradasınız” diye işaret edilirsiniz. Kil tabletlere küçük kara parçalarının, sulama kanallarının kazındığı Babil haritaları var. Babil dünya haritası da tam böyle, dünya düz bir yuvarlak, ortasında “Şu anda buradasınız” diyor, “dünyanın merkezinde”. Sen neredeyse dünyanın merkezi orası. Gibi.

“Şu anda tam olarak neredesin?” Kişi, dünya dil ailesinde yer alan farklı biçimlerde telefonun diğer ucundakine bunu sorar. Telefonda, çünkü postacıların idman ve insafına kalmış devrin mektuplarında “Şu an tam olarak neredesin” diye sormak, ancak sonraki mektupta bir Balzac romanının bölümü gibi ilerleyebilir. Güzel de olur.

Milattan sonra akıllı telefon devri ise, internet kotasının dolmadığı hallerde şöyle yazışmalara sahne olur: Konum atsana. Dünya haritası üzerinde konumun ne? Nereye geleceğim? Dağlar, tepeler, viyadükler ve AVM’ler; ikimizin arasında nasıl coğrafyalar var? Beni adres sorunca yüz ekşiten büfelerin, bilmediği yolu inatla tarif etmeye çalışan amcaların eline birkama. Ya da zaten tenezzülün mü yok cinsinle böyle temaslara?

Konum at, bir de bu var, gerekmiyorsa da her an konum bildir. Şu an tam olarak neredesin? Kaybolmadıysan, biz niye bilelim istiyorsun? Kaybolmaların en tehlikelisi hiç fark etmeden olanı; çoktan kaybolduğundan mı yoksa, bu düz yuvarlak gezegende? *



Duvarda asılı silah göründüyse patlar. Kurgu bunu icap ettirir. Ülkende bir yerde silah patlıyorsa, bir yorgun mermi illa sana da sıçrayacaktır. Hayat hep bunu getirir.

KEMİK RENGİ BALIKÇI YAKA KAZAK

*Bir, göze alınmayacak risk vardır,
bir de göze alınmaması göze alınmayacak risk.*
[PETER DRUCKER]

Herkes gibi yaşasana sen / İşine gücüne baksana
[ATTILÂ İLHAN]

*Bir aptala “Neden böyle davranıyorsun?” diye sorduğunuzda,
size “Herkes böyle yapıyor” der.*
[BERNARD SHAW]



“Nasıl bir kazak bakmıştınız?” diye soruyor mağaza görevlisi kız.

“Kemik rengi, balıkçı yaka” diyorum.

“Artık kimse balıkçı yaka giymiyor, o nedenle de üretilmiyor, size şunu tavsiye ederim” diyerek siyah, bisiklet yaka bir kazak uzatıyor ve ekliyor: “Bugünlerde en çok bu model satılıyor.”

HALKIMIZ SİYAH KAZAĞI SEÇTİ

Besbelli, mağazadaki kıza göre, herkesin giydiği kazak, iyi kazaktır. Ne kadar çok insan tarafından giyiliyorsa, o kadar güzeldir. Tamam, ben açık renk ve balıkçı yaka kazak isteme hatasına düşmüş olabilirim; fakat eğer makbul bir şey olsaydı, büyüklerimiz zaten onu üretirlerdi. Derhal tövbe etmeli ve büyüklerimizin ürettiği, halkımızın da benimsediği kazağı satın almalıyım. Çoğunluğa uymak, yegane münasip davranıştır...

İyi, doğru ve güzele ulaşmak için çoğunluğa tâbi olmak yeterli mi?

ASANSÖRDEKİ MAYMUN

Stanley Milgram'ın [1933-1984] 1960'larda yaptığı sosyal psikoloji deneylerinden birkaçını hatırlayalım:

1] Sokakta bir grup insan boş gökyüzüne bakar, yoldan geçen denek de durur ve hiçbir şey görmediği halde yukarıya diker gözlerini.

2] Bir odada, 8-10 kişiye önce dikey bir çizgi, sonra, üç ayrı çizgi daha gösterilir ve hangisinin ilk çizgiyle aynı uzunlukta olduğu sorulur. Anlaşmalı katılımcıların hepsi, kısalığı bariz çizgiyi seçince, denek de kısa çizginin ilk çizgiyle aynı uzunlukta olduğunu söyler.

3] Asansörde bekleyen grup, denek gelince hep beraber arkaya döner. Denek de onlarla birlikte döner. Gruptakiler şapkalarını çıkarır; denek de öyle...

21. YÜZYILIN MAĞARA İNSANI

Gruba, kalabalığa, ahaliye uymaya “konformizm” [uymacılık] denir. Kimi uzmanlar, konformizmi “evrimsel mirasın bir parçası” olarak niteliyor. Zira konformizm, Mağara Devri'nde hayat kurtaran bir tutumdur. Evet. Düşünün: Vahşi hayvanlarla aynı çevreyi paylaşıyor, tehlikelere açık bir hayat sürüyorsunuz. Dolayısıyla, kabile üyeleri eğer aniden kalkıp bir yöne doğru koşarsa, siz de o yöne koşarsınız. Çünkü -büyük olasılıkla- kazma dişli dağ kaplanları hücumu geçmiştir. Veya tepeden kayalar yuvarlanıyordur. Yani durup düşünce zaman yoktur. Gruba uymazsanız ölürsünüz.

SAKIN DURMA, ASLA DÜŞÜNME!

Her insanın [prenselerin bile] içgüdüleri var: Hayatta kalma, yeme – içme, barınma, cinsellik... Kalabalığa uymanın temelinde, “içgüdü” ortak paydası yer alır. Herkes nasıl hayatta kalıyor, gıdasını nereden temin ediyor, hangi evlerde oturuyor, karşı cinsi neyle etkiliyor?... Herkesi yaşıtan tutumun, bizi de kurtaracağı? Açıktır. Yok eğer “içgüdü ve taklit”

formülüyle [maymunca] yaşamak istemiyorsan, sürüdeki asayişle yetinmeyeceksen, insan olma ve şahsiyet kazanma derindeysen o zaman [herkesle aynı yöne koşmayıp] durmak ve düşünmek zorundasın. Kendini tehlikede hissetmeden bunu yapamazsın. Dahası, topluluk ve özellikle de lider tarafından “hain” ilan edilirsin.

**Güvenlik arayışı
+ Sorumluluktan
kaçış = İtaat.
İtaat edersen,
sorun yok.
Sürüden ayrılırsan,
hain ilan
edilirsin.**

GÜVENLİK ARAYIŞI + SORUMLULUKTAN KAÇIŞ = İTAAT

Çoğu kimse emniyeti [hayatta kalma, yeme, içme, barınma ve cinselliğin garantili yollarını] arar ve sorumluluktan kaçır. Bunun sonucu olarak itaat eder. “Güçlü” olduğunu vehmettiği kimseye / gruba sığınır. İtaat sayesinde hem emniyette hisseder, hem de mesuliyetten kurtulurlar.

Herkesle birlikte bir şarlatanın kehanetlerini, bir delinin öğütlerini, bir aptalın talimatlarını benimsemek; paradoksal olarak size avantaj sağlar. Yanlışlık, kötülük ve çirkinlik sayesinde hayatta kalırsınız!

KIVANÇ KREASYONU

Kemik rengi balıkçı yaka kazak aramak, beni konfeksiyon firmalarının açtığı yoldan, gösterdiği amaçtan koparacak bir hata olur. Bisiklet yaka siyah kazağı ise, milletime olan sadakatimin şaşmaz kanıtı olarak gururla taşıyabilirim! 🌟



ZAMANDA YOLCULUK İÇİN EN UYGUN AN

Önemli olan, mezar taşında yazacak iki tarihin arasındaki tiredir. [KEVIN WELCH]

Kierkegaard “Hayat ileriye doğru yaşanır, geriye doğru anlaşılır” der. Sanat eserlerini ortaya çıkaran koşulları da, ister istemez, geçmişe bakarak anlıyoruz. Bob Gale'in yazdığı, Robert Zemeckis'in yönettiği Geleceğe Dönüş'ün [Back to the Future] arka planını anlatan Back in Time adlı belgesel, bana sorarsanız, gayet zihin açıcı. Gale'in senaryosu, 15 yapım firmasının reddedilmiş! Fakat işin gerçeği, Geleceğe Dönüş, bilindik senaryo kurallarına uymuyor. Başkarakterin bir hedefi yok mesela.

İFLAS, HASTALIK VE TIKANMAYLA GELEN BAŞARI

Filmde zaman makinesine dönüştürülen DeLorean DMC-12 model otomobili üreten firma 1982'de iflas etmiş. 1985'te çekilen ilk filmde ötürü büyük ilgi uyandıran arabadan bugün 6 bin 500 kadarının kullanılmakta olduğu sanılıyor.

Marty McFly rolü için önce Eric Stoltz'un seçilmesi, Michael J. Fox'un sonradan işe dahil olması bana ilginç göründü. Belki de, Marlon Brando'nun dediği gibi “Oyuncu yoktur; yüz vardır.” Serinin, 1989'da çekilen ikinci filminde, Marty 2015'e gider. 2015'in dünyasını anlatırken gösterilen teknolojik yeniliklerin büyük bir kısmı gerçekleşir! DeLorean'ın iflas etmesi, Michael J. Fox'un parkinsona yakalanması, Bob Gale'in [Trespass ve Interspace 60 haricinde] senaryo yazmaması da enteresan. Bir hikayeyi gerçekten neyin cazip kıldığını bilmiyoruz aslında. Şaşıl bir yeniyetme ile tozutu bir bilim adamının zamanda yolculuk etmesinden bize ne? Gene de, hayata canlılık getiren özün, cazibe ögesinin nerede saklandığını aramak gerektiğini düşünüyorsanız, Back in Time'i izlemenizi öneririm. 🌟

BUKOWSKI'YLE KÜÇÜK BİR MÜNAKAŞA

Odamda, Charles Bukowski'nin tuvale basılı bir resmi var. 6.45 Yayınları'nca basılan, Erol Egemen'in şahane tasarımlarından biri. Bukowski resminin üstünde "Kuşkusuz ki en büyük önyargı, etrafımızdaki herkesi insan sanmamızdır" yazılı.

SCHRODINGER'İN GEYİĞİ

Bukowski'yi de, tablonun düzenini de, üzerindeki alıntıyı da benimsediğim için satın almak istemişim, yazar dostum Kaan Çaydamlı, sağ olsun, kuruş para almadı, hediye etti.

Gel zaman git zaman, kendimi, Bukowski'yle konuşurken buldum: "N'aber Bukowski, ne var ne yok adamım, Robert Prisig'i sever miydin, Eco da öldü, Şu şarkıyı dinle bir..."

Artık iyice kafayı sıyırıp mı nedir? Duvardaki portreye yarenlik ediyorum.

Eskiden, küçük bir çocukken, teyzemin evinde asılı duvar halısındaki dere kıyısında duran geyiklerin, ben bakmazken eğilip dereden su içtiklerini sanırdım. Schrödinger'in geyiği!

Neyse, mevzu büyüdü. Bukowski'yle münakaşa ettim.

CANAVAR BEY, MUHTEREM KÖPEKBALIĞI, SAYIN AKBABA

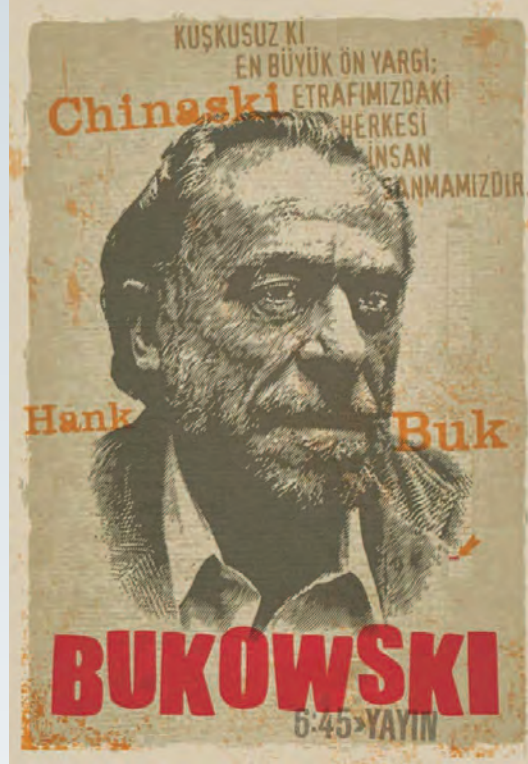
Şimdi, malum, o diyor ki "Kuşkusuz, en büyük önyargı, etrafımızdaki herkesi insan sanmamızdır." Dedim "Bugünlerde hiçbir şeyden emin olamıyorum Hank. Yapay umut ile sahici felaket arasında sıkışmış hissediyorum. Canım sıkkın." "Beşerin şerrinden korunmak bütünü zorlaştı. Sigara bile karışıyorlar. Ben 1994'ten beri sigara içmiyorum. Öldüm çünkü... Velhasıl-ı kalam, ademoğluna itimat etmeyeceksin. İnsan suretinde canavarlar, akbabalar dolaniyor etrafta" dedi.

OLUMLU DÜŞÜN, KENDİNİ BEĞEN

"Galiba -saygısızlık olarak alma sakın- insanlar hakkında iyi düşünmediğimiz takdirde, kötülüğü yayıyoruz. NLP veya self help zırvalarını hatırla: Yani... 'Yapabilirsin. Potansiyelinin farkına var. İçindeki devi uyandır. Beynin % 100'ünü kullan. Kendine inan. Gelecek mutlu günleri düşün. Motivasyonunu kaybetme. Engelleri aş. Bulutlara koş...' Falan filan."

"Eeeee?"

"Peki neden başkaları hakkında iyi düşünmeyi öğütleyen kitaplar, programlar yok? Öteki hakkında olumlu düşünme fikri niçin bu kadar sönük? Mutluluğa giden yol benmerkezcilikten mi geçiyor? Olumlu düşünmek, kendini beğenmişliğin bir varyantı. Çıtkırıldım muhterisin dandik öğretisinin bir icabı. Sen bile, tüm saygıyla söylüyorum, 'Herkes insan değil' diyorsun. Bu, popüler zırvaların telkin ettiği benmerkezciliğin bir türevi değil mi?



Hem, benlik imgemizi oluşturan en önemli unsur, başkalarının hakkımızdaki kanaatidir. Birileri seni teşvik / takdir / tebrik etmezse... Küçümser, aşağılar, öteler, dışlarsa... Yalpalar, bocalar, sendeler ve düşersin. Ölürsün Hank."

NE HALT YAZACAKSAN YAZ

"Dedim ya, ölüyüm zaten."

"Gene de milyonlarca sevenin var. Bu sayede, canlı olmadığın halde yaşıyorsun."

"Himmmmm?"

"Ne?"

"Biliyor musun, 1920'lerin sonu ve 30'lar boyunca, Los Angeles'ta rezil bir çocukluk geçirdim. Ben, herkes hakkında iyi düşünmek istemiyorum."

"Biliyorum. Ben, sadist suçluların filan yüceltilmesini önermiyorum. Sadece, kendimizle ilgili olumlu, umutlu, hoşgörülü olmayalım; başkaları hakkında da olumlu düşünelim, diyorum."

"Ne yap, biliyor musun?"

"Ne?"

"Eline bir kalem al ve şu yazının üstünü çizip her ne halt düşünüyorsan onu yaz, tamam mı? Kafamı şişirme."

Fena fikir değildi. Kırmızı keçeli kalemi aldım ve "Kuşkusuz en büyük önyargı, etrafımızdaki herkesi insan sanmamızdır" cümlesindeki "İnsan" kelimesini çizip üstüne "kötü" yazdım. ✿

İTAAT, CİNAYETTİR

Sosyal psikolojinin kurucularından Stanley Milgram'ın hayatını konu eden Experimenters [Deneyci] adlı filmi çok beğendim.

Kendimizi kandırmadan nefes bile almıyor olabilir miyiz?

Otoriteye itaat, neden bizim için [evet, hepimiz için]

başkalarının canından daha önemli? İnsan, insanın kurdu mu?

Yani kimsenin avı olmadan veya kimseyi mahvetmeden yaşamak imkansız mı?

Kararlarımızı düşüncelerimiz değil de ortamın koşulları ve duygularımız mı belirliyor?

Makyajlı kötülüğün, otomatik rasyonalizasyonun ve müşterek

sanrıların tesiri altında mı yaşıyoruz?..

Eğer bu tür sorular üzerine düşünmek ve meşhur "Milgram Deneyi"nden haberdar olmak istiyorsanız, Experimenters'i mutlaka izleyin. ✿



Experimenters / Yön., Sen.: Michael Almereyda / Oyn.: Taryn Manning, Winona Ryder / Yapım: ABD, 2015

İFTARLIK GAZOZ

Dündar, Nurhak, ben İftarlık Gazoz'un galasından çıktık. Kanyon'dayız. "Bir gazoz içelim" dedik. Hava soğuk, kahve söyledik. Galalar, her kesimden insanı buluşturan nadir etkinliklerden. Ayşe Böhürler, Zafer Algöz, Hadise, Sunay Akın... kime rastlayacağın, kimle selamlaşıp ayaküstü konuşacağın hiç belli olmaz. Kahveler geldi, pat, galanın konuklarından

Osman Sınay, Ertuğrul Özkök, Acun Ilıcalı bize katıldı, harıl harıl filmi tartışıyoruz. Osman Sınay'a döndük, ünlü yönetmen

film hakkında ne düşünüyor, merak ediyoruz: "Muhteşem" dedi. Ertuğrul Özkök'ün yorumu: "Çok etkilendim, filmdeki o bütün tarlalarını iyi bilirim ben. Ege'deki sade, hoşgörülü Müslümanlığı çocukluğumdan hatırlıyorum..." Acun Ilıcalı: "İyi film ama siyasi göndermelerini doğru anlamak lazım..." Masaya uğrayan bir arkadaş: "Film izleyince oruç tutmayı, camiye gitmeyi özlediğimi fark ettim!"

İftarlık Gazoz, izlediğim en iyi Türk filmlerinden biri. Zeka dolu, hakiki, muzip, ılımlı, samimi... İnancın da, düşüncenin de

"hayatı" fonksiyonlarını gözler önüne seriyor. Cibar Kemal rolünde Cem Yılmaz'ın en iyi performansına şahit oluyoruz. Berat Efe Parlar, Home Alone'daki Macaulay Culkin, Canım Kardeşim'deki Kahraman Kırıl gibi.

Film, baştan sona su gibi gürül gürül akıyor. Yazar – Yönetmen Yüksel Aksu'yu gönülden kutluyorum.

Bir çocuğun [Adem] inanca, bir gencin [Hasan] düşünceye, bir ihtiyarın [Kemal] hayata verdiği değeri çok ama çok iyi anlatmış. Ve bu tertemiz insanların, öncelikleri nedeniyle ağır bedeller ödemek zorunda kalmalarının saçmalığını; harika, şenlikli bir hikaye içinde netlikle göstermiş.

İftarlık Gazoz'u mutlaka izleyin.

İftarlık Gazoz / Yön., Sen.: Yüksel Aksu / Oyn.: Berat Efe Parlar, Cem Yılmaz / Yapım: Türkiye, 2015



AMMA VE LAKİN

Yıllardır "ama" bağlacına kusur bulundu. Birçok insan "amasız, fakatsız" konuşmayı önerdi. Güya bu sayede mutabakat ve sulh temin edilecek, diyalogu sürdürmek mümkün olacaktı. Önerim şu: Bir kişi, kurum, olay veya durum hakkında konuşurken, olumlu ifadeyi "ama"dan sonra söyleyelim. "Kepçe kulaklı ama harika bir mimar, fikirlerine katılmıyorum ama çok bilgili biri, sigara içiyor ama olağanüstü bir çizer..." gibi cümleler kuralım. İyi niyetli, yapıcı, barışçı, hoşgörülü... olmak için ama bağlacını atmamız gerekmiyor sanki. Bana öyle geliyor ki, olumsuz ifadeyi "ama"dan önce, olumluyu sonra söylemek yeterli.. ✿

İftarlık Gazoz;
Bir çocuğun inanca,
bir gencin düşünceye,
bir ihtiyarın
hayata verdiği değeri
çok ama çok iyi
anlatmış.

"Sizlerden beni edin-
diğim düş-
manlara göre
yargılamanızı
istiyorum."

**Franklin
Delano
Roosevelt**



İsimsiz, 100x70cm, Kâğıt üzeri kurşun kalem, Desire, 2014...
Yıl 1933 hava temiz, oldukça acıkmış bir Roosevelt Shenandoah Milli Parkı'na yaptığı gezi sırasında Big Meadows kampında ağırlanırken

ROOSEVELT

Kral V. George ve Kraliçe Elizabeth, İngiliz soylularının ilk resmi ziyareti olarak Amerika Birleşik Devletleri'ne tura çıktıklarında, Rooseveltlerin onlara yemekte sosisli ikram etmeleri herhalde Franklin D. Roosevelt'in yemek konusundaki tutumunu oldukça iyi ifade ediyor. Sahanda yumurta, kızarmış peynir, donut, akçağaç şurubu mısır unu püresi, hafif ya da kremalı çorbalar, elmalı turta gibi tipik Amerikan lezzetleri seven Roosevelt'in en sevdiği yemeklerden birisi de annesinin tarifıyla yapılan Fairhaven usulü balık çorbası imiş. Damak tadı hayatındaki kadınların çekişmesiyle de şekillenmiş bu tipik Amerikalı siyaset adamının. Tek çocuğu oğluna adanmışlığıyla onun tüm dünyasını ele geçirmeye çalışan annesi Sara'nın tipik reçeteleri, annesiyle sürekli çelişen ve siyasi başarılarının arkasındaki güç olarak nitelenen karısı Eleanor ve onun emriyle Beyaz Saray mutfakını yöneten, lezzetsiz yemekleriyle ünlü kâhya Henriette Nesbitt ve muhtemelen beraberken istediği şeyi istediği kadar yiyebildiği ve dahi son nefesini yanında verdiği metresi Lucy Mercer. 1937'de Ernest Hemingway Beyaz Saray'da katıldığı bir yemek daveti hakkında kayıncılarına şu satırları karalamış; "Yediğim en kötü yemekti; yağmur suyuna bir çorbayı kayış gibi güvercin yavrusu eti, solgun yeşilliklerle salata ve büyük olasılıkla bir hayranın hediye gönderdiği kek takip etti. Hevesli ama zevksiz bir hayran!" Yazar mektubuna o gece davetli olan gazeteci arkadaşı Martha Gellhorn'un havalimanında beklerken neden üç tane sandviç yuvarladığını da anladığını eklemiş. Eleanor'un da arkadaşı olan gazeteci, Rooseveltlerle sık sık yemek yiyormuş ve Washington'da o dönem sarayla ilgili bilinen en öncelikli kural, saraydaki bir yemek davetinden önce karnını tıka basa doyurmakmış. Şimdi neyse ki her şey çok "farklı"!

Fairhaven Balık Çorbası

1,5 kg morino balığı ya da mezgit
1 patates, dörde bölünmüş
1 soğan, küp şeklinde doğranmış
2 diş sarımsak, dövülmüş
1/4 çay kaşığı toz karanfil
1 yemek kaşığı kekik
1 yemek kaşığı mercanköşk
1 defne yaprağı
150 gr pancetta, küp şeklinde doğranmış
1 1/2 bardak domates, küp şeklinde doğranmış konserve
1 yemek kaşığı adaçayı
5 tuzlu kraker
toz kırmızı biber, tuz ve karabiber



Balığı, geniş bir çorba tenceresinde, tuzlu suda kısık ateşte pişirin ve soğumaya bırakın. Derisini ve varsa kılçıklarını ayırın. Balığı kattığınız suda patatesleri haşlayın. Patateslerin gereğinden fazla pişmemesine dikkat edin. Domuz etini küp küp doğrayın ve bir tavada altın rengini alana kadar soteleyin. Soğan ve sarımsağı ekleyin ve birkaç dakika pişirin ama kararmalarına müsade etmeyin. Bu karışımı tenceredeki patateslere ekleyin. Domatesleri ekleyin. Konserve domates yerine kabuğu soyulmuş taze olgun domates kullanabilirsiniz. Hepsini 2 dakika kaynatın ve küçük parçalara ayrılmış balığı ekleyin. 3-4 dakika daha kaynatın, karanfil, mercanköşk, kekik, defne yaprağı, adaçayı, tuz, karabiber ve toz kırmızı biberi ekleyin. Tuzlu krakeri ufalayarak serpin. Suyunu kaynarken tamamen kaybetmesin diye biraz su ekleyin. Birkaç dilim limon eklenebilir. 🌿

İsimsiz, 8x11,5 cm, Fine art kâğıt üzerine dijital baskı, Desire, 2014...
Fairhaven usulü balık çorbası; bir ana Roosevelt reçetesi

BİLMECE

Poker karemizdeki dört kişiden üçüyle, yarım yüzyıl aşkın bir süredir birlikte oynamayı sürdürüyoruz. Birden soruyorum: "Dört dam'dan hangisinin elinde çiçek yok?". Yüzlerinde aynı soru işaretli ifade, sessiz, gözlerini bana dikmiş yanıtlar bekliyorlar. Söylüyor, ekliyorum: "Merak etmeyin, ben de geçen ay -bütünüyle rastlantı- öğrendim, ezelden beri biliyor değilim". Herkes dikkatle destedeki dam'ları inceliyor: "Vay anasına!". Oyuna dönüyoruz. Kafamda, öğreneli beri ek soru: Bilsek ne değişir, bilmesek ne? Belki de her şey için geçerli soru.

BAŞKENTLİLER UYUYOR

Sicilyalı arkadaşım Gian Luca, bir zamanlar İstanbul'da kalmış, memleketimizdeki "gelişmeleri" yakından izliyor. Sordu bir ara: "Lazlar nasıl insanlar?" Bir iki fıkra anlattım, "anladım" dedi. Sonra, Sicilyalı kalpazanlardan söz etti: 300 Avroluk banknotlar basıyorlarmış (malum, yok öyle bir şey). Napoli'de bir bakkala uzatmışlar bir tanesini: "Bozabilir misiniz?". Duraksamadan "tabii" demiş bakkal, iki adet 150'lik iade etmiş (malum, yok öyle bir şey). Teşekkür edip çıkmış Sicilyalı. Roma'ya gitmiş, bir lokantada yemek yemiş ve ödemesini 150'lik banknotla yapmış, iyi bir bahşiş bırakmayı ihmal etmemiş.

IN MEMORIAM

Anna Merz'in anısına

Gergedan soykırımı, aklını kasıklarıyla bozmuş alıklar yüzünden sürüyor: Hayvanın çok uzun süren cinsel ilişkisinin sırrını boynuzunda arayanlar uğruna. Bu rivayette gerçeğin payı sıfır olsa. Jünger'in Savaş Günlüğü'nde rastladım: Askerî cerrah Dietz, anılarında, 6 bin Türk askerinin öldürüldüğü bir savaşın bitiminde, askerî hekimlerin bir bir onların taşaklarını kesip torbalarına doldurdularına tanık olduğunu aktarıyormuş: "Mumia" üretmekte

kullanılıyormuş o organlar. "Mumia" bir afrodizyak bileşimiymiş. Kadınlar için afrodizyak ise hamile sidiğinden üretiliyormuş. Moronluk başka bir canlı türünde var mıdır?

TÜRK RESSAM

Boris Vian'ın, Mezarlarınınza Tüküreceğim'den yapılan bir filmin kapalı devre ilk gösteriminin başlamasından hemen sonra, oturduğu koltukta başı arkaya düştü; öldüğünde 39 yaşındaydı. Kısa ömrüne her telden binlerce iş sığdırmıştı. Birkaç filmde küçük roller üstlendiği, yarısı kayıp kısa filmlerde yer aldığı pek bilinmez. Bir de delibozuk senaryolar yazmıştı. Bunlardan biri, La Gioconda'nın müzedeki bekçisini kuşatan "Bir Takınağın Hikâyesi"nin (1957) yan kahramanı, 27 yıldır her sabah Louvre'a gelip Mona Lisa'nın önüne sehpasını kurarak 200'ün üzerinde kopyasını gerçekleştiren Türk ressamıdır - Boris Vian gerçek bir "model"den hareket etmiş olabilir mi(ydi)?

DEVENİN NALI

Borges'in "Kur'an'ın Arap diyarında indiği, onda develerden hiç söz edilmemiş olmasından bellidir" sözünü daha önce de anmış olmalıyım. Ne dediğini anlıyorum yazarın, lezzetli bir anırtırma, gelgelelim doğru değil: Kur'an'da birkaç kez anılır develer, en çarpıcı kullanımıysa günahkârlarla ilgili bir âyettedir: "Cennete ancak bir deve, iğne deliğinden geçtiğinde girebilirler". İslâm tarihinin en ünlü devesi, Hazreti Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göçünde üstüne bindiği Kusva. "Kimin evinin önünde çökerse onun konuğu olurum" hadisi bilinir: Ebu Eyüp el-Ensari'nin evini seçmiştir. Sandukası İstanbul'da, Eyüp Sultan'dadır ya, nedenini bilen biliyordur: Ben bilmiyorum. Borges yaşıyor olsaydı, ona Kusva'lı bir mektup yazıp göndermek isterdim - ya da şu kıpkısayı. 🌿



Kitap hayattır...

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

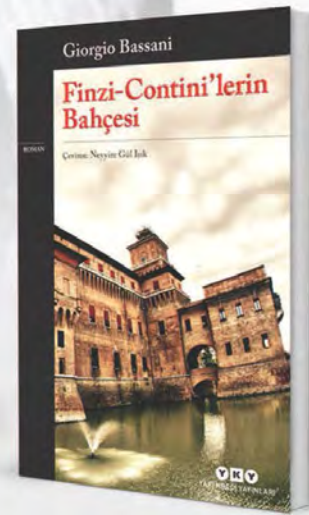


Giorgio Bassani'nin ünlü kitabı *Finzi-Contini'lerin Bahçesi*'nden sonra *Altın Gözlük* hem İtalya'nın siyasi arka planı hem de insan ruhu üzerine yine benzersiz bir roman...

Zengin, büyüleyici ve öte yandan faşizmin baskıladığı Ferrara kentinde, genç bir Yahudi öğrencinin kaderi orta yaşlı, olgun ve oldukça ünlü bir doktor olan Athos Fadigati'yle kesişir. Aralarında gelişen dostluk, romanın anlatıcısı gencin, Doktor Fadigati'nin kültürlü ve seçkin kişiliğinin gizlediği eşcinselliği yüzünden yaşadığı yalnızlığı keşfetmesini sağlar. O günlerin İtalya'sında bağışlanamayacak bir günah... Ve bu saygıdeğer meslek sahibinin altın çerçeveli gözlüğü de, kolay kolay kabullenilemeyen bir farklılığın ve duygu karmaşasına yol açan bir çeşitliliğin simgesine dönüşür.



Altın Gözlük
Çeviren: Yelda Gürlek
Roman, 96 s.



Finzi - Contini'lerin Bahçesi
Çeviren: Neyyire Gül Işık
Roman, 236 s.

 **YapıKredi**
Kültür Sanat Yayıncılık

www.ykykultur.com.tr  YapıKrediKulturSanatYayincilik  YKYHaber

BAZI ŞARKILARIN ÖMRÜ AŞKLARDAN DAHA UZUNDUR

BİR: Çünkü, bu şarkılarda; ‘herkesin sevdiği şarkılar kadar’ yaşadığını ve aşkın, derdini bir şarkıya ödünç verebilmek olduğunu herkesten önce bilen bir ses vardı.

İKİ: Çünkü, bu şarkılarda; ‘Maaşı bir balıkçı kazağına denk gelmeyen adamın gücenik dudakları, bir oğulun her zaman tutuklu olarak da sevebilme hüneri, Leylâ Sayar’ı her gördüğünde bir hoş olan inşaatçı Mardinlinin ‘fazla üstelemeyin bu şehirde yalnızım’ der gibi duruşu vardı.

ÜÇ: Çünkü, bu şarkılarda; ‘Askerken yaptırdığı dövmesinden terhisten utanan delikanlılar / bilek güreşinde yenilince sokağa çıkamayan çocuklar / Konuştuğu çocuğu, kız kızı dans edilen düğünlerde görebilen kızlar / Çayına pişti oynarken kâğıt çalan adamlar için dövüştüm’² diyen kuşak kırınlarının ‘küçük acılar’ı vardı.

DÖRT: Çünkü, bu şarkılarda; ‘Ne alırsan 100 yazan bir tezgâhın önünde / yüreği Karacaoğlan, yüzü Apollanire bir askerin umarsız ve içtenlikle sorduğu / Bütün güzel kızlar nişanlı mıdır bu şehirde?’³ deyişi vardı.

BEŞ: Çünkü, bu şarkılarda; ‘ömrü, bir şehri terk edecek ya da bir şehirde kalacak kadar bir insanı sevme şansı bulmadan bitenler’⁴ değil, imkânsızlık tutkunu yolculuk öyküleri vardı.

ALTI: Çünkü, bu şarkılarda; ‘yıllardır yaşanan kavgaların sancısı, yitirilen canların sızısı; popüler sanatın kayıtsızlığını, suskunluğunu aşan ‘vicdan’a yazılmış mektuplar vardı.

YEDİ: Çünkü, bu şarkılarda; ‘kırpiklerini yere düşürmemek için bin yıldır hep ötelere bakan bir halkın alın çizgileri’ vardı.

SEKİZ: Çünkü, bu şarkılarda; yüzündeki yarı feodal gülümsemeyle, 1970’lerin Türkiye tarihini hatırlatan bıyıklarıyla şehre alışmamış doğululara, soğuk dağ sularından sunulacak bir serinlik vardı.

DOKUZ: Çünkü, bu şarkılarda; kulakları mermiyle çınlayan dağ suskunu Siverekli bir köylünün Suriye’deki Urfalı geline söylediği sessiz türküyeye verilen bir ses vardı.

ON: Çünkü, bu şarkılarda; ‘ne kaybedilmişse en güzel onun türküsünün söylenebildiği’ sonsuz yorumlanan sözler vardı.

ON BİR: Çünkü, bu şarkılarda; Efes’te, Aspendos’ta, on binlerin bir kadına eşlik ettiği bir ‘Türkiye’ vardı ve ‘Söz: Sezen Aksu - Müzik: Türkiye’ydi.⁵

ON İKİ: Çünkü, bu şarkılarda; herkes adına ‘kanayan’ bir şeyler vardı. Her şarkıya, birilerinin sustuğu bir yerlerden başlanıyordu sanki. Mevlüd’ün ‘Allahümme salli alâ seyyidina’ diye başlayan bölümünde, dini inancı olsun ya da olmasın, İslami motiflerin kültürel

soyaçekimdeki önemini bilen ve seven bu toprağın insanı vardı.

ON ÜÇ: Çünkü, bu şarkılarda; bu ülkenin batısından doğusuna çizilen dev porte üzerindeki zorlu yolculuk vardı.

ON DÖRT: Çünkü, bu şarkılarda; küçük bir bedene sığan, dört boyutlu bir kadın sûreti vardı: Kendi içinde derinleşen bir ruh; zamanı aşan şarkıların sahibi bir müzisyen; Aşkın Nur Yengi’den başlayarak Levent Yüksel, Sertab Erener, Yıldız Tilbe, Harun Kolçak, Hande Yener, Işın Karaca gibi hepsi farklı çizgilerden gelen birçok isimde imzası olan bir müzik okulu; statüsü yükselen bir hayat üslubunu, ‘ölçülü çılgınlığını’ ustaca pazarlayan bir kadın.

ON BEŞ: Çünkü, bu şarkılarda; bir söylence cenneti Akdeniz’de yaşamış üç büyük sestem, Ümmü Gülsüm, Edith Piaf ve Amalia Rodrigues’ten izler vardı.

ON ALTI: Çünkü, bu şarkılarda; kendine özgü bir ‘söz ülkesi, ses coğrafyası’ kuran, ‘size rağmen sizi etkisiz bırakan, en gururlu haliyle ‘dünyaya şarkı söylemek için gelen, hikâyesi sesinde gizli bir isim vardı.

ON YEDİ: Çünkü, bu şarkılarda; Türkiye’nin yakın tarihine dört ağıtla sesleniş vardı. İlki, ‘Son Bakış’tı. 12 Eylül döneminde yaşı büyütülerek 17 yaşında idam edilen Erdal Eren’in idam edilmeden önce çekilen son fotoğrafına bir bakıştı. İkincisi Deniz Gezmiş’e ithaf edilen ‘Lâl’di. Üçüncüsü de Adnan Menderes’in ünlü ‘Muğber değilim’ sözlerine atfen yapılan ‘Dargın Değilim...’di. Dördüncüsü, ‘Kendimi bir güvercinin ruh tedarikliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce.’ diyen Hrant Dink’e gönderilen ‘Güvercin’di.

ON SEKİZ: Çünkü, bu şarkılarda; sadece bir söz, bir ezgi değil, bir ‘zaman’, bir ‘özleyiş’, bir ‘dokunuş’; bizi bizden eden bir ‘Doğulanmış Akdeniz Hüzünü’ vardı.

ON DOKUZ: Çünkü, bu şarkılarda; şehirlerin hızlanıp bozkırların azaldığı; telgraf tellerinin yaşlanıp pikap iğnelerinin eskidiği, teyp kristallerinin paslanıp kaset kapaklarının sarardığı, serüveni sahaflara düşen plakların ömürlerden kırıklar taşıdığı şimdiki zamanlara bir söz, bir ses, bir gönül borcu vardı.

YİRMİ: Çünkü, bu şarkılarda; Turgut Uyar’dan Metin Altıok’a, Gülten Akin’dan Murathan Mungan’a, Cemal Süreya’dan Kemal Burkay’a

Tutunamasak da, güller solsa da bir çocuk sevebilirdi. Söz bitse de şarkı söylemek lazımdı.

dek ‘söz alınmış şairler’, bütün şarkıların aynı sözleri tekrarladığı derin bir dil ve ifade yoksulluğunda, iyi şairlerle yol arkadaşlığı vardı.

YİRMİ BİR: Çünkü, bu şarkılarda; birçok aşka, birçok dönemece, birçok hatıraya eşlik eden; birçok sevgili karşılayıp birçok sevgili uğurlayan; hâlimize, hislerimize tercüman olan; yara saran, yara kanatan çok özel ânlar; kırk yıldır, yüreğin diline yeni sözcükler katan bir geçmiş vardı.

YİRMİ İKİ: Çünkü, bu şarkılarda; toplumsal dekorla ilgili bir bakış derinliği, bir dert anlatma duruluğu; aşkı toplumsal sorunlardan soyutlanamayan; sıradan’a çokça göz kırpsa da algı ve akıl kamaştırma peşinde koşmayan bir söz ve müzik vardı.

YİRMİ ÜÇ: Çünkü, bu şarkılarda; birçok tartışmanın dışında kalmayı tercih ederek kendi zirvesini koruyan, 62 yıllık yaşamını bir belgeselde toplamayı düşünen, 35 yıl önce, ‘Kendi Kalemimden Romanım’ dediği Sızı’yı genişleterek hayat hikâyesini halkla paylaşmak isteyen bir incelik; yalnızca Ege kıyılarında geçtiği hatırlanan bir filmin nedeni bilinmeyen, uzak bir ‘sızı’sı vardı.

YİRMİ DÖRT: Çünkü, bu şarkılarda; ağlamak güzeldi. Aşk acıydı. Akşamlar yorgundu. Herkes yaralıydı. Kalp unutmazdı. Şehirler, arka sokaklar terk edilmek içindi. Yol arkadaşları çekip giderdi. Ayrılıklar bitmezdi. Tutunamasak da, güller solsa da bir çocuk sevebilirdi. Söz bitse de şarkı söylemek lazımdı. 🌸

1- Cafer Turaç; Sessiz Redifler, İz Yayıncılık, İstanbul 1992.

2- Yücelay Sal; J, Piya Kitaplığı Yayınları, İstanbul 1996.

3- Turgay Gönenc; İskelenin Altındaki Deniz, Can Yayınları, İstanbul 2004.

4- Akif Kurtuluş; Romantik Korno, Avesta Yayınları, İstanbul 1998.

5- Tuna Kiremitçi; Söz: Sezen Aksu Müzik: Türkiye, Vatan, 18 Haziran 2007.

SÖYLENMEMİŞ SÖZLERİN BESTECİSİ

Kanser tedavim sırasında da bir an olsun yanımdan ayrılmadı ve benimle yakından ilgilendi. Sürekli konuştuk, her zaman bana ümit verdi ve “Abi merak etme, her şey daha da güzel olacak” dedi.

YAK BİR SİGARA

Yıllar yıllar önceydi. Sezen benim “Yak Bir Sigara” adlı şarkımı beğenmiş. Dediler ki: “Sezen Aksu şarkınızı okumak istiyor.” Sezen’in ilk çıktığı zamanlardı. Muhteşem sesiyle dinleyenleri büyüliyordu. Ben de yakından takip ediyordum Sezen’i ve şarkımı beğenmesi çok hoşuma gitmişti doğrusu. Toprağı bol olsun; o dönem Onno Tunç ile çalışıyorlardı. Onno şarkının düzenlemelerini yapacak, Sezen de okuyacaktı. Ben “Tabii” dedim Sezen’in teklifine, “Benim için hiçbir problem yok.” Derken Onno şarkı üzerine çalışmaya başladı. Aradan bir müddet zaman geçmişti ki, Sezen bana telefon etti ve “Özdemir Abi bu parçayı beraber okuyabilir miyiz?” dedi. “Memnuniyetle Sezen” diyerek İstanbul Stüdyoları’na doğru yola koyuldum ve şarkıyı Sezen ile birlikte söyledik.

İKİNCİ BAHAR

Daha sonra birçok kez Sezen’i dinlemeye gittim ve ahablığımız daha da ilerledi. O dönem Onno benim orkestramda da çalışıyordu. Sezen, 1982 yılında “Firuze” albümünü çıkardı. “Firuze” şarkısı çok ön plana çıkınca “İkinci Bahar” geri planda kaldı ve kimsenin dikkatini çekmedi. Sezen’e telefon edip “İkinci Bahar’ı ben okuyabilir miyim?” dedim. “Seve seve Özdemir abi, nasıl istersen” dedi ve “İkinci Bahar” ile yollarım işte böyle kesişti...

KÜÇÜK BİR AŞK MASALI

1984 senesinde birlikte Eurovision’a katılacaktık. O dönem TRT Denetim Kurulu Başkanı’yla kavgalıyım ve TRT’ye boykot ilan etmişim. “Bundan sonra bu kuruma şarkı göndermeyeceğim, siz Türk müziğine hizmet etmiyorsunuz” demişim. Sezen’e, “Bak Sezen; işin içinde sen varsın, Onno var, Ali Kocatepe var. Yarışmaya benimle katılmazsanız şansınız daha da artar, çünkü Denetim Kurulu Başkanı koltuğunda oturduğu sürece bize oy

vermezler” dedim. “Yok” dedi, “Ben istiyorum. Seninle yapacağız bu işi.” “Küçük Bir Aşk Masalı” böyle ortaya çıktı... Nitekim bizi yarışmaya göndermediler ve Sezen benim yüzümden Eurovision’a gitme şansını kaybetti...

BİR AN OLSUN YANIMDAN AYRILMADI

Sonraki yıllarda da dostluğumuz devam etti. Telefon konuşmalarımız 45 dakikadan az sürmezdi. Kah espriler yapıp güler, kah fikir alışverişinde bulunarak birbirimizden beslenirdik. Telefonda yazdığı yeni şiirleri okurdu Sezen... Kanser tedavim sırasında da bir an olsun yanımdan ayrılmadı ve benimle yakından ilgilendi. Sürekli konuştuk, her zaman bana ümit verdi ve “Abi merak etme, her şey daha da güzel olacak” dedi.

DELİ BİR HAYATI VARDIR SEZEN’İN

Son derece özgür, kafasına eseni yapan, çok cesur bir kadındır Sezen ve söylenmemiş şeyler söyler bestelerinde... Deli bir hayatı vardır Sezen’in. Bir sanatçıya yakışan bir hayat yaşar. Sahnedeki Sezen neyse, evdeki, dışardaki de odur. Sürekli köpeğinden bahseder, oğlundan, dostlarından bahseder. Bu yüzdendir ki, onun pozitif enerjisi, sahnede de muhakkak seyirciye geçer. Sezen Aksu benim için Türk Musikisi’nin son yıllardaki en büyük bestecisidir. Yapmış olduğu besteler, yazmış olduğu sözler; her biri arşivlik ve müthüştür. Bana soracak olursanız, her ne olursa olsun Sezen’in sahneleri bırakması için henüz erkendir. Hiç olmazsa senede iki defa; yaz döneminde ve kış döneminde iki büyük konser yapabilir ve insanlar hasret giderirler minik serçeleriyle. Hiçbir şey yapmasa bile; üç tane şarkı söyleyip muhabbet etse sevenleriyle, insanlar yine koşa koşa geleceklerdir Sezen’i dinlemeye....

Telefon konuşmalarımız 45 dakikadan az sürmezdi. Sezen benim yüzümden Eurovision’a gitme şansını kaybetti...



GÜZEL SOKAK İSİMLERİ

“...çünkü hikayeler paylaşmaya değer ve sokak, hikayenin gizli öznesidir.”

Zergerdan Sokağı

Ne anlama geldiğini pek azımızın bildiği zergerdan, gergedan boynuzu demek. Aynı zamanda bu malzemenin yapılan yassı ve yarı saydam tespihe de deniyor. Tespihçilik 20. yy'ın ortalarına dek Türk el sanatlarının en gözdelerinden biriydi. Kıymetli taşlar ve çeşitli malzemelerden yapılan sanat eseri niteliğinde tespihler çok sayıda ülkeye gönderilirdi. Şimdilerde tespihçilik sanatını hakkıyla icra eden 30 kadar ustanın çoğu İstanbul'da ikamet etmekte. Emirgân'daki bu sokakta da bir zamanlar “zergerdan” tespihlerin satıldığı ya da üretildiğini düşünmek güç değil.



Gök Çıkmazı

her şeyde yanıp sönen bir kıyamet algısı
haydi koşayım diyorum belki dağılır
koşuyorum
sancağımda kendi rüzgârımla ölgün kıpırtılar
hayır daha sevgili daha sevimli değil
ne başka bir gün ne başka bir zaman
çok geçmeyecek aradan / şöyle diyeceğim:
bulutlar açmadı / mavi gök orada mı? (Cahit Zarifoğlu)



Morbasan Sokağı

Bir sokak tabelasında “mor”a rastlamak alışıldık birşey değil. Adının neden böyle konduğunu da bilmiyorum. Akşam saatleri güneş tepedeki bu sokağı mor renklere boyadığı için mi? Belki. Her neyse... Bazen bir sokak isminin hissettirdikleri, adının anlamından daha güzel olabiliyor. Kimi küçükken annenle gittiğin pazarda kaybolduğun günü, kimi gülüşü dünyalara bedel bir miniğin verdiği atıklarıncaınan çaldığı müziği anımsatabiliyor.



Fikir Aralığı Sokağı

Bilgi sahibi olmadan edinilmemesi gereken, çeşitli şahıslar için Allah'tan akılla birlikte talep edilen, Proust'a göre “kederlerin yerini alan”, Einstein'a göre “saçma bir tarafı” olması gereken, cahilin cesaretiyle, aydının cüreti arasında gidip gelen beyin ifrazatıdır fikir. Bir aralık bulup edinsek mi yeni ve umut dolu olanlardan? *



(Gönderen: Emre Yetilmiş - Çorlu/Tekirdağ)

Şinan'ın Geçmiş Zaman





YAVUZ EKİNCİ'DEN FELAKET ÇAĞI'NA DAİR HİKÂYESLER

DK DOĞAN
KİTAP



vatan ne ister?

Öncelikle bütün diller, dinler ve ülkelerden birkaç söz ve slogan:

“Vatan sana canım feda.”

“Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.”

“Vatan uğruna katlanılan ölüm kadar tatlı ve şerefli bir şey var mıdır?”

“Vatanınız için kan, arkadaşınız için gözyaşı, aileniz için ter dökün.”

“Dünyada, yaratılmış her şey güzel ama daha da güzeli vatani uğruna ölen insandır.”

“Vatan için ölmek var dönmek yok.”

“Vatani için ölmüş bir insan mesut insandır.”

Bu silsile uzar gider... Buradan da anlaşılacağı gibi vatan bizden mesut ve şerefli bir insan olmamız için sorgusuz sualsiz, kayıtsız şartsız canımızı, kanımızı, terimizi, gözyaşımızı, cananımızı feda etmemizi ister. Peki, vatan neden bizim yaşamamızı istemez? “Toprak eğer uğrunda yaşayan varsa vatandır.” cümlesi ağızdan çıkmaz veya “Vatan için yaşanan hayat kadar tatlı ve şerefli bir şey var mıdır?” sorusu neden sorulmaz?

Vatan neden sürekli kurban isteyen soyut, mitolojik bir varlık olarak bize ısrarla sunulur, onu yaşam üzerinden neden tanımlayamayız? Yaşam üzerinden tanımlayabiliriz ama tuhaf bir paradoksla; yani vatan üzerinde yaşamamız için ölmemiz gerekir.

Vatan denilen coğrafya parçasının bir sahibi vardır. TDK'da da belirtildiği gibi: “Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların bütünü, ülke”. Yani sahibi devlettir.

Asıl devletin yaşaması için bizim ölmemiz gerekmiştir yüzyıllar boyunca. Peki devlet nedir? Mücerret varlığı için insan kanına ihtiyaç duyan mitolojik bir yaratık mıdır? Hayır, insan tarafından kurulmuş, insanlar tarafından

yönetilen tüzel bir varlıktır, müşahhasdır. Yani onu bu halde tanımlayan, onu abstre hale getiren ve kurban verilmesini isteyen insandır.

Vatani bu şekilde sunmuş ve sunacak olan devlettir. Kurbanı devlet ister ve bunun için de kutsal bir varlığa ihtiyacı vardır. Vatan o da yüzden kanla kutsandıkça kutsanır. Uğrunda ne kadar çok insan öldüyse değeri o kadar artar ve devlet bu ölümleri taltif eder. Onlara şehit diyerek cennet biletlerini verir. Çünkü biliriz ki her din ve inanışta şehitler cennetle müjdelenmiştir. “Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!”

Hükmen şehit ilan edip sizi cennete göndermeye niyetlenen devlete, vergisini istemeye geldiği zaman “cennette vereceğim” dersiniz, size ne yapar?

“Hükmen şehit” ilan etmek: Sorumlu olma, vicdan azabı çekme, neden-sonuç ilişkisini kurma, ihmali ve sorumluları belirleme gibi dünyevi mükellefiyetten yırtmak anlamına gelir... Mevzunun kısa özeti de budur: Önce cehennem ateşinde yakarak öldür, sonra da cennet için gidiş biletini kes. Üç ay önce Kur'an kursunda yanarak ölen altı çocuğu düşünün.

Bu sahipler neyin peşindedir ve neyi manipüle ederler?

İzafi olarak geleceğin peşindedir. Gelecek nesil için, gelecek güzel günler için vatanın bütünlüğü esastır ve bunun için de -dedikleri gibi- bizim ölmemiz gerekmektedir. Ama bu toprağı sıkıttığımız zaman fışkıracak olan şüheda'da bizim, bizden öncemiz, ondan öncesinin varlığı için ölmedi mi? Varlığımız onların ölümüne bağlıysa, devletin fonksiyonu nedir?

Ölümler çoğaldıkça bu vaziyet sorgulanamayan bir mit haline gelir. Mevhum gerçek gibi algılanır. Yaratılan korkulara karşı ölümün taçlandırılan kutsiyeti sığınma alanı haline gelir ve şerefli bir yaşam biçimi olur. “Vatan için kurşun atmak da kurşun yemek de şerefli dir.”

Devletler hep vardı, öncesinde teolojik devletler, krallıklar, sultanlıklar... Sonra ulus devletler tanrının gölgesinin yerine ulusun

yüceliği ile o boşluğu doldurdu. Peşinden de şirket devletleri geldi. Ulusun yüceliğinin yanına küresel pazardaki payı, sömürgeci yeri eklendi. Hatta bu neo-liberal akımda cumhuriyet diye adlandırılan yönetim biçimlerini de şirket modeline oturtmak isteyenler oldu. “Bir iş adamı gibi bu ülkenin yönetilmesini istemez misiniz? Benim derdim, bir anonim şirket nasıl yönetiliyorsa Türkiye de öyle yönetilmelidir”

Ama bu rasyonellikle hâlâ vatandaş değil de fedai istenmesi, akılcılığın hiç de vitrindeki gibi olmadığının göstergesi olarak durur.

Devletin tanımı yani vatani yönetme tarifi zaman içinde iyiye veya kötüye evrilmiş olsa bile vatanın vatan olması için gereken şart, yani ölmeyi ve öldürmeyi övmek yüzyıllardan beri değişmedi. Buradan da zaman içinde balkonda duranların avluda tevakkuf edenlere bakış açısının değişmediğini görebiliriz.

Avludakiler, orada bulundukları için işgaliye ve gelirlerinden pay verirler, sağlık ve eğitim vb. gibi hizmetleri satın alırlar, yediği içtiği kullandığı için para verirler ve buna da vergi denir. Amacı devletin kendilerine hizmet etmesi için ortak kasada bulunması gereken paradır. Lakin devlet ihtiyaçlar hiyerarşisi içinde mühim ve akılcı olanı değil de, istediği gibi bir toplumu oluşturmak için, mevcut olanı dönüştürmek için (sonsuz biat ve itaat için) irrasyonel olanı ön sıraya alır. Bu avludakiler için terso bir durumdur ve genelde de bu tersoluk hep baki kalmıştır.

Hükmen şehit ilan edip sizi cennete göndermeye niyetlenen devlete, vergisini istemeye geldiği zaman “cennette vereceğim” dersiniz, size ne yapar?

Fantastik tarafı ussal taraftan daha cevvaldır: Ölümler canlandırılıp konuşturulur ve ölmüş olmalarına rağmen ölmelerine izin verilmez “Şehitler ölmez”.

Önceden insanoğlu ihtiyacına göre yarattığı tanrıları kızdırmamak için kurban verirdi, şimdi o tanrıların yerini vatan aldı.

Roger Waters, The Wall konser/filminin bir sahnesinde, Fransa'da Birinci Dünya Savaşı'nda ölen dedesinin mezarının başına gider ve cebinden çıkardığı kitaptan şu satırları okur:

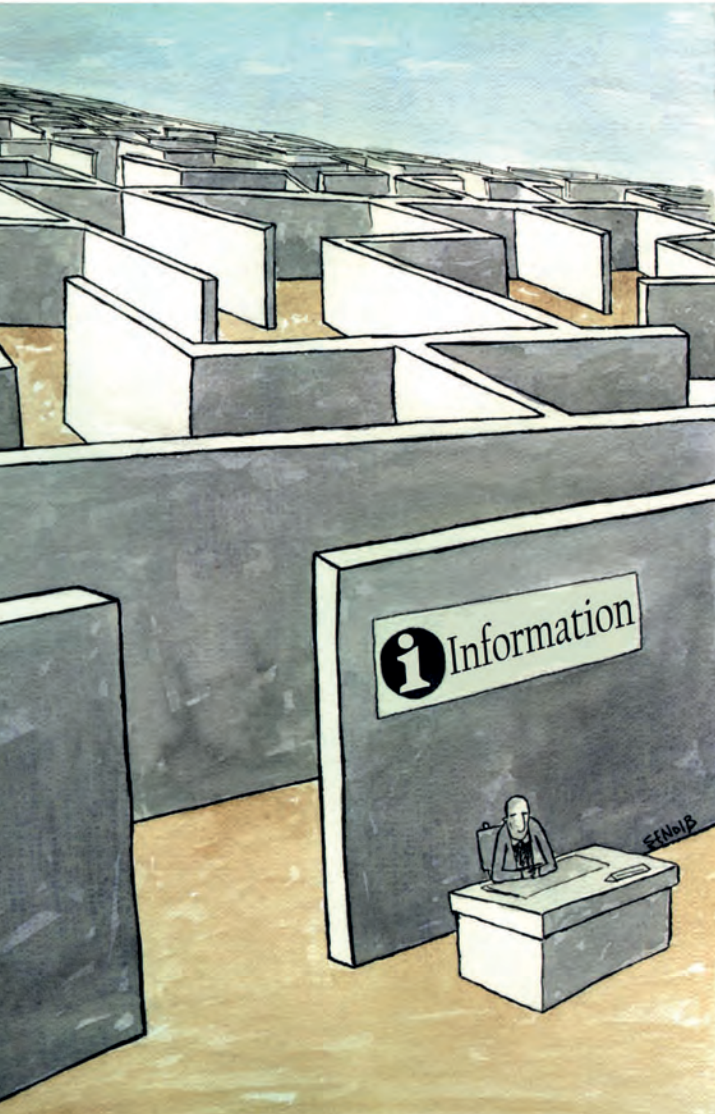
“Yönetenlerin çoğu yalan söyler, ne var ki yalanlar, Chevallier'in de belirttiği gibi seçilmiş ve işlenmiş cehaletten daha şoke edici değildir. Bu cehalet, merhamete neden olacak her şeyin gerçekliğini reddeder. Bu gibi savaş liderlerinin ya da günümüz ekonomi stratejistlerinin merhametsiz olduğunu düşünmek hatadır. Onlar onursuz birer alçaktır! Bunu kafamıza iyice sokmalı ve ona göre davranmalıyız. Onlar onursuz birer alçaktır!”



KONU: Sen Aydınlatırsın Geceyi



KONU: Edebiyat Eleştirmeni



GARİP

Akşam o kadar içmişim ki, sabah yataktan kalktığımda bir an nerde olduğumu bilemedim. Sanki kasabaya gelen çingene panayırındaki derme çatma dönme dolaba aralıksız iki saat binmiş gibiydim. Midem kazınıyordu yetmezmiş gibi ağzımda da paslı bir sarımsak tadı vardı...Ağzıma sıçtın içine hunharca sarımsak boca edilmiş deniz börülcesi. Tuvalete gittim, aynada kendimi tanıyamadım. Bambaşka bir insan aynanın içine girmiş, ifadesiz gözlerle bana bakıyordu. Ona da küfrettim. Sakallarım uzamış... Onlar da bana küfretti, duymazlığa geldim.

Ağzım, midem yüzünden leş gibiydi. “İki lokma bişeyler atıştırırayım bari” dedim, üç sokak aşağıdaki pastaneye doğru ayaklarımı sürüye sürüye gittim. Garson yanımda hazrola durdu, sanki oranın kralı bendim o an, öyle bir talimat alma isteğiyle doluydu adam. “Bir pizza”, “Sosisli olsun, bir de gazoz ver”. Garson sanki bin yıldır onun efendisiymişim gibi “Hemen efendim” diyerek içeri koşturdu. Efendiliğimin tadına vardım o an. Pizzam gelene kadar -pastanenin hemen yanı eczane-, “Eczaneden bir alka setzer alayım da kendime geleyim” dedim.

Eczanenin kapısını açtım, açmamla garip bir ses duydum arkadan, vıyk vıyk vıyk gibisinden bir ses, yağlanmamış kapı gıcirtısı gibi, önemsemedim, aldım ilacı çıktım. Çıktığımda sokakta bir kalabalık, yerde yatan bir şeye bakıyorlar, biraz ilerde de bir kamyon durmuş, dörtlüleryi yakmış.

Pastanenin karşısındaki marketin önünde her zaman duran topal köpek, kamyon mal boşaltırken girmiş altına, orda da uyumuş, şöför de hareket ederken ezmiş köpeği. Pizzamla gazozum masaya gelmiş, duruyorlardı öylesine olanlara hiç aldırmadan. Bu arada marketin önündeki kalabalık da gittikçe büyüyor.

Masaya oturuyorum, pizzama bakıyorum, fazla salçalı, “İçimi kıyar bu, neyse ki gazoz var” diye düşünüyorum. Benim aklımdan bunlar geçerken üst kattan bir kadın cama çıkıyor; “Siz misiniz yetkili? Kamyonunuz ezdi o hayvanı, bakın can çekişiyor hâlâ, veterinerine götürün bari.” diye sinirli sinirli konuşuyor. Marketin müdürü kadına anlamsızca bakıyor “Sabah sabah nedir bu başıma gelenler?” ifadesiyle. Müdürün gömleğinin bir kısmı pantolonundan dışarı çıkmış. Toplanan kalabalık köpeğe bakmaya devam ediyor. Tüm mahalle, çıldırmış bir şekilde yerde yatan zavallı köpeğe bakıyor, köpeğin göğsü inip inip kalkıyor.

Yan masada Cemal Abi var. Bir insanın bu dünyada görüp görebileceği en büyük yancı. Emlakçı kendisi. Yurtdışına gittiğim zaman benim de evi kiraya vermişti. Eve müşteriye getirir, yıllardır emlakçılık yaptığından, işinden sıkılmış bir şekilde “Evimiz üç oda. İşte bir oda, işte ikinci oda, işte bu da üçüncü oda” diye hızlı hızlı evi gezdirir, müşteriye oldukça ilgisiz davranır, ama iş komisyonunu almaya geldiğinde aslan kesilirdi. “Yok ben bakamam, böyle şeylere gelemem ben” diyor yanındaki adama Cemal abi. “Ne içersin Cemal abi?” diye soruyor yanındaki adam,

müşterisi herhalde, beleş çayı sezen Cemal Abi yıkılıyor sorunun üstüne anında. “Alırım, çay alırım bi tane daha.”

Can çekişen köpek on dakikada mahallenin sevgilisi oldu, köpek yaşarken, yanından geçip giden, varlığının bile farkına varmayanlar etrafına toplandıkça toplandı. Güç topluyorlardı adeta o can çekişmeden. Ve kimsenin de bir şey yaptığı yoktu.

Cemal Abi yanındaki adama bu sefer de “Eğer Arif olsaydı, hayatta köpeğin bu duruma düşmesine izin vermezdi, kucakladığı gibi götürürdü, alimallah” diye kim bilir kimden bahsediyordu. Yukardaki kadın bu sefer daha sert bir tonda bağırırdı, “Alsanıza kardeşim köpeği, götürsenize veterinerle!” Marketin müdürü sanki köpeğin ikinci dereceden kuzeni, öyle bir üzümlük var üzerinde tarif edilemez. “Ölecek zaten” diyor fısıltıya yakın bir sesle. Kimse ses çıkarmıyor, herkes kafasını sallıyor, bütün mahalle bir anda kafasını sallıyor. Cemal abi kafasını sallıyor. “Zaten ölecek” yeni milli marşımızın son dizesi.

**“Ölecek zaten”
diyor fısıltıya yakın
bir sesle. Kimse ses
çıkarmıyor, herkes
kafasını sallıyor...
“Zaten ölecek”
yeni milli marşımızın
son dizesi.**

Hiçbir şey olmamış gibi önüme bakıyorum, gerçekten hiçbir şey olmamış. Sosisli pizzam dilimlenmiş bir şekilde bana bakıyor, gazozum şişenin içinde uslu uslu duruyor, ne bir tepki, ne bir gözyaşı. Ağzıma bir dilim pizza atıyorum, tanıdık salça tadı dilimin üzerinde yayılmaya başlıyor, tam tahmin ettiğim gibi. Gazozdan büyükçe bir yudum alıp, o çirkin tatlımsı tadı asitle yok etmeye çalışıyorum.

Ama aklım hâlâ köpekte, yok beceremiyorum kahvaltı etmeyi, başım bir yandan balyozla ensemeye vurmuşlar gibi ağrıyor. Hesabı ödeyip kalkıyorum, hemen eve varıp uyumam lazım, köpeğin başındaki kalabalık da azalmaya başlamış.

Tam caminin önünden geçerken karşıdan çok güzel bir kadın geliyor, iki elinde çocukları, ikizler, belli çok benziyorlar. Çocuklar da çok güzel. Daha olanlardan haberleri yok, on on beş metre sonra görünce köpeği yerde o şekilde yatarken, üzülecekler, ama o an çok neşeli üçü de. Bir kahin gibi onları süzüyor, başımı öne eğerek yürümeye devam ediyorum.

“Köpeğin adı neydi acaba?” diye düşünüyorum, eve girene kadar adı aklıma gelmiyor, tam kapıyı açacağım anda “Garip’ti, ismi Garip’ti” diyor kafamın içindeki ses.

Bugün Garip’i kamyon ezdi bizim mahallede. Kamyonun altında uyumuş bizim Garip, şöför de farkına varmamış.

Cemal Abi çayını içip mücadele istiyor, anneleri ikizlerin gözlerini kapamaya çalışıyor çocukları köpeği o halde görmesin diye. Aynaya bakıyorum, pastanedeki garson var karşımda, bana bakıyor, gülümsüyor “Cemal abi ne büyük çakal di mi lan?” diye soruyor.

Ben hiç gülmüyorum. Ağzımda sosisli pizzanın ucuz yağının tadı... ❀

AFİYET OLSUN



Kardeşim ile aramızda altı yaş var. Daha yedi yaşımda bile değildim onu bana teslim ettiklerinde. Ankara Küçükesat'ta, Gazi Osman Paşa Ortaokulunun karşısındaki 14 dairelik bir apartmanda kapıcılık yapıyorduk. Annem bir taraftan apartmana bakarken bir taraftan ev temizliğine giderdi. Ben de bizim ufaklığı daha o yaşında hem anne hem baba oldum mecburen.

Sonra kapıcılık günlerimiz bitti, gecekondu yıllarımız başladı. Tek katlı bir gecekondudaki kümeste gözümüz gibi baktığımız dört tane tavuğumuz vardı. Lan fakirlik işte, horoz bile alamadık, duldu bizim gariban tavuklar. Gider başka tavukların horozlarına musallat olurlardı. Ben ortaokula başladım, birader de ilkokula. Başımızda ne ana var ne baba...Anam, yalvar yakar ikimizi de sabahçı yazdırdı okula. Eve geldiğimizde, bizim gariban tavuklar yumurtlamışsa iki yumurta kırar, karnımızı doyururduk. Bir yumurta varsa ekmeğe yüklenir, anamın ev işinden gelmesini beklerdik.

Bir gün bizim kümesi patlatmışlar ya la! Ulan hepsi dört tavuk ya... Kesmişler kümesin içinde çakallar, sonra vinnnn... sabah bir uyandık, tavukların sadece kafası kalmış.

Ulan! Evlat acısı gibi...Annem nasıl beddualar ediyor! Ben ve kardeşim birbirimize bakıyoruz. Kolay değil aga. Yumurta yok!

Yanlış anlamayın fakirlik sömürüsü falan değil. Açlıktan ölmeyeceğiz elbet ama yumurta lan bu! Kızart, haşla her türlü yanı. Annem mırıldandı "Dolapta zeytin, çökelek var. Bu günlük idare edin."

O günlük idare edemedik biz. Birader okuldan geldi, ben sobayı yaktım. Açı! Yumurta da yok. Katık, zeytin ile olacak iş değil. Ben gözü karattım, pilav yapmaya kastım. Annemi seyrederdim yemek yaparken daha yaşıam on beş bile değil, bir pilav yaptım ki ne pilav... Yeminle köpeğe versen yal niyetine yemez. Artık lapa da değil, pilav hiç değil. Yedik ama biz ne bilelim? Kendimle gurur duydum ya. Akşam babam ve annem geldi. Baktılar koca bir kazan pilav. Bir şey demediler, babam "Tüple bir daha oynamayın!" diye atarlandı sadece. Sonra o pilava benzeyen şey sofraya geldi. Ben dahil kimse bir kaşık bile sürmedi ama olsundu. Böyle başladı benim yemek kariyerim.

Şimdi bunu neden anlatıyorum. Yemek kimi insan için bir keyif, kimi insan içinde hayatta kalmak için tüketilmesi gereken besin. Eskiden kolaydı hayat. Bir baba çalışır, çocuklar okula gider, anne yemek yapar, baba emeklilik ikramiyesi ile bir ev alır ya da okumayan hayırsız evlada bir dükkân açardı. Kolaydı yani. Artık değil. Ekmek eskiden aslanın ağzındaydı. Şimdi midesinde. Herkes çalışmak zorunda. Öyle eskisi gibi mutfakta saatler geçirmeye ne vakit var, ne imkan.

Neyse, o ilk pilav tecrübesinden sonra yılmadım. Yemek yapmaya kastım. Yalnız biraz farklıydı benim tarz, elde ne varsa onunla bir şeyler icat ediyordum. Zaman geçti, okulu bıraktım çalışmaya başladım. Hizmet sektörü. Komilik, barmenlik ve mutfak. Bu yeme, içme sektöründe aklınıza ne gelirse yıllarımı verdim. En

son Amerika'da senelerce dünya şarapları ve mutfak hakkında eğitim aldım. Yumurta kıtlığında bir gaz, pilav ile başlayan serüven gelebileceğim en tepe yere kadar geldi. Ama hiçbir zaman sizin bu televizyonda gördüğünüz yemek programlarındaki aşçılar gibi olmadım. Ya da o yemek kitaplarında anlatılan pahalı, zahmetli yemeklere ilgi duymadım. Elimdeki malzeme ile çabuk, hesaplı, lezzetli yemekler oldu benim ilgi alanım.

Hâlâ domateslerin, biberlerin ve sarımsağın içinde mutluyum. Bir terapidir benim için yemek yapmak. En sıkıntılı zamanlarımda kurabiye, poğaça falan yaparım. Sinirden, duvar yumruklamaktan daha iyi.

Bir de çok boktan ve beleş bir adamım ben. Öyle hediye almak ya da tatlı sözler ile karşımdakini mutlu etmeyi beceremiyorum. Onun yerine yemek yapıyorum sevdiğime, dostlarıma.

Yemek yapmak aslında çok kolay. Birkaç püf noktası var sadece. Hem cebiniz rahat eder hem sevdiğiniz mutlu eder hem de daha hijyenik, sağlıklı beslenirsiniz. Gözünüzü bu kadar korkutmayın mutfak.

Neler yapabiliriz?

Mesela hep şikayet ederiz "yalnızım... Ne alırsam çürüyor, kuruyor, bozuluyor."

Bozulmaz annem. Eğer sen nasıl saklayacağını bilirsen hiçbir şey ziyan olmaz. Saklama kabını iyi seçeceksin.

En güzel saklama kabı marul yaprağıdır!

Mesela sarımsağı çok seversin ama elin kokmasın istersin. Bir defada annelerimiz soyar sarımsağı. Bir kavanoza koyar atar dolaba. Ne olur? Birkaç günde ya kokusu ağırlaşır, bozulur; ya da sarımsaklar ezilir, su ile karıştırılıp sos gibi saklanır. Dolap leş gibi kokar. Ama

sarımsak tanelerini bir marul yaprağına sarıp koyun dolaba, ne kokar ne bozulur günlerce. Ya da büyük bir karpuz aldınız yarısı kaldı üzerine naylon folyo çekmek ya da ters yatırıp suyunu akıtmak yerine marul yaprağı ile sarın günlerce tazeliğini korur. Marul yaprağını bitiremediğiniz salatanın da üzerine koyabilirsiniz ya da gecedan kalan yemeğin de üzerine.

Bir sıkıntı da salça saklamaktır. Gaza gelirsın salça alırsın iki günde küflenir. Üzerine sıvı yağ döksen de kenarı küflenir. Bunun yerine salçayı tek kullanımlık olarak kaşık ile minik poşetlere bölüp buzluga atabiliriz. Yıllarca dursun, lazım oldukça çıkarırız.

Marul yaprağı gibi bir başka mucize de limondur. Eliniz balık mı koktu sabun gibi limon ile yıkayın ellerinizi, biraz da tuz. Özellikle ve mutlaka kemikli tavuk yapacaksanız fırında ya da tencerede mutlaka limon ile ovun tavuğu pişirmeden, farkı göreceksiniz. Tavuk demişken havuç, bezelye, patates her zaman yakışır tavuğa. Leş bir düğüme vereceğiz para ile bir tavuk budu, bir patates bir havucu ister kaynatın ister fırına

atın mis gibi yemek olacaktır.

Pilav yapmak zor mudur? Değildir. Fazla anlamıyorsanız piriç ya da bulguru on dakika suda bekletin yumuşasın. Pişmesi ve tavını alması çok kolay olur, sonra yağı iyice harlı ateşte kızdırın ve pirinci ya da bulguru biraz kavurup tuz ilave edin. Sonrasında bir parmak geçecek biçimde kaynar su ilave edip çok Kısık ateşte on dakika kadar bekletin. Üzerini kağıt havlu ya da gazete kağıdı ile kapatıp demlenmesini bekleyin. Baktınız olmuyor, pilava şehriye, domates, mısır ilave edin. Sade pilav zordur ama şehriyeli ya da sebzeli pilav her şekilde lezzetli olur. Çok saçmalamasanız lapa olmaz. Varsa elinizde, pilav pişerken bir tavuk kemiği atın. Kanat olur, but artığı olur. Pilavı pilav yapan sıcak su kullanmak ve tuzunu ayarında kullanmaktır.

Et pişirirken romantik filmlerin gazına gelip şarap kullanmayın. Şarap sadece az pişmiş etlerde iş görür. Biz millet olarak kömür gibi çok pişmiş et sevdiğimizden, şarap pek işe yaramaz. Bir de ne pişerse pişsin tencere yemeklerinde tuzu en son atın. Özellikle eti tavana pişirecekseniz tuz en son, yemek piştikten sonra atılmalı ki et sert olmasın.

Tencerede sebze pişirecekseniz sistem hep aynıdır. Yağı kızart önce soğan sonra sırası ile bir diş sarımsak, kullanacaksanız kuşbaşı ve salça kavur önce sonra en zor pişenleri en önce at. Mesela türlü mü yapacağız. Önce patates biraz pişer, sonra havuç ve taze fasulye sonra daha kolay pişen patlıcan, kabak vs. Bu sıra hiç değişmez. Mutlaka sıcak su ile pişirin yemekleri. Tuzu en son atın ki ezilmesin. Bir ipucu: Yemek pişti, altını kapatınız. Önce patatese bir çatal saplayın patates en zor pişendir. Patates piştirse hepsi pişmiştir. Neyse yemek pişti, altını kapatık dinlenecek. İçine bir tane orta boy bütün domates atın. Yemek demlenirken domates de yavaş yavaş eriyecek ve doğal asit olan domates suyu yemeği yumuşatacak aynı zamanda güzel bir koku verecektir. Çok işe yarar.

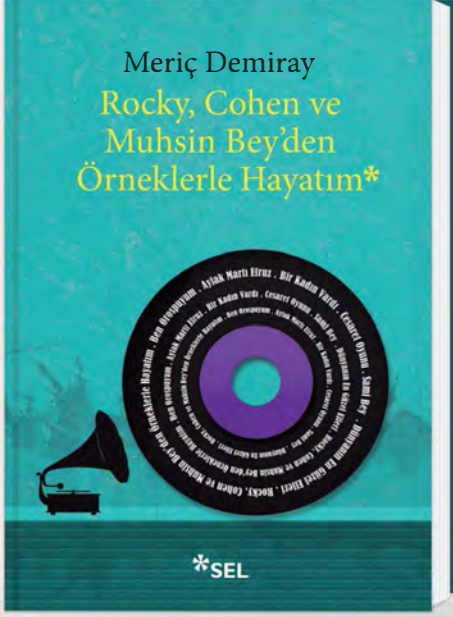
Mesela sevdiceğine şekil yapmak istiyorsun. Pizza yap evde. Çok kolay... Hamur yaparken tek dikkat edeceğin tuz ve suyun sıcaklığıdır. Tuz çok olursa hamur çatlar, az olursa cıvrır. Su soğuk olursa hamur tutmaz, çok sıcak olursa da kararır. Ilık olmalı su. Tuz da kararında olmalı gerisi kolay. Bir de yaş maya kullanmayın. Kuru maya her zaman garantidir. Hamura yoğurt girmez. Ne içine ne üstüne. Süt girer. Yumurta beyazı içine, yumurta sarısı da üzerine.

Çorba yapmak kolaydır. Çorbanın fırlamalığı da şudur: Piştikten sonra dinlenirken üzerine maydanoz, dereotu ya da taze nane doğrayın. İnanın ne kadar beceriksiz olursanız olun, bu mucize yeşillikler her türlü kurtarır sizi.

Yemeği baharata boğmayın. Kimyon sadece ızgara köftede olur. Kabak yemeğinde kullanmaya kasmayın. Normal salça yerine tatlı ya da acı biber salçası kullanın. Makarnalarda sarımsaktan korkmayın. Sarımsak tadı kokusu sevmiyorsanız soğan ile birlikte kavurun. Bir diş yemeğe lezzet katar.

Bunlar sadece bir kısmı... Yemek yapmak zor ve zaman alan bir uğraş değildir. Sevdiğiniz insanların önüne bir tas çorba koymak onları çok özel ve mutlu yapar inanın. Bir de bırakın lan şu asitli içecekleri. Yarım kilo kuru elma alın bir litre suda bir su bardağı şeker ile kaynatın. İçine beş adet kuru karanfil atıp yirmi dakika kaynatın. Kuru üzüm de olur. O kadar zor değil hoşaf yapmak. Atın buzdolabına mis gibi. Pilavın yanında için. Hem mideniz hem cebiniz bayram etsin.

Afiyet olsun efendim! ✨



Rocky, Cohen ve Muhsin Bey'den Örneklerle Hayatım

Meriç Demiray

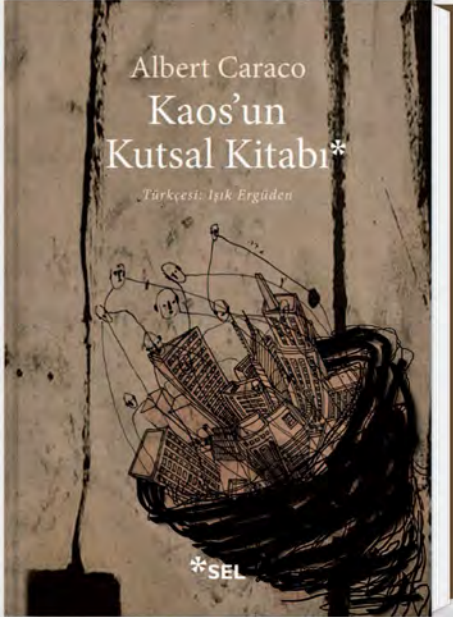
Kırılan kalplerin, yarım kalan hikâyelerin, başarısızlıkların, belkilerin, keşkelerin, bütün görkemiyle geçmişin bugünle iç içe geçtiği; barlardan kumsallara, apartman bloklarından arsalara, göletlerden denizlere uzanan, sokakla ve müzikle harmanlanan öyküler...



Ev Anası

Birgül Özcan

Ayakların altında olduğu rivayet edilen cennet ile burnumuzun dibindeki sahici cinnet arasındaki mesafe nedir? Zekası, hüneri ve emeği ile hapsedildiği alanları aşan, kalıplara, slim fit bedenlere, hanımlık müessesesine sığmayıp taştan kadınların hikâyesi...

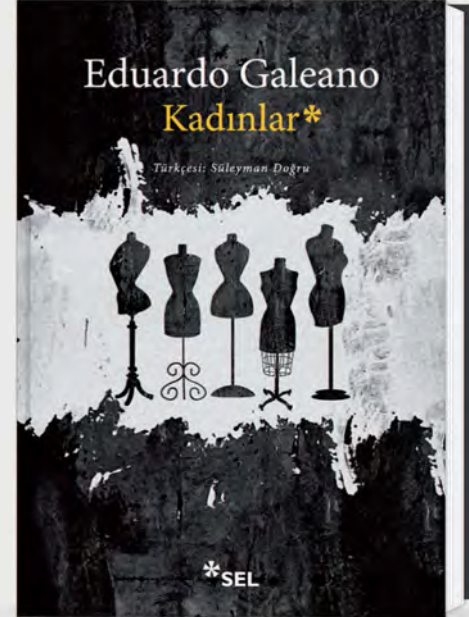


Kaos'un Kutsal Kitabı

Albert Caraco

Türkçesi: Işık Ergüden

Üremeye, üretmeye ve tüketmeye bir reddiye; şehirlere, beton katmanlarına, budala politikacılara, böcekleşmiş yığınlar, gökten firar etmiş tanrılara bir lanet... Çağın münzevi düşünürlerinden birinin kaleminden sert, kehanet dolu, provokatif ve karanlık bir metin.



Kadınlar

Eduardo Galeano

Türkçesi: Süleyman Doğru

Farklı coğrafyalardan, ahir zamanlardan, yakın geçmişten, her yaştan, her sınıftan kadınlar... Eduardo Galeano kadınlar şahsında bir insanlık tarihine davet ediyor okuru. Yalnızca tekerrürden ibaret olmayan, çomak da sokulabilen bir insanlık tarihine...

Bir gün “ne yaptınız” diyenlere, “yaşadık” diyeceğim. Tanıklık yapmak derdi olmasa, iktidarından muhalefetine çamura saplanmış bir ülkede yaşamak işmişçesine.

YAŞADIK

Ankara'nın havası soğuktur. O soğuk havalardan birinde Kurtuluş Parkı köşesinde bir grup gazeteci birazdan başlayacak kovalamacaya şahitlik etmek için bekliyoruz. Ben, Gökçer, Adnan Abi. İstanbul'dan çocuklar gelmiş, eylem yapacaklarmış. Daha ilk otobüs iner inmez kafalarda zıplayan coplar, yerlerde sürünen atkılar, ağızda boğulan sloganlar. Sürüklenenler arasında birini tanıyorum, polisin hırsla geriye büküğü kolu kırıldı kırılacak. Aslında kol o kadar kolay kırılmaz ama incecik bir kız bana dayanmazmış geliyor. Öne atılır gibi oluyorum. Bir adım, gitmekle kalmak arasında tedirgin salınıyor. O sırada kolumdan tutan Adnan Abi, havadaki adımı geri çekiyor.

“Sen gazetecisin, karışma.”

Gökçer gözleriyle onaylıyor. Fotoğraf çekiyoruz, notlar alıyoruz. O an orada gördüklerimizi yazmak ayrılmak vakti.

O günler ki Adnan Abi henüz işten atılan arkadaşlarına destek oldu diye Radikal'den atılmamış, Erdem Abi her ay maaşları ille geciktiren ANKA'dan ayrılmamış. Büklüm Sokak'taki tenteleri dökülmüş ofise gittiğimde meclis mesaisinden dönmüş oluyor.

Gazeteciliğin inceliklerini anlamak için çokça susup bolca dinliyoruz. Adnan Abi de Erdem Abi de Gökçer de bir okuldur.

Yanıldık mı?

Ne Adnan Abi'nin uyarıları, ne Erdem Abi'nin anlattıkları kaldı geriye. Hepsini yaldızlı gazetecilik bulvarında kayıp düşenlerden.

“Gazetecilik önce çukura arabayı düşürme, sonra arabanın fotoğrafını çekme” işidir diyenler haklıymış. Sadece hakikati yazmak, hakikat için aracı olmaya razı olmak, yazarken kendini hakikatin önüne koymamak derdi bitmiştir.

Sokaklarda kolu bükülenler, 19 Aralık cezaevlerinde yanarak ölenler, Suriye'nin kimsesiz göçmenleri, Teneke Mahallesi'nin

okulsuz çocukları, Soma madenlerinin nefessiz ölümleri, erkek şiddetinin mosmor cinayetleri, genelevlere dönüşen manastırlar, son fotoğrafında yüzünü değil ayakkabısının tabanını gördüklerimiz, Dersim'in kimsesiz kızları, üniversite kapısına başörtüsünü asanlar, kentsel dönüşümün yuttukları, tarlalarda kavrulanlar çukura düşen bir arabanın fotoğrafını çekmekten kıymetli değil artık.

Yıllarca tanıklık ettiklerimize özür dileyerek çekilmeliyiz belki meydana: “Bakın, görüyor musunuz? Gazetecilik bizim işimiz olmaktan çıktı.”

Muhalefete sos, iktidara süs olmaktan öteye gidemeyen herkesin derdi ortada kalmıştır.

İnsan her gün bu kurt kapanında birbirini yiyenleri görüyorsa, ölüm en tatlı tesellidir. Biz yaşadık ve gördük.

Biz bu “evlatlarına kendisinden başka bir şeyle meşgul olmak imkânı vermeyen” ülkenin evlatları sahipsiz değildir. Gazetecilik kadar tavında kavrulan bir meslek dahi bize nefes alıracak. Onca yalan içinden cımbızla ayıkladığımız gerçekleri göreceğiz. “Siz, hepiniz yalancısınız” diyeceğiz.

Bu ay Medet Önlü'yü yazacaktım, olmadı.

Yara Bandı'na yazılacak her ay yüzlerce hikâye çıkarken, biri birinden üstün değilken bu sefer bizim hikâyemizi yazmak istedim.

Yarın bir gün “O günlerde ne yaptınız?” diyenlere, “Yaşadık” diyeceğim.

İnsan her gün nefes almadan gözlerini dört açıp gördüğü duyduğu her şeyi anlamak, anlatmak derdine düşmüşse, yaşamaktan başka çaresi kalmamıştır.

İnsan her gün patlayan bombalar ve toplanan denklere tanıklık ediyorsa, yaşamak bir yük olmuştur.

İnsan her gün bu kurt kapanında birbirini yiyenleri görüyorsa, ölüm en tatlı tesellidir.

Biz yaşadık ve gördük.

En azından tanıklığın yüküyle kalbimiz ağır, içimiz rahat. Çok şükür. ✿

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ



Edip Cansever'in "ONA BİR KOLYE VERMİŞTİM..." şiirinden



Turgut Uyar'ın "SUYORUMCULARINA" şiirinden

ÇILDIRMA KARDEŞİM, BİR ŞARKI SÖYLE

“Allah bir halka verdiğini, o halk kendisini bozup değiştirmedikçe, değiştirmez.” (Ra’d: 11)

Bir insanın çaresiz olduğuna inanmasıyla kazandı Şeytan. Bir insanın duasıyla kaybetti.

Üzerinde güneş batmayan zorba imparatorluğa, bir fukaranın, “istediğin değişimin kendisi ol” diyen bir Gandhi’nin yanına oturan bir diğer fukara geri adım attırdı. Bir fukaranın paylaştığı ekmekle hayatta kaldı Firavun’u boğan Musa olacak çocuk. Rosa Parks adlı çaresiz bir siyahi kadın, bir beyaz için otobüs koltuğundan kalkmayı reddettiği için, 10 yıl sonra Malcolm X dimdik durabildi. “Zulüm bizdense ben bizden değilim” diyen 24 yaşındaki Rachel Corrie tanımadığı insanlarla olmak için Gazze’ye gitmeye karar verdiğinde tarihin sonunun geldiğini ilan eden dünya sistemi geri adım attı.

Bir ağacı, bir parkı, bir göçmeni yaşatmak için harekete geçen iki el bir ülkeyi sarsmak ya da onarmak gücündedir.

Bir tek insanın, seçimlerinin bilincinde olmasını sağlayabilirsen; dünyayı kurtarabilir, gerçekten yaşanmaya değer yeni bir dünya kurabilirsin; kendinin. Her nefesin, kelebeğin kanadından daha güçlü bir rüzgardır.

Tuzla buz edilmemiş bir tek ortak paydamız kalmadı.

Kaskatı bir dumurun ülkesine pupa bombardıman yol alıyoruz. Aşınmadık, aşağılanmadık bir tek duygumuz, değerimiz; tuzla buz edilmemiş bir tek ortak paydamız kalmadı.

Hafakanların yetersiz kalacağı, Eboladan bulaşıcı bir ikiyüzlülük ülkenin her bileşenine sızıyor ve dokunduğu her şeyi kana buluyor. Allah’ın kitabında helak edilen kavimler diye tarif ettiği tüm özellikler her geçen gün biraz daha egemen, biraz daha belirgin karakteristik özellikleri haline geliyor ülkemizin.

Kamuyu etkileme gücüne sahip herkes adeta el-birliği içinde, kıcı her gün biraz daha kalkan bir cehaleti, akli dumura uğratan kalıpları, merhameti ve adaleti katleden bir taraftarlığı ve şekilciliği üretiyor, koruyor, ödüllendiriyor, çoğaltıyor.

Öldüren bizdense sus. Ötekilere ölüm.

Polis çocuğu öldürüldüğünde ortalığı inleyenler, ertesi gün polisler bir çocuk öldürdüğünde susuyor. Dertleri çocuklar değil çünkü. Linç kültürünün, köpekleşme

kültürünün egemen olduğu ülkede, iktidarıyla muhalefetiyle; egemenlik savaşı verenlerin hepsi aynı şeyi istiyor: Öldüren bizdense sus. Ötekilere ölüm. Yaşatani zaten istemiyorlar.

En çok vampirlerin, kin ve nefretin, komplocuların, omurgasız ve izansız uzman karikatürlerinin, tetikçilerin, yalancıların, ölü sayıcıların, mezar soyguncularının, provokatörlerin, trollerin, asparagasın, linç ve korku tacirlerinin sesi duyuluyor. Cehaletin diriliş çağını yaşayan bu “Yeni Türkiye”, o eski “Cahiliye Dönemi”ne benzemeye başladı.

Köşelere doldurulmuş yazarından, genç dimağların emanet edildiği hocasına; yetenek ve itibar tetikçisi küçük şebekelere dönüşmüş edebiyat dergisinden, milyonların okuduğu spor gazetesine, hemşehri derneklerinden, vakıflarına, mütevelli heyetlerine, sendikasına, siyasi partisine... Birden fazla insana dönük etki alanlarının çoğunda cehalet ve yozlaşma üreten her şey ödüllendiriliyor.

Bütün bir kuşak, bir yandan tüm dünya avuçlarına açılıyorken, öte yandan düşünmenin, hayal kurmanın, girişimin, emeğin, tecrübenin, hakiki yeteneğin, sorgulamanın, dava sahibi olmanın, inanmanın ve itiraz sahibi olmanın cezalandırıldığını; yalcalığın, yalancılığın, şarlatanlığın, sahtekarlığın, aşağılamanın, taciz dilinin, bir şebekenin adamı olmanın ödüllendirildiğini görerek, öğrenerek büyüdük.

Onlara kucak açan yegane gerçek sosyal alan, takım taraftarlığı ve ötekine linç. Kendi ilgileri ve tutkularına kucak açan hiçbir gelecek umutları yok. Kendi farklılıklarını kucaklamayan bu egemen kültürün onlara biçtiği gömlek, farklı olanı ötekilemek, farklılığa düşmanlık.

İnsan olmamak gerek, çıldırmamak için ama çıldırmıyoruz. Çünkü

aslında ülkemizin nasıl bu hale geldiğini biliyoruz. Hepimizin içinde; kiminde usulca, kiminde yüksek sesle, bu sonuca katkıda bulunduğumuzu hatırlatan bir ses var. İşte o ses, rüzgarı tersine estirebileceğimizi de hatırlatmalı.

Hatırla ki kardeşim, her gün yaptığımız küçük ya da büyük seçimlerle yeni bir ülke, yeni bir dünya inşa ediyoruz.

Bütün kutsal kitapların, filozofların, dervişlerin, şairlerin dünyayı değiştirecek eylem dediği şudur: “Bunu yapmam doğru mu?” diye sormak.

Bir kerecik “oh olsun” demeden önce, “bir laf sok”madan önce, hoşuna gitmeyen bir cümle kuranlara “Şu konuda ne diyorsun, şunu niye lanetlemedin, buna niye ses çıkarmadın?” diye kuru-sıkı saldırmadan önce, sağduyu ile konuşmaya çalışanları bir twitle harcama şehvetini tetiklemeden önce, “bu dehşeti nasıl kazanca tahvil ederim?” diye düşünmeden önce, senin kadar, çocukların kadar, kardeşlerin kadar gerçek insanların acılarına, kan ağlayan yaslarına fırsat ganimeti gibi çullanmadan önce; düşün!

Düşün ki nefretin ötekini değiştirmeyebilir ama seni kesinlikle değiştirecek.

Her seçimle kendin için yeni bir Türkiye’ye, yeni bir dünyaya katkıda bulunuyorsun. ASIL SEÇİM BU.

Balık bilmese de Hâlik o damlanın dalgalarını tüm ülkeye yayacaktır.

Seni eleştiren birini bir başkası taciz mi etti? Korum seni eleştireni, tacizi dışla. “O kendini savunsun” deme mesela; itiraz edeni, sorgulayanı savunmaya en çok SENİN ihtiyacın olduğunu hatırla.

Hiç bir ‘yen’in içinde hiçbir kolun kırılmasına izin verme, sessiz kalma; yen babanın, kol kardeşinin bile olsa.

Kendi tercihlerinden başlayarak bir damla temiz su at bu kara göle; balık bilmese de Hâlik o damlanın dalgalarını tüm ülkeye yayacaktır.

Kimseyi kullanma, kimsenin aleti olma.

Öğrencisini “bir sen misin akıllı?” diye hedef gösteren hocaya “evet o bizim en akıllımız, siz neden öyle değilsiniz?” diye sor mesela. “Bunlar hain” diyene “delilini göster” diye sor ve gösterinceye kadar sormaya devam et, başka bir şey söylemesine aldırma. Gerçek diye dayatılanın gerçekliğini teyid etmeden kabul etme. Kimseyi kullanma, kimsenin aleti olma.

Ne kadar ezik, sessiz veya mütevazi olursa olsun; hakikiyi, dürüstü, çalışkanı ara, bul ve kolla. Birini işe alırken kimin gönderdiğine, nereli olduğuna, cinsiyetine, hamile olup olmadığına, görünüşüne, siyasi görüşüne değil gerçekten o işi hakkıyla yapıp yapamayacağına bak. Girişimi, hayal kurani, bağımsız destekle; takati olmayan fikir hayata geçsin diye takat ver; kitaplar dağıt, güzel bir kitap okuyan çocuğu ödüllendir, bir fidan dik, bir imza at.

Belki istedikleri bu: Hepimizi, kalbi kararmamışları, çaresizlik içinde çıldırtmak istiyorlar. Belki direnişlerin en güzeli cehalete katılmayı reddederken, çıldırmamak.

Çıldırma kardeşim, bir yarayı onar, senden farklı bir insanla kucaklaş, bir düşeni kaldır, geriye dönüp baktığında gurur duyabileceğin bir şey yap. Bir tek olsun iyi ve gerçek şey.

Bu gün, beş yıl sonra geriye dönüp bakacağın gündür. Bu gün hiç tanımadığın bir insana tebessüm götür. 🌸



"maksat okumak olsun"

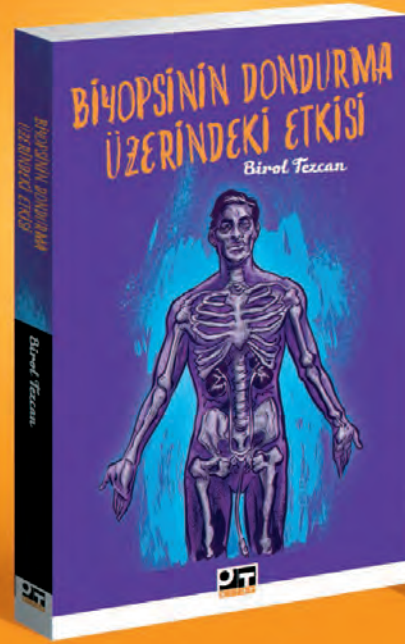
**ERDEM
AKSAKAL'dan**

**Bir Beyaz Yakalının
İtirafı**

**MEZELERİ
GÜZEL**



**BİROL TEZCAN ve TURGUT
YÜKSEL'den öyküler**



www.otkitap.com



MENDERES SAMANCILAR

MÜSLÜM GÜRSES'in aramızdan ayrılışının üçüncü yılında onu, yakın arkadaşlarından, hemşehrisi, yazarımız ve ağabeyimiz Menderes Samancılar'ın yazısıyla anıyoruz.

NEE, ÜZÜM MÜÜÜ?!

Onu ilk gördüğümde on yedi-on sekiz yaşlarındaydım.

Her Adanalı gibi ben de onu çok seviyor onun söylediği türkülerle büyüyordum.

Sevda yüklü kervanlar senin kapından geçer. Aşk şarabı içenler yârin derdine düşer. Onun söylediği türküler her yerde çalıyor, afişleri Adana'nın tüm duvarlarını süslüyordu.

Mahallemiz şehrin varoşlarında bulunan Sinanpaşa, şimdiki adıyla Yüreğir İlçesi. İşte ilk orada gördüm. Önce gözlerime inanamadım. Evet ta kendisiydi. Müslüm Gürses.

Mahallemizin tam ortasından geçen Kışla caddesindeki mahalle çeşmesinin önünde, elli altı mavi bir İmpala taksi durmuş ve içinden de kahramanımız inmişti.

Gri kumaş bir pantolon üzerine lacivert bir ceket, onun içine de siyah bir gömlek giymişti

Yolun her yanına göllenmiş olan, çamurlu suların arasından sekerek yürüdü ve çeşmenin önüne geldi, siyah rugan ayakkabısının her yanı çamur içinde kalmıştı. Musluk bozuk olduğu için sürekli akar durumda olan çeşmenin musluğuna ağzını dayadı ve kana kana su içti. Sonra da doğrulup, ıslak elleriyle kara kıvrıkcık saçlarını hafif karıştırdı. Her karesini dün gibi hatırlıyorum. Islak ellerini silkeledi ve ona sevgilerini sunma yarışına giren esnafla selamlaşarak yürüyüp gitti. Ardından bakakalmıştım. Soracağım bir sürü şey vardı, hepsini unutmuştum.

Aradan yıllar geçti, ben oyuncu oldum, doğal olarak da Beyoğlu'nun arka sokaklardaki yerimi aldım.

Tüm sanatçılara rastlamak, konuşmak tanışmak, hele de meslekten biri olunca daha da kolaydı.

Yıl bin dokuz yüz yetmiş beş veya yetmiş altıydı. Büyük

Parmakkapı'da karşılaştık. Neredeyse tüm Adanalıların ortak özelliği gibi hemen yakın arkadaş olduk. Ne zaman, nerede karşılaştık sohbetin dibini mutlaka bulurduk.

Yüreği hep yaralı ve sevgi doluydu

Onunla ilgili efsaneleşmiş birçok hikaye duydum, duydukça da onu daha çok sevdim. Adam gibi adamdı derler ya aynen öyle. Acıların, uzun yolculukların adamıydı. Yüreği hep yaralı ve sevgi doluydu. Yaşadığı toplumun ve kendisinin acısı, söylediği parçaların söz ve yorumlarında hayat buluyordu. Çok özel bir adamdı, paylaşmayı insanları mutlu etmeyi çok severdi. İyi niyeti bazen maddi, kimi zaman da manevi yaralar almasına neden olmuştuk.

Ama Tanrı bir gün onun karşısına Muhterem Nur gibi güzel bir insanı çıkarmış ve onun hayatını değiştirmişti.

Olan olmayana verecek!

Sokakta anlatılan en bilindik hikayelerinden biri de para dağıtmasıydı. Ne zaman bir işten eline para geçse, sokakta ne kadar işsiz tanıdığı varsa onları tek tek bulur karşılıksız yardımlarda bulunurmuş. Öyle ki, son parasını dahi verir, kendisi parasız kalır, ardından da “Ne yapalım gardaşım, olan olmayana verecek” dermiş. Bugün bile, kimi sohbetlerde onun hikayeleri konuşulur, taklit edilir, onun gibi yorumlanmaya çalışılır. Hele onu tanıyanlar onunla dostluk yapmış olanlar bir araya gelip, konu da Müslüm olunca, muhabbet tadından yenmez olur.

Eşim, televizyon kanallarının birine bir dizi film çekiyor. Başrolde de Müslüm Gürses oynuyordu. Eşim “Müslüm abi sürekli seni soruyor” deyince, baktım ki ben de çok özlemişim. Beş yaşındaki oğlumuz olan Dalmaçyalıma yanıma alarak seti ziyarete gittim. Tam da zamanında gitmişim. Yemek arası verilmiş, ekibin keyfi yerinde. Set, Kurtuluş'ta bir çay bahçesi. Müslüm Baba, çardağın altında divanda oturmuş, bir yandan çayını içiyor, bir yandan da etrafındakilere bir şeyler anlatıyor. Yanına varıncaya kadar geldiğimi fark etmedi ama gözleriyle bizi takip ediyordu, ben de bana baktığını sanıyordum. Meğerse bizim Dalmaçyalıya bakıyormuş, doğal olarak da beni fark etmemiş. Neyse, sarmaş dolaş olduk, eskileri konuştuk. Görüşmeyeli ne

kadar zaman geçmiş, kim ölmüş kim kalmış “Yaaa o da mı ölmüş, bu da ölmüş,” derken bir yığın şey konuştuk.

Konuşuyoruz ama Baba'nın gözü hep bizim Dalmaçyalı'da. Yalnız, bir tedirginliği var ama önce anlamadım, meğerse oğlumuz Koza'dan korkuyormuş.

“Hemşo, ben köpekten çok korkarım, ısırır mı” diye sorunca.

“Korkma amcası, oğlum bugüne kadar kimseyi ısırmadı” diyerek onu rahatlattım.

Daha sonra da, korkusu azaldı ve Koza'yı kucağına aldı, sevdi.

“Isırmaması çok iyi hemşo, çocukken beni ısırıldılar, kırk gün iğne yedim. Anam ağladı, halbuki buna bak. Bütün köpekler bunun gibi olsa elli tane besle.”

Koza'ya karşı büfeden dönerler tavuklar getirtti, elleriyle yedirdi. Arada bir bana dönüp, “Demek oğlum ha, vaaay beee! Bu şimdi benim yeğenim haaa!” diye soruyor, ardından da, tatlı kahkahalar atarak gülüyordu.

Bir gün muhabbet arasında “Aga bu üzüm hikayesi doğru mu?” diye sordum.

Biraz düşündükten sonra da, “Vallahi bana da anlatılabilir ama, olayı bir tek ben hatırlamıyorum. Ayrıca, biliyorsan anlat bir de senden dinleyelim hemşo” deyince, ben de bildiğim kadarını anlattım.

Müslüm Gürses, bir tarihte Gaziantep'e konsere gitmiş.

Konserden sonra da geceyi bir otelde geçirip, sabah erkenden Adana'ya hareket etmek için, otel önünde bekleyen özel otobüslerine binmişler ekipçe.

Mevsim de tam üzüm zamanı, üzümün yeri de Antep. Bütün ekip yerini almış, otobüsün hareket etmesini bekliyor.

Az sonra otobüsün kaptanı, elinde bir salkım siyah Antep üzümüyle gelmiş. Doğruca Müslüm Gürses'in yanına giderek, oturduğu koltuğun önüne dikilmiş.

Bütün derdi o üzümü Baba'ya yedirecek. Ama, baba neredeyse üçüncü uykuda. Kaptan, elindeki üzüm salkımını Müslüm'ün burnunun ucuna kadar getirerek omuzundan dürtüklemiş ve “Baba, üzüm” demiş.

Baba ne gözünü açmış, ne de bir yanıt vermiş. Kaptan da üzümü diğerlerine vermiş, onlar da güzelce yemişler. Otobüs hareket etmiş.

Hareketten üç saat sonra, yolcuların çok sessiz oldukları bir anda Müslüm Baba, birden gözlerini açarak yattığı yerden doğrulmuş ve herkesin duyacağı bir sesle, “Neee, üzüm müüü?!” diye bağırışmış.

Nur içinde yat sevgili arkadaşım.

İyi ki seni tanımış, arkadaşlıklar, dostluklar yaşamışım.

İyi ki çıkmışsın Halfeti'nin, Çukurova'nın bağrından. Topraksın... Toprağımsın Gardaşım. 🌱



OTEL PARANOYA

Tuafliklar dördüncü gün başladı. Tuaflikların genel seyrinin aksine gündüz. Hatta sabah kahvaltısında. Her şey bununla kalsa manasız bir acayiplik olarak unutulup gitmeyi hak edecek türden bir vakaydı. Ancak devamında olup bitenlerle birlikte düşünüldüğünde her şeyin başlangıcı olduğu ortadaydı.

Bir hafta önce havanın ne güzel ne de kötü olduğu yarı parlak, gri bir sabah giriş yaptım otele. Resepsiyondaki seyrek saçlı, mavi gözlü gençle selamlaştık. Boş oda vardı. Oda kalmayacak cinsten bir müessese değildi zaten burası. Ne yeri cazipte ne mimarisi ne de hizmetleri... 603 numaralı anahtarı aldım. Küçükük oteldeki oda numaramın üç haneli olmasına bir anlam veremedim. Belki de numaralar 600 ile başlıyordu. Kocaman, siyah sırt çantamı omzuma takıp koridora yöneldim.

“Çantanızı unuttunuz beyefendi.”

Çantam omzumda değildi. Resepsiyon masasının önünde yerdedi. Kocaman bir karaltı. Dönüp aldım. Omzuma takıp koridora yöneldim. 600, 601, 602, 603. Küf kokulu odama girip ağır ağır yerleştim.

Evet, dördüncü günün sabahı kahvaltıda. Otelde benden eski olan orta yaşlı adamın sağ elindeki sargı dikkatimi çekti. Elinde sargı olabilir gayet tabii. Tuhaf olan, önceki akşam yemeğinde sargının diğer elinde olmasıydı. Emindim çünkü nedense dikkat etmişim. Dün sol elindeydi aynı sargı. Sol eline baktım. Hiçbir iz veya sakatlık yoktu. Elindeki sargıya baktığımı fark eden adam gözle görülür biçimde gerildi. Gözlerimi telaşla kaçırdım.

Aynı günün akşamı sargılı adam ortalıkta yoktu. Yan odamda kalan genç kadın karşı masamdaydı. Dumanı tüten domates çorbasının başında oturmuş bekliyordu. Soylu bir hali vardı. İçmiyordu. Biraz sonra yanından geçen garsona kibar ve alçak bir sesle “Pardon, bir makas rica edebilir miyim acaba?” dedi. Garson nazikçe gülümseyerek uzaklaştı. Biraz sonra gümüş rengi, ince uzun bir makasla geldi. İki parmağının ucuyla tuttuğu makası kaşığın yanına bırakıp uzaklaştı. Kadın peçeteyi kucasına serdikten sonra makası alıp kestane rengi saçlarının uçlarını çorbanın içine kesmeye başladı. Kâsenin dışına düşen birkaç tutamı görmesem yanıldığımi sanabilirdim. Epey bir saç çorbasına döktükten sonra makası bırakıp kaşığı aldı. Karıştırıp içmeye başladı. Kendisine baktığımı görünce tüm zarafetiyle gülümsedi. “Afiyet olsun” dedim. Teşekkür etti. Sesi derinden ve etkileyiciydi. Kusmamak için zor tutuyordum kendimi. Yemek salonunu terk ettim. Hasta gibiydim.

Aynı gece, başucumdaki peçetenin içinde iki gecedir bekleyen yarım uyku ilacını alıp erkenden yatmışım ki kapıma vuruldu. Çok güzel bir kadın. Bu otel için fazla güzel. “Pardon, bu saatte rahatsız ediyorum. Uykum kaçtı da, gördünüz mü?” dedi. Sesi, çorbasına saçlarını kesen kadının derin sesiydi. Kapı vurulmaya devam ediyordu. Uyandım. Başka biri vardı kapıda. Güzelliği daha mütevazı bir kadın. Sesi de daha normal.

“Pardon, bu saatte rahatsız ediyorum. Köpeğim kaçtı da, gördünüz mü?”

“Görmedim. Adı nedir? Köpeğin...”

“Uyku.”

“Yok, görmedim.”



Köpeğinin adını sormamı yadırgamış olacak, yüzüme bir tuhaf bakıyordu. Açıklama ihtiyacı hissettim.

“Şey, görürsem çağırabileyim diye sordum. İyi geceler.” “Size de...”

Ertesi sabah, gece kapımı vuran kadından hemen önce rüyamda gördüğüm güzel kadının elbisesini giymiş, fena halde cazibesiz bir kadın masama oturdu. Üzerine bol gelen elbise tüm manasını kaybetmişti. Yemek salonunda misafir sayısından az masa olduğu için otelde böyle bir adet vardı. Oturup “Günaydın” dedi ve çayını karıştırırken “Uykunuzu aldınız mı?” diye sordu.

“Evet.”

“Hapin diğer yarısını da verebilirim isterseniz.”

“Teşekkür ederim, iyi olur.”

Sinir bozucu bir hayranlıkla bakıyordu yüzüme. Gözlerim yanıyordu. İlacı ondan aldığımı hatırlamıyordum. Kadın kahvaltısına ara verip dışarı baktı.

“Yağmur yağmadı ama yerler ıslak.”

Dışarı baktım. Bir şey söylemeden kahvaltıma devam ettim. Kadın konuşmaya devam etti.

“Neyse canım, buna da şükür. Bir şekilde kabulleniyor insan. Bir yerlerden sular döküldü, yer altından bir sızıntı oldu falan belki. Daha kötüsü şu olurdu, yağmur yağdı ama yerler kuru.” “Orası öyle. Bir ara uğrayıp ilacın diğer yarısını alırım sizden. Oda numaranız kaçtı?”

“Değişiyor. Şu an için 23. Ben de bırakabilirim bir ara uğrayıp. Çorba ister misiniz?”

“Yok, kahvaltıda sevmiyorum.”

“Şey, ben bir çorba rica edeyim. Bir de makas lütfen.”

Yeniden dışarı baktım. Küçük bir köpek bir sağa bir sola koşturuyordu. Müsaade isteyip kalktım. Dışarı çıktım. Köpek ilerleydi. “Uykuuu, uykuu... Şışşt uyku!” diye bağırdım. Köşeyi dönüp kayboldu. Tepemde yankılanan gülme sesini duyunca başımı kaldırdım. Üçüncü kattaki pencerede, geçen gece köpeğini soran kadın. Beni seyredip alaycı kahkahalarla gülüyordu. İçeri kaçtım. Resepsiyondaki seyrek saçlı gençle göz göze geldik.

“İyi günler. Bugün oda numaranız değişti. Ama odanız aynı. Anahtarlığınızı da değiştirelim de bir karışıklık olmasın” dedi ve yılların alışkanlığıyla hızlıca değiştirdi anahtarlığımı. Numarası değişip yeri değişmeyen odama geçtim. Uyku hapının diğer yarısı başucumdaydı. Atmayı unuttuğum peçetenin ortasında. Alıp yorganı üstüme çektim. İlaç dilimin altında çözülürken aralık pencereden esen rüzgârla birlikte bahçedeki köpeğin peşindeki adamın sesi geliyordu.

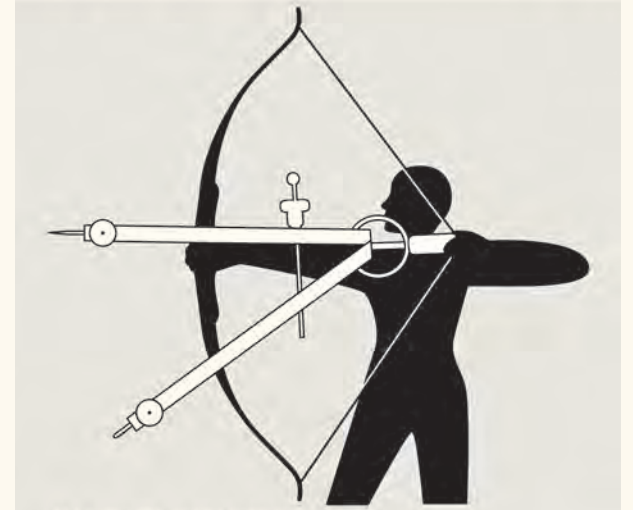
“Uykuuu, uykuu...”

Tam dalıyordum ki “Şışşt uyku!” sesiyle yerimden sıçradım. 🐾

LEKE OYUNLARI
Cemil Cahit Yavuz



Kılıç bilemek



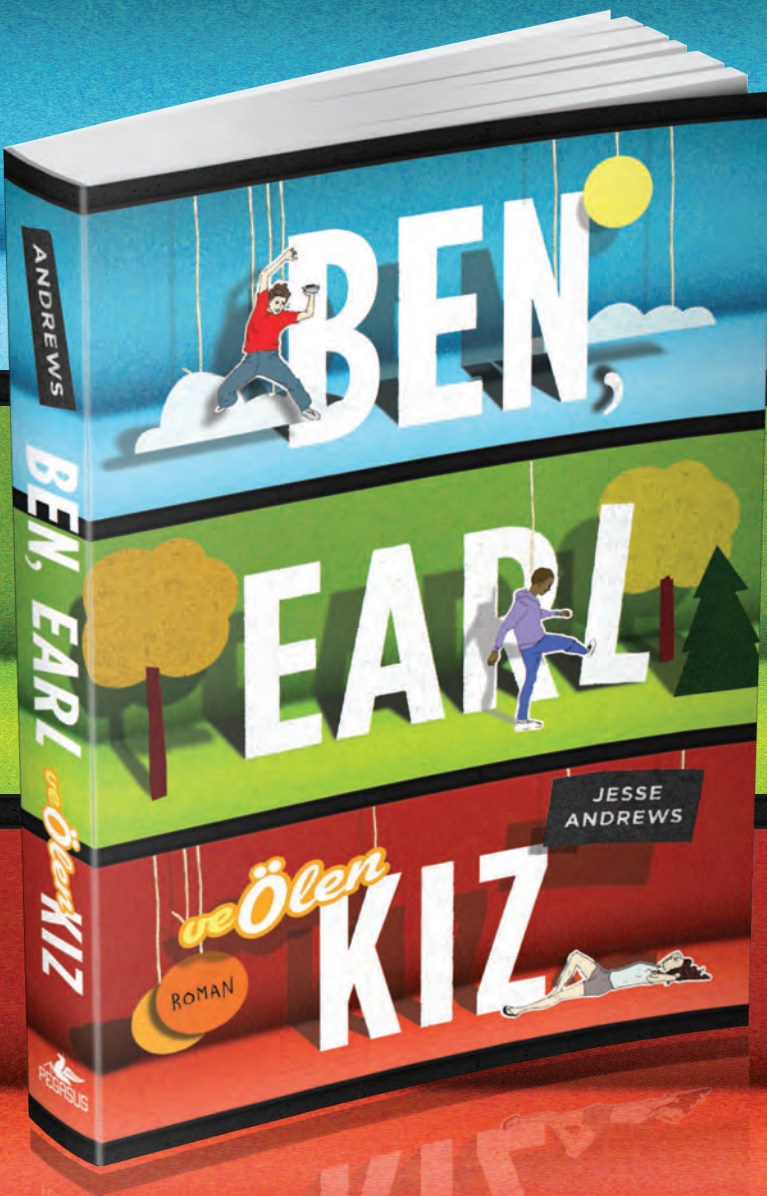
Hakimiyet alanı çizmek



Tutunma arayışı



Birbirinden korkmak



"İnandırıcı ve sempatik... John Green'in *Aynı Yıldızın Altında* kitabıyla konu bakımından kaçınılmaz şekilde karşılaştırılacak olsa da yaratıcılık, mizah ve duygu yönünden benzerlerinden ayrılıyor."

Kirkus Reviews

"Komik, cesur, zaman zaman aksi ve sonuçta oldukça dokunaklı. Muhteşem bir hikâye; şiddetle tavsiye edilir."

Canberra Times

ÖDÜLLER

New York Times çöksatını

Cooperative Children's Book Center,
2013'ün En İyi Gençlik Romanı Adayı

YALSA, 2013'ün En İyi Gençlik
Romanı Ödülü

SanalAğ'a hoş geldiniz.

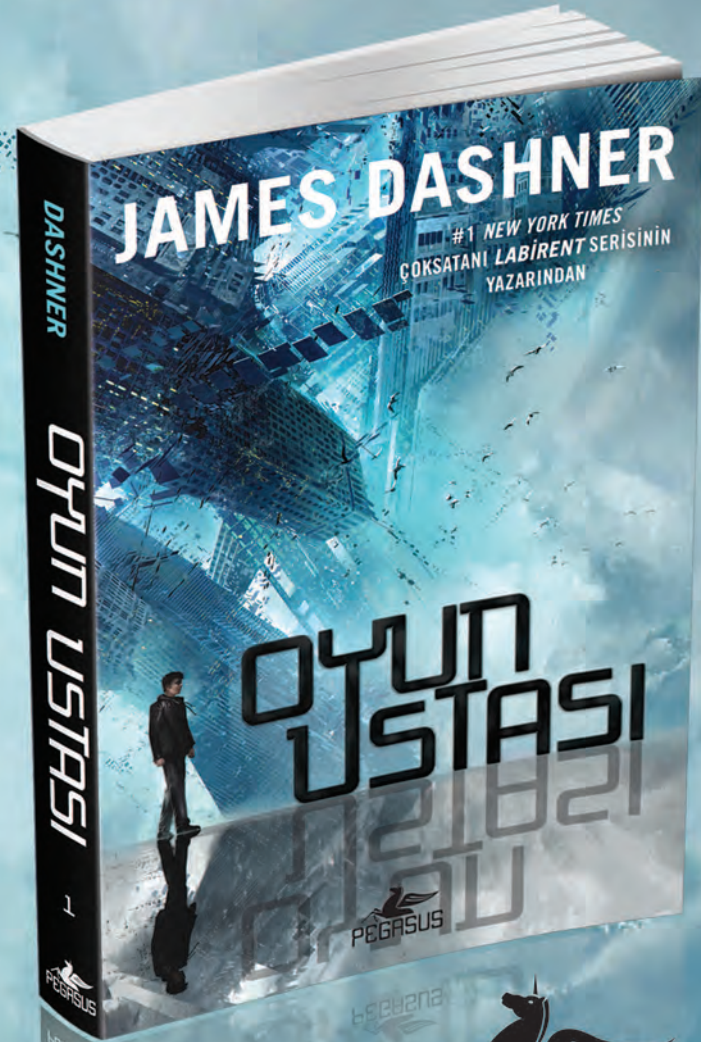
En çılgın hayallerinizin...
Ve en korkunç kâbuslarınızın ötesinde bir dünya.
Him kurallara göre oynamak ister ki?

"Dashner bir kez daha hiçbir şeyin
göründüğü gibi olmadığı distopik bir
dünya yaratmış."

VOYA

"Dashner'in kendine has üslubunda
kaleme aldığı bu hızlı ve okuru içine
çeken romanın tek kötü tarafı,
devamını beklemek olacak."

Booklist



PEGASUS
www.pegasusyayinlari.com



facebook.com/pegasusyayinlari



twitter.com/pegasusyayinlari



instagram.com/pegasusyayinlari

www.pegasusyayinlari.com

SEVİM ÖZCAN (1960 / KASIMPAŞA)

Sirkeci Garı'ndan çıkınca karşınıza simitçi, Spiyangocu, ayakkabı boyacısı gibi geçimini sokaktan sağlayan insanlar gelir. Bu insanlardan biri de 1960 yılında Kasımpaşa'da dünyaya gelen Sevim Özcan. Sevim Abla'nın şimdilerde bir evi yok. Küçükpazar'daki Ankara Otel'i'nde kalıyor, günlük 20 liraya. Tezgahını açma nedeni ilkin bu parayı çıkarmak. Eğer fazlası eline geçerse ya biten astım ilacını alır ya da yetiştirme yurdunda kalan torunlarını görmeye gider. "Elim, ayağım tutuğu sürece çalışırım. Olmazsa kadın sığınma evine giderim, onların eline bakmam," diye "benim için öldü" dediği kocasını ve hayattaki çocuklarını kastediyor.

Genellikle ıslak ve kuru mendil, tırnak makası, ufak ayna, telefon kılıfı gibi şeyler satıyor. Bazen kendi eliyle ördüğü eldiven ve patikler de oluyor ama konuştuğumuz gün malların çoğunu bıraktığı emanetten alamamış. Tezgahını öğleye doğru açan Sevim Abla, sabahları 7'de ise bir başka ucuz otelde temizliğe gidiyor. "Daha önce de çalıştım. Tatlı, poğaça sattım sokakta. Bazen iş oluyor, bazen olmuyor. Malları Tahtakale'den alıyorum. 'Al bunları sat' derler, para istemezler. Bazen yemek de verirler, vermezlerse tost yaptırırım. Malları emanetçiye bırakırım. Bazen el örgüsü eldiven, patik olur. Bugün iş olmadı ama," diye başladık sohbete. Lafı hemen dertli olduğu kızına getirdi: "Ondan fayda yok bana."

Sevim Abla bazı şeyleri net hatırlayamıyor. "5 sene önce Bakırköy'de bana araba çarptı. Beyin kanaması geçirdim. Burnumdan, kulağımdan hep kan gelmiş. Sağ olsun bir doktor kurtardı hayatımı. Ama kızım hiç hastaneye gelmedi. İnsan bir arayıp gelmez mi?" Sorun bundan çok önce başlamış. Kızı, küçük yaşlarda sevdiği biri ile kaçmış. Şu an dört çocuğu var. "Çocuklara

annesini hiç bakmaz. Ben ilgilenirim. İlk başlarda yanımda getirir, birlikte satış yapardık. Kuru ekmek, soğan kırdım yedim ama onlara taze ekmek yedirdim, aç koymadım. Ama zorlanınca yurda verdim. Şimdi devlet bakıyor. Biri Haydarpaşa'da, biri Kadıköy'de diğeri de Eyüpsultan'da. Bir de kucağında emzikli bebesi var. Geçen duydum, gene hamileymiş kızım."

"Kızımın evinden duvağı ile çıktığını görmedim" diyen Sevim Abla, kocasının onu zorla çalıştırıp bütün parasını da elinden aldığını anlatıyor.

**Başına gelen
onca şey ve
içinde bulunduğu
duruma rağmen
Sevim Abla
her zaman
gülümsüyor.**

"Çok söyledim 'bırak gel' diye ama dinletemedim. 'Seviyorum' diyor" dediği kızı, anladığına göre kocasından gördüğü şiddet nedeniyle böyle davranmak zorunda. Daha ortaokul çağındaymış kaçtığına, varın gerisini siz düşünün. Annesinden para istemeye geldiği anlar dışında birbirlerini hiç görmezlermiş.

Neyse ki güvenlik görevlisi olan oğlu Sevim Abla'ya az da olsa yardım ediyormuş. Ama evli olduğu için ufak yardımlarmış bunlar. Tutunduğu dallardan birisi o. Bir de yurt ziyaretlerine birlikte gittikleri arkadaşı Gürbüz Abi. Sevim Abla kaza geçirdiğinde çok yardım etmiş. Yanındaki tek insan oymuş. Gürbüz Abi, Çağlayan Adliyesi'nde çalışıyor. Sevim Abla gibi onun da fiziki engeli mevcut. Ama bu iki insan birbirlerine destek olarak kendi eksikliklerini gidermeye çalışıyorlar. "Çocuklar onu babaları gibi sever" diyor Gürbüz Abi için Sevim Abla, "Anne, babaları biz olduk." Gürbüz Abi, adliyede Sevim Abla için de bir iş ayarlayanın peşinde.

Başına gelen onca şey ve içinde bulunduğu duruma rağmen Sevim Abla her zaman gülümsüyor. Eşi ve kızından çok beklediği ve bulamadığı sevgiyi başka insanlarla yaratmayı başarmış. Belki de tüm bunlar o haliyle bakmaya çalıştığı üç, yakında da dört olacak çocuk için verdiği emeğin ufak da olsa bir karşılığıdır...

MERYEM

Meryem Koyun. Hep böyleydi. Gazetede çıkan fotoğrafı gibi. Saçları dağınık, yüzü gözü kir içinde. Gözleri yarı açık, her zaman uykulu. Gazetede fotoğrafı tek farkı, gözlerinde biraz parlaklık olmasıydı. Az.

Meryem hep böyleydi. Bakışları yerde, beli bükük... Yağmur bastırmıştı. Hem de ne! Hepimiz kaçıştık. Meryem başını kaldırdı, göge dikti bakışını. Ellerini önlüğünün cebine soktu. Öğretmenimiz bağırdı: "Meryeeeeem! Kızım hasta olacaksınız!" Meryem çok mutluydu yağmurun altında. Hiç o fotoğraftaki gibi değil.

Meryem böyle biri değildi. Ulu orta soyunmazdı. O fotoğraftaki gibi yarı beline kadar çıplak. Kendinde olsa çok utanırdı. Toprakla örterdi açık yerlerini.

Meryem bazen böyleydi. Tırnaklarının içinde kir, toprak tezek kalıntıları... Kalemi tutarken avuçlarının içinde kaybederdi tırnaklarını. Kargacık burgacık yazardı bu yüzden. Fotoğrafta da öyleydi. Tırnakları kir dolu. Toprağa geçirmişti belli ki. Sonra açılıvermişti, güç çekilmişti ellerinden. O gazetede elinin kirinin çıkacağını bilse, son bir gayretle yumruk yapar gizlerdi; ömrü boyunca törpülenmemiş, parlatılmamış, kirli tırnaklarını.

Meryem her zaman böyleydi. Biri ona vurduğunda kaçardı. Hep sırtına gelirdi yumruklar, taşlar. Bağırmazdı, inlerdi. Fotoğrafta da öyleydi. Yüzükoyun uzanmıştı yere. Sırtı kan içinde. Başı yana dönük.

Meryem, hiçbir zaman, hiç kimseden bir adım ileride değildi. En çirkin, en mutsuz, en tembel, en sonda.

Meryem, mütemadiyen aklıma; on dokuz yaşında, yağmurlu bir günde, sırtında bıçak yaralarıyla; saç yüzüne dökülmüş, en saf, en suçsuz, en bedbaht haliyle düştüğünde; ben, otobüste balık istifi giderken ya da ders anlatırken, belki sohbetin en koyu yerinde, onu niye hiç önemsemediğimi düşünürüm.

Ben; ömrüm boyunca, onun hayatına bulaşmış ve hiçbir faydası olmamış bir adam olmanın lanetiyle yaşayacağım.

Kadının adı yok muhabbeti değil. Kadınlar günüyle de ilgisi yok. Çünkü o gün, Meryem gibi kadınların günü değildir. Yumruğu havada kadının, yazan, çizen, okuyan kadının günüdür. Ben Meryem'den bahsediyorum. Bir kadının ölümünden değil, bir mazlumun ölümünden bahsediyorum. 8 Mart'la ilgisi yok. Dedim ya, aklıma düşer bazen. Yağmur yağsa. Şimdi yattığı yerde mutlu olsa Meryem. Hiç o fotoğraftaki gibi değil. ❀

**Ömrüm
boyunca,
onun hayatına
bulaşmış ve
hiçbir faydası
olmamış bir
adam olmanın
lanetiyle
yaşayacağım.**



“O, dünyanın en ünlü adamı, sorun şu ki, Dünya’da değil.”

Mark Watney
Marslı

HAYAT = GÜZEL GİBİSİN

Yazın sıcak bir gününde, Kurtuluş’da bir sokakta yürürken gördüm. Olmayacak şey değildi ama betonların arasında bir bahçe. İçinde bir asma ağacı. Daha doğrusu otopark olarak kullanılan bir arsanın kenarında kalmış bir bahçecik. 16-17 yaşlarında iki sevgili bahçe sahibi görmeden, bir salkım üzüm koparma derdindeydi. Sıcaktan ateş basmış yanakları yakalanır mıyız kaygısıyla daha da kızarmıştı ki, güven verecek biçimde göz kırptım. Bahçe sahibi benim görüş alanımdaydı, güvendesiniz koparın dercesine başımı salladım onlara. Kopardılar, yürüyüp gittiler. Üzüm salkımını önce gülümseyerek bana salladılar, sonra da birbirlerine yedirerek sarmaş dolaş yürüyüp gittiler. Öyle doğal bir sahne, öyle sessiz güzellikte ki aklım durdu. Üç kurusluk aklım matematiksiz yapamıyor, sosyal medyada yazıverdim o gün bunu. Hayat =

Güzelsin diye bir eşitlikle bitirdim. Sonra farkettim ki, plazaya ve bilgisayar ekranına kilitlenmişiz yıllarca. Dünyanın en basit aşk sahnesiyle, iki sevgilinin birbirine meyve yedirmesiyle aramıza bitmeyen işler, proje bitiş tarihleri, mesailer, satış hedefleri, toplantılar girmiş. Güzel olan ne varsa az kalmış, kalanlar da plazanın dışında kalmış. Madem öyle küçük güzel kareler yaşayayım istedim hayatta, olanla yetineyim. Hayat ile güzellik arasına eşittir işareti koyacağım sahneler göreyim. O günden gayrı, bir salkım üzümle serinleyeyim diye umdum.

Memleket yüz depremle yıkılsa bile, deprem yardım kolisindeki ceketin cebinden çıkan numaraya “Bir gün düşersen ben de seni kaldıracağım” mesajı atan Van’lı çocuk sayesinde, güzelsin = hayat.

2 yaşında çocuklarının çat pat kelimelerle anlattığı hayali hikayeleri en anlamaya çalışır halle dinleyen ebeveynler kadar güzelsin = hayat.

Kentin kalabalığında yaşayan tek canlı türü olmaktan usanıp; gördüğü sokak hayvanıyla konuşmak için telaşını unutan, kediye kucaklayan,

köpeğe sarılan, kuşa simit atan şehirli insanlar gibi güzelsin = hayat.

Müzayedede kelepir kitap kollayan sahaflara “Beyler çok da fiyat artırmayın, öğrenci arkadaşlar var burada onlar da kitap almaya gelmişler. Yamyamlık olmasın” diyerek freni hatırlatan müzayedeci için güzelsin = hayat.

Yaşayanla çarpan, ölenle sızlayan, unutursa kuruyacak olan kalbin şeklinde güzelsin = hayat.

Az bilinen şiirleri duvarlara yazan boyaların renginde güzelsin = hayat.

Vapurda, metroda, metrobüste, trende gitarının kılıfına para düşmese de inadına çalan gençlerin melodisinde güzelsin = hayat.

Barajın betonunu reddeden nehirde, kestirilmeyen ağaçların gölgesinde güzelsin = hayat.

Saat ondan sonra alınan bir şişe içkinin, “İskelede GBT kontrolü yapıyorlar kardeş, gitme istersen” cümlesinin minik illegalitesinde güzelsin = hayat. Hayatı sırtında yükselten bilim insanlarına, sırt çevirmeyen güzel insanlar gibi güzelsin = hayat.

Müşterisi tattırdığı meyveyi beğenince gözleri ışıldayan pazarcının umudunda güzelsin = hayat.

Hızlı ve beleş elektronik posta yerine, el yazılı ve pullu kartpostalların kokusu kadar güzelsin = hayat.

Evladının anlamadığı ideallerine sahip çıkan annelerin gözündeki öfke, başındaki tülbent yahut saçındaki fön kadar güzelsin = hayat.

Okuduğu kitabı, gazeteyi otobüsün koltuğuna katlayıp koyan düşünceli insanın kelimelerinde güzelsin = hayat.

Apartman kapısının kapanmadığı, zilin iyi haberler için de çalınabildiği daire kapılarında güzelsin = hayat.

Barajın betonunu reddeden nehirde, kestirilmeyen ağaçların gölgesinde güzelsin = hayat.

Hayalin sahibi olduğu düş ülkelerinde güzelsin = hayat.

Çocuklar ölmediği müddetçe güzelsin = hayat. 🌸

MEKTUP

To the editor*
November 15, 2015

The Pope says this is a fragmented
Third World War
This war is unwinnable.
As in all wars there will be peace at the
end.
Let us not wait for a so called
honorable peace.
I invite the Secretary General of the
UN, in a bipartisan capacity, to call for
a peace conference.

Gündüz Vassaf
Cambridge, MA.
İstanbul, Turkey

*New York Times, Washington
Post, Boston Globe,
Guardian, Financial
Times'a yolladığım
bu mektubu hiçbiri
yayımlamadı.

Önümden geçiyor
Boğaz'da savaş
gemileri.
Amerikalı Karadeniz,
Rus Akdeniz'e.
İkisi birbirine düşman,
Penceremde
birbirinin ikizi.
Çabuk alıştık
Taraf tutarak
(En son ne zaman sözünün
edildiğini duydunuz?)
Barışı unuttuk.
Maç gibi savaş anlatanlar,
"Nasıl kazanılır?" diye akıl yürütenler...
Hatırlatıyorum.

**BU SAVAŞ
KAZANILMAZ***
Kimsenin kazanamayacağı bir savaştayız.
Papa adını koydu: Parçalı 3. Dünya
Savaşı.

Dünya liderleri ne diyor?
Daha çok savaş!
Daha çok uçak, füze, bomba, asker.
Düne kadar IŞİD'a karşı savaşın
kazanılmaz olduğunu söylüyorlardı.
Paris katliamından sonra IŞİD
savaşın başındayız dedi.
Fransa savaş ilan etti.
Ne olacak?
Birinci Dünya Savaşı'nda cepheye
gönderilenler Noel'e kalmadan
evlerine döneceklerine inanıyordu.
İkinci Dünya Savaşı'nda Amerika'da

yaşayan Japonlar, İngiltere'de Almanlar
temerküz kamplarına kondu.
Bugün Avrupa'da
milyonlarca Müslüman.
IŞİD her birini savaşa çağırıyor.
Batı İslam düşmanı kesiliyor.
Ne olacak?
Bu savaşta ölen askerler değil siviller.
Uzaktan kumandalı füzelerle, insansız
uçaklarla, canlı bombacılarla...
Öldürülen sen.
Öldürülen ben.
Öldürülen Biz.
Birinci Dünya Savaşı öncesi gençler,
barışın hüküm sürdüğü bir Avrupa'daydı.
Bir çırpıda ölmeye öldürmeye
ikna oldular.

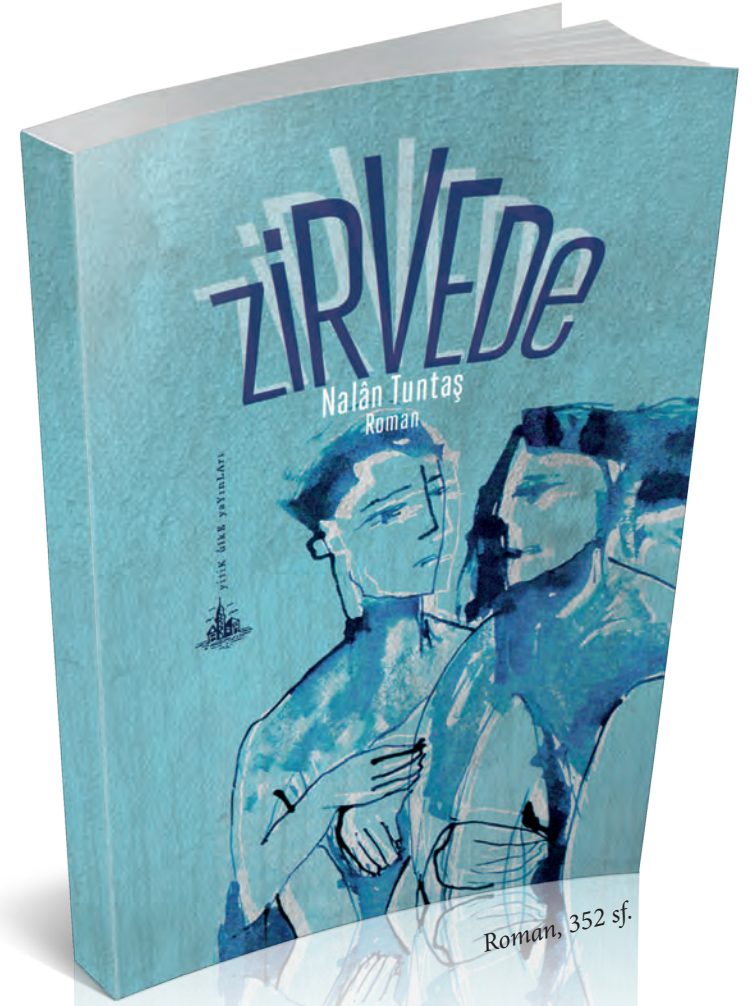
Biz de olacak mıyız?

Taraflar savaş
davullarını çalıyor.
Bu yazıyı niçin
yazıyorum?
Tarihte her savaştan
sonra barışın
geldiğini bildiğim
için.
Bu savaş barışla
bitecek.
Sayısız katliamlar,
sayısız ölümlerden
sonra...

Aklımda, Üçüncü Dünya
Savaşı eşiğinde Khrushchev'in
Kennedy'ye mektubu:
"İkimiz de savaşı biliriz.
Başlatmak kolay, bitirmek zordur."
Bu savaşı bitirelim.
Daha da gecikmeden bu savaşı bitirelim.
Bir tarafın diğer tarafı pes ettirmesine
imkan yok...
Bu savaş kazanılamaz.
Birinci Dünya Savaşı'nda taraflar
birbirlerine vahşi barbar gözüyle
bakmıştı...
Bu savaşta farklı mı bakıyorlar?
Savaşçı ruhları canlarına tak edene
kadar barışa karşı çıkacaklar.
Barış isteyenlere korkak, aptal, düşman,
dönek, hayalperest diyecekler.
Bugün barışı yok sayanlar, savaş
bittiğinde barıştan yana olacak.
Taraflar arası barış görüşmeleri
başlasın!
Kimse teröristlerle, düşmanlarımla
aynı masaya oturmam demesin!
Tarihten biliyoruz, barış düşmanla yapılır.
Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri
arabulucu olsun.
Bütün savaşlara karşıyım;
bütün savaşlar insana karşı.
Bu savaş kazanılamaz. ✖

**Kimsenin
kazanamayacağı
bir savaştayız.
Parçalı
3. Dünya
Savaşı.**

yeryüzünde düşler kurmaya
devam ediyoruz...



Zirvede

Nalân Tuntaş

A cılar içinde geçen çocukluk yıllarından sonra gerçek aşkı
bulduğu yanlışıyla kendisini erkeğinin güvenli kolları
arasına bırakan Zeynep, çok geçmeden aradığının bu
olmadığını fark eder. İşte o zaman aşkın ne olduğunu sorgulamaya
başlar ve kendini derin bir hesaplaşmanın içinde bulur.

Belki de, yüzyıl önceki sevgilerdi gerçek olan; kadınla erkeğin birbirine
ulaşamadığı, göz göze gelmenin bile yettiği, iki üç sözcüğün destanlara bedel
olduğu, bir dokunuşun cayır cayır yakıldığı... İşte buydu aşk, gerisi yalandı.

Ağır ağır geçen zaman birden hızlanıp elinden kaçmaya başlamıştı.
Onun ardından koşarken yorulmuştu Zeynep. Nereye koşuyordu?
Geleceğe mi? Bu muydu özlemle beklediği gelecek? Deneyimlerden geçe
geçe, sinanıp sinandıkça, sakınıp sakındıkça sıkışıp kalmış, özgürlük
alanının gitgide daraldığını gün geçtikçe daha çok hisseder olmuştu.
Önce Turgut, sonra Turgut'un evi, işyeri, onun seçtiği yaşam ve en
sonunda bu oda, bu kapan...

Yazarın yayınevimize yayımlanan diğer kitapları:

Arşipel'in Çocukları // Zor Yıllar // Cahide



yitiK ùlKE yaYınLARı

genel dağıtım

PUNT

SOSYAL MEDYANIN KURBANİ MİSİN, KULLANICISI MI?

Sosyal medya insanlarını ve alışkanlıklarını hor görmek, kıyasıya eleştirmek, o eleştirilerden hareketle deve dişi gibi tespitler sallamak çok popüler. Sanki eleştirenler o eleştirdikleri hareketlerden tümüyle muafmış gibi sürekli başkalarına veryansın edip, kendilerini Doğru Ahmet ilan etme eğilimindedir.

İnsan gerçekten hayret ediyor, nereden alıyorlar bu ehliyeti? Nereden biliyorlar yanlış(lar) ı yalnızca kendilerinin gördüğünü? Sürekli yanlışları bahane edip başkalarını tenkit edenlerin, sorunu dışarıda değil baktıkları pencerede (kendi gözlerinde) aramaları gerektiğini düşünmek gerekir. Çünkü neyi görmek istersek onu görürüz.

Türkiye’de nüfusun %58’i internet kullanıcısı ve insanlar her gün ortalama 4,2 saatini internette geçiriyor. (Global Web Index, Ocak 2016)

Sosyal medya ise tüm bu yoğun kullanıma rağmen herkes için yeni bir alan, yeni bir deneyim. Ona alışmak, ona ayrılan zamanı yönetmek ve tüm tuzaklarından kurtulup ondan faydalanmayı başarmak ciddi ve büyük bir mesele.

Tanıdığım herkes kendini sosyal medyadan kurtarmaya çalışıyor, özellikle de Twitter’den. Ben kendim şahsen iyi, güzel ve ilham verici olanı görmekten yanayım ve onları aramakla, kovalamakla meşgulüm.

Herkes kendi timeline’ını süpürse ortalık çiçek gibi olur. Sosyal medyada

geçirdiğimiz zamanı anlamlı hale getirmek, depresif ve zehirli tüm unsurlara karşı detoks etkisi yaşamak mümkün. İşte bu yönde birkaç Türkçe adres ve içerik hesabı:

#FF Haber kategorisi (Twitter)

- Zete (Hak ve özgürlükler temelinde objektif haber)
- Başka Haber (Başka bir iletişim, başka bir dünya)
- Gamli Baykuş (Bağımsız, agresif, doğrucu haber)
- İstanbul Indymedia (Bağımsız basın merkezi)
- DW Türkçe (Dünyadan Türkçe haber, Deutsche Well)

#FF Kültür Sanat (Twitter)

- Kültür servisi (Türkiye’nin ilk kültür gazetesi)
- Artful Living (Sanat, kültür, yaşam ve edebiyat portalı)
- Ekavart TV (Türkiye’nin ilk online sanat televizyonu)

#FF Sinema, Fotoğraf, Tasarım (Twitter)

- Film Loverss (Filmloverss.com sinema sitesinin tw hesabı)
- Koray Kışlalı (Grafik, tasarım, fotoğraf, sinema, mimari)

Herkes kendi timeline’ını süpürse ortalık çiçek gibi olur. Sosyal medyada geçirdiğimiz zamanı anlamlı hale getirmek, detoks etkisi yaşamak mümkün.



-Serkan Hızlı (Bir resim, bir hikaye floodları)

Şunlarda bir anlaşılm:

*Kötü bir haberi like’lamak (kalp bırakmak) o habere sevgi duymak demek değil. RT’nin yol açtığı-açacağı (ortak mention gibi) enfeksiyonlardan kaçış yolu bazen bu sadece. O kalp butonunu (düğmesini) oraya biz koymadık neticede, kullandığımız için de suçlu değiliz ve olmayacağız.

*Sosyal medya içerikli yazılarda hala sıklıkla geçen ‘sanal dünya’ ifadesi bugün bir şey ifade etmiyor. Sanal dünya gerçek olalı çok oldu zira, 2000’lerle beraber tarih oldu ‘sanal dünya’ deyişi. Bugün olsa olsa nostaljik bir tabir.

*Okul kantini, köy kahvesi, mahalle berberi, rakı sofrası gibi bir yer sosyal medya. Teknik olarak her gelenin buyur edildiği teklifsiz bir meca. Bütün iş orada nasıl davranacağını bilmek. Yani sosyal medyanın kurbanı değil ‘kullanıcısı’ olmak, işte bütün mesele bu. (bitti) 🌸

SAÇLAR, ÇORAP VE TAŞIKARDİ

Bir şarkı, bir şarkı, hadi bir şarkı daha... derken derken... kalben kalben!.. Bu kadar güzel şarkı yazan bir kadın çıkmış vay canına! O kılık, o gözlükler, o saçlar... elinde gitarıyla! Güncel sanatın ta kendisi bu kız. Abartıyorum gibi geliyor olabilir ama iyilerin, güzellerin, iham verenlerin abartılmasından daha hakkaniyetli şey yok bana göre. Göklere çıkarmalı, pamuklara sarmalı, baş tacı etmeli. Bu kız da benim için öyle artık. Bütün o moda dışı görüntüsüyle isyanın en sade ve ısrarcı halini gördüm karşımda. Uzun zamandır söyleyip durduğum şey, normal olmak en cool şey artık. Sıradışı olmaya çalışmak kadar sıradan bir şey yok, farklı olmanın yolu normallikten geçiyor. Kalben’i bir kere izlemek-dinlemek yetiyor farkı fark etmek için. Öyle düz, öyle sade, öyle kendisi ve öyle güçlü ki o aşırı normal haliyle. Bir Patti Smith bilgeliği ve direnişi var o ruhun mayasında. Mısralarında, notalarında ve de gözlük camlarında. Görüyorum, duyuyorum, hissediyorum. Hadi bir şarkı daha! (bitti) 🌸



Aşkı bir de din adamlarına sorduk...



ALEVİ DEDESİ CELAL ÇELİK / KARACA AHMET CEMEVİ

“Sevginin olmadığı yerde aşk olmaz.”

Sevginin olmadığı yerde hiçbir şey olmaz. İnsanın en büyük aşkı atasıdır. Atasını bilmeyen yaradanını hiç bilmez. Yaradan ne yerde, ne göktedir. Müminin gönlündedir. O yaradanı eşinde, annende, babanda evladında belki de bir dostunda görebilirsin. Kilometrelerce yol katetmeye gerek yok; sen neyi seviyorsan neye aşıkısan Allah oradadır, ondadır. Yoksa kişinin eşyanın güzelliği değildir. Yaradanı onda bulmaktır. İnsanlar şimdi aşkı şehvet duygusu ile karıştırıyorlar.

Açıkçası benim beşeri aşktan da anladığım bu. Can da hakkın sıfatıdır. O yüzden ben o aşkı eşimde buldum. Ki ben eşimi görmeden evlendim. Size bir örnek vereyim: Bir gün eşim başka birinde misafirlikteyken demiş “Ben kalkayım artık Celal gelir” diye. Demişler “Otur, o seni seviyorsa buraya gelir”. Ve benim bundan haberim yokken ben tesadüfen oraya gittim. Allah işte. İşte Allah’la aramdaki sır perdesi kalkmış o an benim. Almış beni tıptı tıptı oraya götürmüş, eşimin yanına. Ama yaradan beni donuk yaratmış, onun gönlünü hiç kırmamaya çalışsam da sevgimi öyle çok gösteremiyorum sanırım. ❀

ERMENİ PATRIKHANESİ BAŞ RAHİBİ ZAKEOS OHANYAN / SURP KEVORK KİLİSESİ

“Aşk... Ne güzel kelime değil mi? Birbirini mutlu etmek, mutlu etmeyi isteme çabasıdır aşk.”

İki aynı cinsin birbirine duyduğu his aşk değildir. Ben mikset arkadaşlarıma âşık değilim mesela.

Yani Hristiyanlık’ta kadının kadınla ya da erkeğin erkekle aşk yaşaması sapkınlıktır. Yaradılışından gelen bazı hayvanlar tek eşli, bazıları çok eşli, bazıları kendi cinsi ile münasebette bulunur. Bence bu bir rahatsızlıktır, hayvanda ya da insanda olması bir şeyi değiştirmez. Kutsal kitabın da bu konudaki ölçüsü çok basittir. Fahişeler, eşcinseller tanrının cennetine alınmaz. Ama bu durum insanın, canlının olduğu her yerde vardır.

Bizde anlamadığın duaya amin deme gibi bir durum söz konusu olamaz, bu sebeple İncil’i olabildiğince her dile çevirtiriz. Anlayacaksın ki sevesin, âşık olasin, kendini adayasın. Anlayarak karar vermek... İşte bu sebeple hoşnut kalmadığım şey, başka dinden olan bir insanın bir Ermeni ile evlenip aşığı diyerek Hristiyan olmak istemesi. Bir insan bu sebeple din değiştirmemeli. Bu hakaret oluyor. Bu elbise değil. Ben Mudo’dan giyiniyorum vazgeçtim Beymen’den giyineyim... yok öyle bir şey.

İlk aşkı... Gerçekçi olmak gerekirse insanız yani tamam rahibiz ama din adamı olarak doğmadık. Ortaokul soralarında âşık olduğum, çok sevdiğim bir sıra arkadaşım vardı. O



zamanlar onu güzel buluyordum. Şu sıralar evli ve kendisi bizim cemaatimizde. Halihazırda çok sevdiğim ve görüştüğüm bir insan. Bir erkek bir kıza âşık olduğunda ne hissediyorsa ben de o duyguların tamamını hissettim ona karşı, açıldım ona ama olmadı. Bunlar Tanrı’nın bize verdiği armağanlardır. Birini sevmek, biriyle evlenmek. Tek beden olmak. Birbirini tamamlamak... Sonrasında ben bakırlık yemini ettim. Rahip oldum. Evlenmemeyi tercih ettim, bu ciddi bir karar. Hayatımın aşkı ile karşılaştığım zaman bu kararı verdim ben, o kişi de Hz. Meryem’dir. ❀



KEREM ÜZER / KILIÇ ALİ PAŞA CAMİİ MÜEZZİNİ

“Aşk sınır tanımamaktır. Aşk fetihse, sevgi de orayı yönetmektir.”

Bazen sevgi ile aşkı insanlar bunu karıştırır. Oysa sevginin kuralları vardır; sevince daha kontrollü, daha kurallı, belli çerçevede yaşarsın. Ama aşkta duygularına hakim olamazsın. Aşk fetihse sevgi de orayı yönetmektir.

Mesela bendeki ,lahi aşka örnek vereyim; sabah kalkıyorsun sıcak yatağından abdest alıyorsun, geliyorsun namazını kılıp yatağa tekrar girince orada muazzam bir rahatlama oluyor. O on saniye hissettiğin şey; ilahi aşk. Çünkü borcun yok, rahatsın huzurlusun. Allah yolunda emek harcıyorsun, bu aşk değil mi?

Müezzinlik bir aşk mesela benim için. Ben bundan 10 sene önce Süleymaniye Müftülüğü’nün önünden geçerken sıra vardı, müezzin alıncağı. Biz o zaman matbaa işleri yapıyoruz, müşteriden dönüyoruz. Anneme “Ben sıraya giricem, sen dolaş Beyazıt’ta” dedim. 2 gün o sırayı bekledim. İmtihani kazandım. Ezan okumaya aşığım ben mesela. Bunsuz olmaz diyorum çünkü kendimi tekrar buldum.

İlk aşkı... Eşim... biz kardeşime kız istemeye gittik. O zaman benim başka bir dünyam var. İmamhatip’te okuyorum ama belki 3-4 kızla aynı anda görüşüyorum. Kızlarla Gülhane’de buluşuyoruz filan. Her karne sezonunda liseliler Gülhanede toplanırdı. Neyse, biz kardeşime kız istemeye gittik. Karşı taraf “Tamam olur biz sizin ailenizi, oğlunuzu sevdik ama bir şartımız var. Bizde büyük kız evlenmeden, küçük kız evlenemez” dedi. Annem orada “Tamam biz sizin büyük kızınızı da alalım” dedi. Ben şok oldum. Annemin yanımdayım. Bu gerçek olamaz, bu kadın kime kız isteyecek başka oğlu yok, bana istemeyecekse benim annem değil o zaman, e diğer kızlar ne olacak diye aklımdan hızlıca bu sorular geçiyor. Derken ben görüştüm, bir sene filan çıktık. Diğer kızlar tuz buz oldu bir anda. Hayat fevkalade güzel devam ediyor şimdi. Diyeceğim “Ameller niyetlerde gizli”. ❀

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!

yayınları



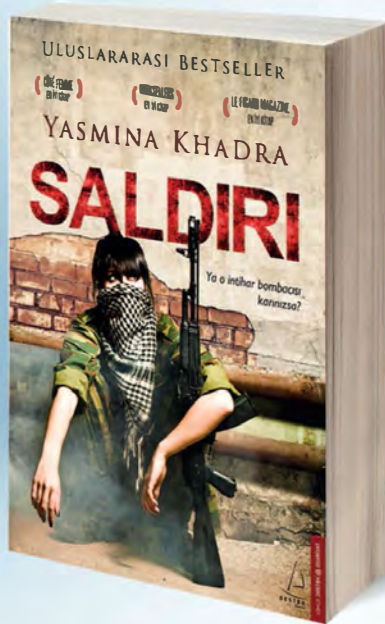
“Şehrin Sancısı” kalabalıkların içerisine sıkışmış, çevresiyle, sistemle, insanlarla ve en çok da kendisiyle anlaşılamayan, hayata başkaldırmış, uyumsuz insanların romanı...

Mesud Topal
ŞEHRİN SANCISI



Dizilerde bayılarak izlediğimiz aşklar gerçek hayatta karşımıza çıksa ne yaparız? Sandığımız kadar tozpembe mi olur yoksa kaçacak delik mi ararız?

Tuna Kiremitçi
KENDİ SEVEN AĞLAMAZ



Ya hiçbir şey görüldüğü gibi değilse?
Ya o intihar bombacısı karınızsa?

Yasmina Khadra
SALDIRI



Annem de bilir biriktirdiklerimi.
Ses etmez, anlar, susar.
Konuşsa acıtır, bilir.

Özgür Bacaksız
MUTSUZ ÇOCUKLAR ÜLKESİ



YAŞAR KEMAL hayata veda edene dek, hep bir aradaydılar... 44 yıllık dostluklarına unutulmaz anılar sığdırdılar. ZÜLFÜ LİVANELİ'ye Yaşar Ağabey'ini sordum... İşte anlattıkları...

44 YILLIK BİR DOSTLUĞUN ÖYKÜSÜ

YAŞAR KEMAL'İN ARDINDAN

Yaşar Kemal'in ölümüyle büyük bir boşluk duygusu içine düştüm. Uzun süren bir hastalık dönemi sonunda adım adım ölüme gittiğini görüyordum elbette. Hatta bir öğle yemeğinde yanımda birden soluğu durmuştu, hastaneye zor yetiştirdik. Ölümünden döndü derler ya aynen öyle olmuştu. Yoğun bakım da çok uzun sürdü. Bu bakımdan ölümü, bir çok ölüm değildi. Daha sonra da başta eşi Ayşe Semiha olmak üzere dostlarla, ona yaraşır bir cenaze ve anma töreni düzenlemekle uğraştık. Ama sonra bunlar bitti ve ben kendimi büyük bir boşlukta buldum. Her sabah alışkanlıkla elim telefona gitti, onu aramak istedim. Her gelen telefon ondanmış gibi geldi. İşte buna alışmak epey zor oldu. Kırk dört yıllık bir dostluk ve bu kadar anı silinmiyor elbette, kafanda hep duruyor.

Yaşar Kemal'le ilgili epey yazı yazmış, konuşma yapmıştım. Bunlar iki ayrı biçimde yoğunlaşıyordu. Biri Yaşar Kemal'in edebiyatı ve önemi üzerine görüşler, öteki de anılar. Onun ölümünden sonra, yakın dostluğumuzu bilen okurlardan epeyce istek geldi; Yaşar Kemal'i anlatmalısınız dediler. Epey bir süre bu konuda tereddüt ettim ama sonunda kitap yazmaya karar verince ister istemez o da iki bölüme ayrıştı: İnceleme ve anı. Galiba bu kaçınılmaz bir şeydi.

YAŞAR KEMAL YAŞASAYDI

Eğer yaşasaydı, Türkiye'nin içine sürüklendiği cehennemi görüp her gün kahrolurdu. Zaten son yılları hep öyle geçti. Bu büyük yurtseverler, ülkelerinin uçuruma gittiğini görerek uyarı yapan hatta çığlık atan insanlar ama ne yazık ki sözlerini dinletemediler. Türkiye orta zekalı ama aşırı ihtiraslı yöneticilerin elinde bu hale geldi. Nazım bir şiirinde "yaklaşan düşmanı görüp de haber vermeden okla vurularak ölen bir nöbetçinin" acısından söz eder. İşte durum tam anlamıyla bu.

44 YILLIK DOSTLUKTAN GERİDE KALAN

O kadar çok anı var ki, hepsini anlatmam mümkün değil. Hayatımın en önemli kişisi Yaşar Kemal oldu. Kırk dört yıl içinde hiç gücenmedik, hiç tartışmadık, hiç yanlış olmadı aramızda. Bu kolay bir şey değil. Görüş ayrılıklarımız elbette oldu, bazı konularda ayrı düşündük ama bu dostluğu zedeledi.

YAŞAR KEMAL'İN SEVDİĞİ TÜRKÜLER

Yaşar Kemal, türkülerden güç alan bir insandı, ben de öyleyim. Belki de bizi bağlayan öğelerden birisi buydu. Çünkü buluşmalarımızda mutlaka türkü söylerdik. Stockholm'de, Paris'te, Moskova'da, İstanbul'da, dünyanın pek çok yerinde Karacaoğlan, Pir Sultan, Dadaloğlu dilimizden düşmezdi. "Yerli" insanlardık biz, ne kadar "enternasyonalist" olsak da iliklerimize kadar yerliydik. Zaten Jean Jaures söylememiş miydi bunu, "Ne kadar yerliysen o kadar enternasyonalist olursun," diye. İşte bizimki de bu durumdu. Yaşar Abi, Anadolu'yu neredeyse aile aile tanıır; gördüğü kişinin nereli olduğunu hemen çıkarırdı. Halkla konuşmaya bayılırdı. Bazen

türkülerin sözleri konusunda anlaşmazlığa düşerdik. Sözlü edebiyatın, çeşitli biçimlerde derlenmiş sözlerindeki farklılıkları konuşurduk. Belki inanılmaz gelir ama bir türküyü haftalarca tartışıp durduk. O diyordu ki "Deryanın bekçisi mecnun ben oldum." Ben itiraz ediyordum. "Mecnun adı geçtiğine göre, Leyla'nın bekçisi olması gerekir, derya anlamsız kaçıyor." "Hayır, derya" diye ısrar ediyordu. Böyle Leyla mı derya mı diye günlerce konuşuyorduk.

SON GÖRÜŞME

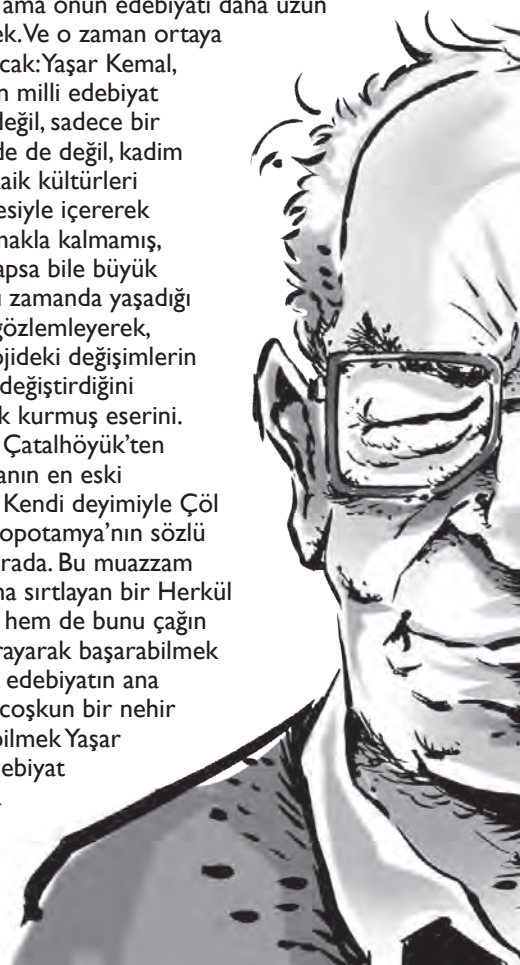
Son görüşme yoğun bakım odasında oldu. O sıralarda bilinci açıldı, daha sonra farklı bir yoğun bakım ünitesine götürüldü ve ben onu o halde görmek istemediğim için hiç yanına girmedim. Dışarıda, doktorların odasında, koridorda bekliyor, yanına girip çıkan Ayşe Semiha'dan bilgi alıyordum. Ne bileyim, giremedim yanına, o dağ gibi adamı ölüm döşeğinde görmeye dayanamadım.

Son görüşmemizde bana "Atın burada mı?" diye sordu. "Evet" dedim. "Hadi gidelim, götür beni buradan." Kıratın sırtına atlayıp Koroğlu gibi dağlara vurmak istiyordu. Yapamadım elbette, "Yapamam, doktorlar izin vermez, serumlar bağlı," dedim. Kızdı bana, "Adam değilmişsin sen de," dedi. Böylece son arzusunu yerine getirememiş oldum.

YAŞAR KEMAL'İN DEĞERİ VE ÖNEMİ

Yaşar Kemal hakkında çok doğru ve derin analizler içeren kitaplar henüz yazılmadı; çok güzel çalışmalar yapıldı ama onun edebiyatı daha uzun zaman incelenecek. Ve o zaman ortaya şöyle bir şey çıkacak: Yaşar Kemal, sadece bir ülkenin milli edebiyat zenginliği içinde değil, sadece bir dilin sınırları içinde de değil, kadim topraklardaki arkaik kültürleri türküsüyle, efsanesiyle içererek kitaplarına aktarmakla kalmamış, ki sadece bunu yapsa bile büyük yazar olurdu, aynı zamanda yaşadığı çağın insanlarını gözlemleyerek, doğadaki, teknolojiye bağlı değişimlerin bu insanları nasıl değiştirdiğini anlamaya çalışarak kurmuş eserini. Göbeklitepe'den, Çatalhöyük'ten biliyoruz ki, dünyanın en eski yerleşimi burada. Kendi deyimiyle Çöl Arabistan'ın, Mezopotamya'nın sözlü gelenekleri de burada. Bu muazzam geleneği tek başına sırtlayan bir Herkül gibi eser vermek, hem de bunu çağın değişimlerini kavrayarak başarabilmek kolay değil. Bu işi, edebiyatın ana nehrine dökülen coşkun bir nehir üslubuyla başarabilmek Yaşar Kemal denilen edebiyat mucizesini ortaya çıkarıyor. ✨

Son görüşmemizde bana "Atın burada mı?" diye sordu. "Evet" dedim. "Hadi gidelim, götür beni buradan." Kıratın sırtına atlayıp Koroğlu gibi dağlara vurmak istiyordu.



Her Adanalı'nın idolüydü.. Biz yazıya çiziye meraklı Adanalılar Yaşar Kemal'le, Orhan Kemal'le övünürdük.. Aile büyüklerimizin bize "oku" diye verdikleri ilk kitap Kemal'lerin kitapları olurdu..

YAŞAR KEMAL ÖLÜMSÜZDÜR

Yaşar Kemal'i bir yıl önce kaybettik. Ve öyle bir yıl gelip geçti ki... Kalbimiz, ülkemiz katliam yeri oldu.

Yaşar Kemal'e en çok ihtiyaç duyduğumuz bir yıldır.

Öyle ya, ömrünü barışa adanmış bir "yazı adamı"ydı; her kalabalığa girebilecek ender insanlardan biriydi ve "ağabey"lik yapabilecek özel bir karakterdi Yaşar Kemal...

Ölümlere karşı duran, kan ve ateşin kesilmesi için ilk gençliğinden itibaren çaba sarfeden... Romanlarında, röportajlarında, makalelerinde, konuşmalarında hep hayatı savunan, "Savaş insan soyunun en korkunç, en pis, en alçak icadıdır." diyen bir savaş karşıtıydı.

Ve "ölüm orucu"nu seçen gencecik insanları yaşama davet eden, dil dökmenin, ikna etmenin tükendiği bir anda da gözyaşı dökene... Pusuculara, şahinlere kahreden, her türden ölüm tacirine lanetler okuyan... Ama...

Umudunu hiç eksiltmeyip daima koruyan bir Türkiye sevdalıydı.

O'nu yitirdiğimiz 2015'in 28 Şubat'ından bu yana geçen şu zaman, kanın kanla sulandığı bir yıl oldu ne yazık ki, acılar katlanarak büyüdü, önü alınmaz bir öfke akıp gitti önümüzden.

Fırat suyu daha da kana boyandı, "Çarşı" cinayetleri önlenemedi hiç.. Dilden dile gelip geçti "Ağtlar".. "Çağrı"lara hiç kulak asılmadı. "Efsane"ler anlamını yitirdi... Yer kurşun, gök bomba doldu! Yitip giden bebeklere "Deniz Küstü" gerçekten. Ve "Binbir Çiçekli Bahçe" sanki divana kaldı!

Ve Yaşar Kemal iyi ki bugünleri görmedi...

Kim bilir? Yaşasaydı "barış çorbası"na tabii ki tuz katmak isterdi ama olmadı, olamadı. Biz, geride kalanlar, Yaşar Kemal'i o güzel atlardan birine bindirip gönderdik ve biçare kaldık. Takatsiz, dilsiz, hatta sessiz, sitemsiz...

Yaşar Kemal, töreye, kan davasına, ağalara beylere, zulme İnce Memed üzerinden kafa tutandı.

Yaşar Kemal, evlat acısını da gözleyendi, yetim olmanın dayanılmaz ağırlığını da yaşıyordu. Bir nehrin önünde durup kanlı gömlekleriyle yitip giden binbir kentten memleket evlatlarını da... En evlat olduğu anda (daha 12 yaşındayken) kendi babasının öldürülüşünü de görendi.

Yaşar Kemal, doğup

büyüdüğü toprakların insanını en iyi tanıyanlardandı. Bulduğu ya da verilen her işte çalışan, katiplikten, ırğatlığa, patoz şoförlüğünden su bekçiliğine, vekil öğretmenlikten kütüphane amirliğine kadar çalışıp köy köy dolaşandı. Havagazi memurluğu yaptığı İstanbul'u da sokak sokak arşınlayıp evden eve ezberleyendi. Bu yüzden romanlarına "memleketinden insan manzaraları"nı en derin biçimde katandı...

Hep hayatı savunan, "Savaş insan soyunun en korkunç, en pis, en alçak icadıdır." diyen bir savaş karşıtıydı.

Yaşar Kemal, bir doğa sevdalıydı. "Yanan Ormanlarda Elli Gün" geceli gündüzlü kalacak kadar, "binbir çiçekli bahçe"lerin yokoluşuna isyan edecek kadar. HES'lere karşı ses verecek kadar. Adanalı ağıyla okkalı bir küfür savuracak kadar. Sesi tükenene kadar...

Yaşar Kemal, gazetecinin hasıydı, röportaj deviydi... Yıllar boyunca adım adım turlamıştı memleketini, sonraki kuşaklara gazetecilik dersine dönüşecek kalıcı röportajlar yapmıştı... Her biri edebiyat tadı hissettiren röportajlar, sünger avcılarının dramını, maden işçilerinin zorlu yaşam mücadelesini, elbette pamuk işçisi olarak "bereketli topraklar"a "Çukurova'ya sığınan ilk Urfalıları, ilk Viranşehirli'leri, Mardinli'leri anlatıyordu. Almanya'nın "acı vatan" zamanlarının Anadolu mültecilerini, işçilerini satırlarına nakşediyordu...

Yaşar Kemal, siyaseti edebi yapan, edebiyatında siyasile kafa tutan bir ülke insanıydı. 60'lı yıllarda Türkiye İşçi Partisi mitinglerinde işçilere köylülere de seslenmişti haktan hukuktan, emekten söz ederek, onlarca sanat adamının yakıldığı Madımak Katliamı ardından sorunlu(!), sorumlu siyasetçilere de öfkesini dile getirmişti meydanlarda...

Yaşar Kemal, her Adanalı'nın idolüydü. Biz yazıya çiziye meraklı Adanalılar Yaşar Kemal'le, Orhan Kemal'le övünürdük. Aile büyüklerimizin bize "oku" diye verdikleri ilk kitap Kemal'lerin kitapları olurdu. Zaten Yaşar Kemal de "taşı toprağı sanat (!) edebiyat olan İstanbul'a gelen her Adanalı'nın hamisi, ağabeyiydi. Nasıl ki Abidin-Arif Dino'lar Yaşar Kemal'i bağrına basmış, Yaşar Kemal de sonraki kuşaktan pek çok Adanalı yazar, çizer, sanatçı adayının elinden tutmuş, adam olacak çocuk misali "baba"lık yapmıştı.

Yaşar Kemal, ilk eşi Tilda'ya da son eşi Ayşe'ye de sonsuz sevgi sundu, inanılmaz arkadaşlık yaptı onlarla. Tilda, "kuğu" suydı, Ayşe, "vefa" sıydı Yaşar Kemal'in. Tilda'yı uğurlarken bu dünyadan, "Karı kocalıktan arkadaşlıktan daha ileri bir yakınlığımız vardı, bir tarafım diğer bir yarım gitti" demişti. Eklemişti de... "Yaşadığımız bu güzel hayat için sana teşekkür ederim Tilda. Korkma sevgim, sakın korkma. Biz namuslu bir



Yıllar boyunca uğramadı, uğrayamadı babasının mezarına Yaşar Kemal.. (Ya da biz öyle biliyoruz) 2014 yılıydı Adana Hemite Köyü'nde Yaşar Kemal Kültür Merkezi açılıyordu... Üstad'ı köyde özel bir araçla gezdirdiler, bir ara... "Çek" dedi direksiyondakine.. Beni "köy mezarlığına götürün... Gitti, köylü kasketiyle mezar başında durdu ve baş başa kaldı babasıyla bir an! İşte o an...

hayat sürdürdük!"..

Ve Yaşar Kemal, vefalı kadın Ayşe Baban'ın ellerinde bir hastane yoğun bakım odasından göçüp gitti beyaz atlara binip... Ayşe Baban ki, Yaşar Kemal'le birlikte geçirilen zamanlarda da ölümünün ardından da sonsuz bağlılıkla inandı O'na; sevdi, omuzdaşı oldu, özel ve özenli günler yıllar geçirdi, hayat köprüsü olmuştu. adeta...

Ama...

Yaşar Kemal, geçen yıl bugünlerde bir roman kahramanı gibi bu hayata veda etti. Onurlu, kişilikli, dev karakterli bir yaşam sürmesinin ardından terk etti dünyayı. Cenaze töreni, partilerüstüydü, ortak paydaydı, hükümetler ötesiydi, her dilde gözyaşıydı, kolayca dağılırse de "BİZ"i buluşturmuştu. Bir halk çocuğu gibi uğurlanmış bir halk kahramanı gibi taçlanmıştı.

Kanadalı, Likyalı, Frigyalı, Kolombiyalı Yaşar Kemal yoktu artık.. Türklerin en Kürd'ü, Kürt'lerin en Türk'ü sonsuz özlemle uğurlanmıştı... Ölümsüzlüğe! ✨



2003 yılında belgeselini yapmak üzere buluştüğümüz Vanıköy'deki evindeyiz...

MERHABA GÖÇMENLER

Sizlere bu ay tercümanlık yıllarımdan söz edeceğim. İnsanın insana zulmettiği, kimsenin kimseye bakmadığı yıllardı. Kendimi tercüme ediyordum. Bütün varımı kendimi tercüme etmek için aldığım eski kitaplara döküyordum. Zorlanıyordum.

Keşke ben konuşurken gözlerimin ortasından bir alt yazı geçseydi de bu deritten kurtulsaydım dedim çoğu zaman.

Ki sene önce psikoloğa gittim. Uzandım. Para vermiştim. Az biraz dinlenecektim. "Seni buraya getiren şey nedir?" dedi. "Keoa mdao juumolo..." dedim. Söylediğim kelimeler, Türkiye'de yaşayan herkeste bu etkiyi yaratıyordu. Gülümsedi. Neyse ki doğru yerdeydim. "İlk kez," dedi "ne zaman başınıza geldi bu?"

Hatırlıyordum. Dilim döndüğünce anlatmaya başladım. "Babam ölüvermişti. Hep birlikte cenazesini defnetmeye gitmiştik. İçimi bir sıkıntı almıştı. Gülmüştüm. İçimi sıkıntı alınca hâlâ gülerim ben. Tutamam kendimi. Ağlama ve gülme tepkilerimin geldiği kanallarda bir bozukluk vardı belki de. Cenazedeaydık ve ben dünyanın en güzel eşekleri gibi gülüyordum. Halamın kızı ağzımı kapatarak beni cemaatin arkasına sürüklemeye başlamıştı. Üstelik oramı buramı sıkıyordu canım acısın da az susayım diye. Birileri yanıma gelip gidiyordu. Boyum hepsinin en fazla dizine geliyordu. Şişman kadınlar, çenelerinin altında düğüm yaptıkları baş örtüleriyle gözlerini silerek beni seviyordu. Kafamı okşuyorlardı. "Pek de tatlı..." filan diyorlardı. Kendimi tatlı gibi hissetmiyordum. Niye hissedecektim ki? Tatlı olacak bir şeyim yoktu. Cenaze işlemleri bitince eve gitmiştik. Bazı akraba üyelerim bana cenazede nasıl davranmam gerektiğiyle ilgili açıklamalarda bulunmuştu. Anladığım kadarıyla odadan çıkmamam, acıksam da yemek yememem, içime kapanmam, oyuncaklarımı tekmeleyip ara ara sebepsizce ağlamam gerekiyordu. Hepsini yaptım. Tam beş sene. İşte ben konuşmayı böyle unuttum Psikolog Hanım." dedim. "Anlıyorum," dedi. Bir zahmet.

Sonrası vardı elbette. Kendimi geliştirmeye çalıştım. Mahallenin çocuklarını topladım eve. Hepsinin ödünü koparacak hikâyeler anlattım. Bir korktular bir korktular. Öteki gün anaları şikayete gelmişti. İşte oluyordu! Yeni nesiller beni anlıyordu.

Yarınlar kalacaktım. O da bir şeydi. Kötülüğün dilinin evrensel olduğunu nah anlayacaktım.

Aradan yıllar geçti. Zorluklar her yeri kapladı. İçimde olup bitenleri, dışımda kopup gidenleri anlatacak bir dile olan ihtiyacım giderek arttı. Aşık oldum misal. Ben ona kendimi anlatmak için çok uğraştım. Şiir yazdım romantik gibi. Of. Neyse şiirin çevirisi zordur bilen bilir. Başıma daha da işler açıldı. Dilimizin ortaklığı bile bir bağ yaratmıyordu aramızda. Bir gün şöyle demiştim ona 'aynı kitabı okumuş ama farklı yerlerin altını çizmişiz.' O da şöyle demişti bana "onları ben çizmedim. Kitabı sahaftan almıştım."

Aslında o aşk orada bitmeliydi ve ben çekip gitmeliydim.

Kendimi tercüme etme belasına tutulmuştum. Bütün kaynakları zorluyordum. Sanırım ölü bir dildim. Ona kendisini ne kadar sevdiğimi anlatmama yarayacak bütün sözcükleri tarıyordum. Yok. İşlemiyordu. Kabaydı. Sözleriyle kalbimi rendeliyordu. Ona Allah senin belanı versin diyecek oluyordum. Gülümsüyordu. Kendimi tercüme etmeye çalışıyordum. Bunu söylemiş miydim?

Sonra durdum. Caddenin ortasında hem de. Bana öğretilen her şeyi unutmaya karar verdim. Kendi dilimde "merhaba" dedim hiç durmadan. Gözlerimi her defasında daha büyük bir umutla kırpyordum. İşte böyle belki de aylar geçti. Şimdi bilmiyorum. Yağmur yağdı, kar yağdı, güneş açtı. Biri karşımda duracaktı biliyordum. Kendimi tercüme etme derdinden kurtaracaktı beni. Bir dil öğrenmeye kalkmayacak, cebimde sözlük taşımayacaktım. Bir an bile susmadım. Merhaba dedim kendi dilimde. Tam gözlerimin içine bakacaktı biri. Sesime kulak verecekti. Merhaba diyecekti kendi dilimde. Beni kendimi tercüme etme derdimden kurtaracaktı. Sırtımdaki yük hafifleyecekti. Çok satmayacaktım belki ama artık okunacaktım. Belki gülümseyecektim bile.

Bana inan, böyle oldu. ✨

Dilimizin ortaklığı bile bir bağ yaratmıyordu aramızda. Bir gün şöyle demiştim ona 'aynı kitabı okumuş ama farklı yerlerin altını çizmişiz.'



BURSA 14. KİTAP FUARI

kitapfuari

bursakitapfuari

www.bursakitapfuari.com

19 - 27 MART 2016

Ziyaret Saatleri: 10.00 - 19.30 (27 MART 2016, 10.00 - 19.00)



YOL İLE USLANMAYANI ETMELİ TEKDİR, TEKDİR İLE USLANMAYANIN HAKKI EŞEKTİR

Her türlü yolculuk yaptım. Yürüyerek, eşekle, at arabasıyla, traktörle, otomobille, kamyonla, minibüsle, otobüsle, trenle, gemiyle, uçakla. Bin bir türlü hal gördüm yollarda ve de yolculuklarda. Yürürken ayağım kaydı düştüm. Eşek tepti ağladım. Attan düştüm bir şey olmadı. Römork özgürlüğünü ilan edip dingili kırdı ve pamuk tarlasına daldı canım burnuma geldi. Otomobilin biri kaldırıma çıkıp bana çarptı hastanelik oldum. Bindiğim otobüse kamyon çarptı yolda kaldım. Başka bir gün bindiğim otobüs devrildi bir süre yollara küstüm. Fırtına çıktı, tekne alabora olmadan son anda kurtarıldık. Neyse ki henüz uçak düşmedi. Her yolculuk kendime idi.

Eşekten öğrendiğim

Köydeyken dağa tezek toplamaya eşekle giderdik. Bir gün tezek toplamaya yeni doğum yapmış bir eşekle gittik. Eşeği sıpasıyla işe götürmek olmazmış. Sıpası yanındaysa anası çalışmazmış. Öyle derlerdi. E eşek bu, sıpasından ayrılmak ister mi? İstemez. Hem neden istesin? Böyle durumlarda evden uzaklaşana kadar eşeğin gözlerini bağlarsın. Gözlerini açtığında da başına nasıl büyük bir bela açtığını anlarsın. Sıpası evde kalan eşeği zapt etmek neredeyse imkansızdır. İşe sürüye sürüye götürürsün. Biri yularından çeker, diğeri arkasından iter. İşte o gün arkadan iten bendim. Annem yularını çekiyor, ben arkasından itiyorum, kardeşim de eşeğin sırtında. Dizimi kırıyordu eşek kızı eşek. Öyle bir tekme attı ki anlatamam. Tekmeyi atınca kardeşim de düştü. İkimiz öyle yaralı yaralı tezek topladık akşama kadar.

İşe gidiş zordur, peki ya dönüş?

Dönüş yolunda da eşeği tutamazsın. Sıpasına kavuşacak ya, koştur koştur arkandan sürükler seni. Güç bela eve geldik. Arada da vurarak tabii. Annem emanet eşeği evine götürüyem diye beni sırtına bindirdi, "Sahibine bırak gel," dedi. Dedi demesine de mübarek hayvan uçuyor. "Çüş ha çüş" diyene kadar eşek bir su birikintisinin üzerinden atlarken ben su birikintisinin üzerinde kaldım. Öyle üstüm başım çamur içinde eve gelince, "Ne'ettin yavrum, götürmedin mi eşeği?" diye sordu annem. "Kendi gitti," dedim ağlayarak. Annem yaralı dizime bakıp, "O kadar vurduk, o da hayfını senden aldı," dedi.

Gemi dediğin...

Cemal Süreya'dan esinlenir gibi bizi bir gemiye doldurdular. Askerdim o zaman.

Aslında paralı askerlik çıkmıştı ama ben parayı denkleştiremedim. (Fakir edebiyatı yapmamak için "param yok" yerine "denkleştiremedim" dedim.) O zaman paralı askerlik otuz bin lira misal, benim de otuz bin lira eksikim var. El bedelli yaptı, biz denkleştiremeyenler bedel ödeyerek yaptık. Üç ay Ankara'da eğitim gördükten sonra tayinim Kıbrıs'a çıktı. (Tayin deyince daha afili oluyor, o yüzden dağıtım demiyorum.) Kıbrıs'a uçakla gitmek istersen bileti indirimli alabiliyorsun. Ben parayı denkleştiremedim. O yüzden karayoluyla Mersin'e, oradan da gemiyle Kıbrıs'a gittim. Mersin'de gemiyi beklediğimiz iki gün boyunca, aynı yerde, günde üç defa mıntika temizliği yaptık. Her defasında, "Arkadaş, biz buranın askeri değiliz ki, misafiriz. İnsan misafirine bunu yapar mı? Her gün aynı yerde üç defa mıntika temizliği mi olur?"

Bir daha yapmayalım," diye birbirimizi gaza getiriyor, ardından götümüze baka baka mıntika temizliği yapıyoruz.

Çıgıllıklar, ağıtlar birbirine giriyor. Ağaçlar kesiliyor, dereler kurutuluyor... Susuyoruz. Böyle bir suskunluğu yürek kaldıramaz, biz kaldırebiliyoruz.

Hayatımda ilk defa ülkeler arası gemi yolculuğu yapacağım diye heyecandan uyuyamıyorum. Ne hayaller kuruyorum. Filmlerdeki gibi güverteye çıkacağım, sonsuz maviliklere bakacağım, ufku izleyeceğim. "Kara göründü," diyeceğim. Gele gele şehiriçi hatlarından bir vapur geldi. "Buna da şükür" diyerek binelim dedik.

Bindirmediler, doldurdular. Bırak güverteye çıkmayı, oturduğumuz yerden kalkmak yasak. Tuvalet izin alarak gidiyoruz. Bütün kapılar kapalı. Vapurda olduğumuzu bir tek sallandığımız için anlıyoruz. "Arkadaş, konuşsak ya bizi güverteye çıkarsınlar. En azından temiz hava alırız." Konuşmuyoruz. Öyle istiflenmiş koli gibi gidiyoruz. Nedendir bilemedim ama o beni sırtından atan eşeği yıllar sonra ilk orada hatırladım.

Nöbette geceleyin ses geliyor dağlardan

On dört saat oturduğumuz yerde uyukladıktan sonra Lefkoşe'ye indik. Sorumluluk büyük, yavru vatani koruyacağız. Nöbete gidiyoruz silahlarda mühimmat yok. Çok fazla intihar vakası yaşandığı için mühimmatla nöbet tutmayı yasaklamışlar. Hemen karşıda sözde düşman var, bizim silahlarda mühimmat yok. Askerler her an her yerde kritik yapıyor, "Düşman var lan, konuşsak ya kurşun versinler!" "Konuşalım!" Kimseden çıt yok. Bir gün bizim bölüğün nöbet yerinden AMM'ye (Acil Müdahale Mangası) çağrı yapılıyor. Savaş durumu.

Alarm çaldı, hepimiz on dakikada silahlarımızla tanklarımızın başındayız. Sonra haber geldi ki ortada savaşı bir durum yok. Köyün köpekleri nöbet yerini basınca nöbetçiler ağaçlara tırmanmış. Tırmanmışlar da, köpekler gitmiyor. Nöbet saati dolmaya yakın dayanamayıp düdüğü öttürmüşler. Yoksa ağaç tepelerinde kalacaklar. İçten içe seviniyorum, iyi ki mühimmat yok. Yoksa köpekleri vururdu bunlar.

O kadar nöbet tuttum, hiç köpeğe denk gelmedim. Bir keresinde sabah dört altı nöbetindeyken gün ışımasına yakın bir eşekle sıpasını gördük nöbet arkadaşım. Oynuyorlardı. O kadar güzel oynuyorlardı ki gözlerim doldu. Anamı özledim. Babamı sonra. Kardeşlerimi. Bölükte iki hafta dalga geçtiler benimle, eşeğe bakıp ağladı diye.

Parayı Veren Bileti Deldirir

Sene 1995, İskenderun-Mersin trenindeyim. Karşımda genç bir çocuk oturuyor. Nedendir bilmem çok tedirgin bir hali var. Sürekli sağına soluna bakıyor. Elimdeki dergiyi okumaya çalışıyorum ama ara ara gözlerim takılıyor çocuğa. Üniversite öğrencisi olduğum için Mersin'de öğrenci yurdunda kalıyorum. O zamanlar tren biletleri o kadar ucuz ki, hafta sonları eve gidip gelmek, iki gün boyunca yurttan yemek yemekten daha ucuz. Bir ara dergiden başımı kaldırdığımda çocuğu karşımda göremedim. Nereye gitti bu diye düşünürken "Bilet kontrol," diye kulağımın dibinde bağırıyor kondüktör. Verdim bileti, pense gibi bir şeyle delip geri verdi. Bir süre sonra da bir bağırış bir gürültü koptu vagonun tuvaletinde. Bizim tedirgin çocuk meğer trene biletsiz binmiş. Parası yok. Yalvardı yakardı ama ilk istasyonda indirdiler. Biz izledik. Çocuk gözlerimin önünden gitmedi uzun süre.

İnsana en uzaktan kendisi gelir, insan en uzak kendinden gelir...

Bütün bunlar bir tren yolculuğunda çocukluk fotoğraflarına bakarken geldi aklıma. Fotoğrafın birinde annemle hemen arkamızda duran bir eşek var. Beni çamura atan eşek değil biliyorum ama bana onu hatırlattı.

Bugünlerde freni boşalmış bir otobüs gibi geçiyor zaman. Çıgıllıklar, ağıtlar birbirine giriyor. Ağaçlar kesiliyor, dereler kurutuluyor, hayvanlar öldürülüyor, kentler boşaltılıyor... Bodrumlar çöküyor. Direnenler var elbet ama yine de çoğumuz susuyoruz. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın" şiarıyla susuyoruz. Böyle bir suskunluğu yürek kaldıramaz, biz kaldırebiliyoruz.

Gözüm fotoğraftaki eşekte... Ne gariptir, biz hayfımızı bile alamıyoruz. 🌱

KAMERUN'DA APANDİSİT AMELİYATI

O gece hastanede kalırken yanımda yatan arkadaşım, odada 'tarantula' soktuğu için ölümden döndü ve bir hafta antibiyotik tedavisi gördü. Ben hastaneden çıkınca onun ziyaretine gider oldum.

Eğer Kamerun'da kabileler arasında yaşıyorsanız, üstüne bir de hastalanmışsanız, iki seçeneğiniz var. Ya bir saatlik mesafede bulunan hastaneye gitmek ya da on dakikalık mesafede bulunan kabile doktoruna görünmek. Kamerun'da hastanelerin durumu çok vahim; hem bakımsız, hem de kirliler. Bir de hastanede doktor olmak için beyaz bir kıyafet giymek yeterli. İçeriye girip "doktor var mı?" diye sorduğunuzda, beyaz giymiş kim varsa" buyurun" diyor. Bir keresinde beyaz bir tişörtle hastaneye gidince, bana doğru gelip "doktor bey benim başım çok ağrıyor, bir yardımcı olabilir misiniz?" diyen ilk ve son hastamı boş çevirmemişliğim bile vardır. Zaten hastanede yapılan tedavi hep aynı. Kim hangi şikâyetle gelirse gelsin ya tifo ya da sıtma diyerek serum takıyorlar. Elini kesmiş olan bir arkadaşımıza "sen tifo olmuşsun" diyerek serum taktıkları anda, Kamerun'da hastaneye gitmenin çok da iyi bir çözüm olmadığını anlamıştım. Karnımdaki ağrı katlanılmaz bir hal almıştı ki; ilk seçenek olarak kendimi kabile doktoruna göstermek istedim. Yaşadığım bölgede her kabilenin birer doktoru var. Doktor dediysem; gözünüzde yıllarca üniversiteye gitmiş, dirseğini bu uğurda çürütmüş birisi canlanmasın. Orda küçüklükten başlayarak birçok hastalık yaşamış ve bu hastalıklara rağmen ölmemiş birisi kabileye doktor olarak tayin ediliyor. Kabile doktorunun tedavi yöntemi de biraz farklıymış, gidince anladım...

Apar topar kabile doktorunun yanına gittim. Benden önce bir hastası olduğunu söyleyerek beklememi istedi. Bu hasta ayak ağrılarından artık bıktığını ve kurtulmak istediğini söylerken, bizim kabile doktoru Allah'a sığınıp bir tokat attı karşısındaki hastaya. Kavgada anana sövseler öyle hırsla vurmazsın. "Ne oluyor lan!" diye araya gireyim derken, yanımdaki yerel arkadaşlardan birisi, "dur doktorumuz tedavisini uyguluyor" diyerek bana engel oldu. Tokadı yiyen hasta ne olduğunu anlamaya çalışırken, bizim doktor adamı yumruklamaya başladı. Baya baya boks maçı izliyor gibiydim. Doktor sağlı sollu kafa göz dalarken, hasta daha fazla dayanamayıp yere düştü. Neyse adam ölü taklidi yaparak kurtulacak herhalde diye düşünürken, doktor bu defa da kaval kemiğiyle adamın karnına

Doktor gömleğinin cebinden bir sigara paketi çıkartıp "al iç sakınleşirsin" diyerek bir sigara uzattı. "Allah bana rahmet eylesin" diyerek aldım sigarayı.

çalışmaya başladı. Bir süre sonra, karşısındaki adam bayılınca da vurmaya bıraktı. Adam resmen rakibini ilk rauntta nakavt etti. Sonra kafasından aşağıya bir kova su döküp ayıltılar hastayı. Hasta biraz kendine gelince doktora sarılıp "Allah senden razı olsun, artık ayaklarım ağrııyor" diyerek teşekkür etti ve koşarak uzaklaştı. Gördüklerimin de etkisiyle, en iyisi bir tanıdığa sormak diyerek Türkiye'de bulunan bir doktor arkadaşımı aradım. Ben olan biteni anlatınca "kardeşim pis göte gelmişsin, apandisit şişmiş, hemen ameliyat olman lazım, çık gel Türkiye'ye dedi. "Arkadaş Türkiye'ye gelmem en az iki gün, ya patlarsa ne olacak" diye sordum. "Acılı bir ölüm" diye cevap verdi. "Yaşasın modern bilimler, hadi hastaneye gidelim" diyerek doğru hastanenin yolunu tuttuk. Hastaneye vardığımızda kapıda doktorlar karşıladı bizi. Tanışma faslından sonra "inanın bizde çok heyecanlıyız, ilk kez beyaz bir adamı ameliyat edeceğiz" dediler. Bense arkadaşına dönüp "anam, babam sana emanet" diyerek kalacağım odaya doğru yol aldım.

Yaklaşık 50 hastanın yattığı, kekremesi bir kokunun hakim olduğu kocaman bir odadaydım. Öyle bir kokuydu ki; en az 5 kişi yattığı yatakta ölmüş ama kaldıran olmamış gibiydi. Sağ olsun arkadaşım devreye girerek bana tek kişilik bir oda ayarladı. Birkaç tetkik yaptıktan sonra apandisit ameliyatı olacağımı kesinleştirdiler. Tetkikten kastım; oturup muhabbet etmek, arada birbirimize sigara uzatmak gibi şeyler. Beni artık ameliyata almak istediklerini söyleyerek sedyeye yatırdılar. Oranın hastaneleri bizim hastanelerimiz gibi değil. Her bir bölüm ayrı ayrı tek katlı binalarda bulunuyor. Benim kaldığım bina ile ameliyat olacağım bina arası yaklaşık beş yüz metre. Ameliyat sırası gelince üzerimdeki her şeyi soyup sedyeye yatırdılar beni. "Peki, ameliyat kıyafeti falan vermeyecek misiniz" diye sordum. Hemşire öyle bir şeyin olmadığını ve bu halde ameliyata gireceğimi söyledi. Yanımdaki

arkadaşıma dönüp "oğlum şu üstündeki gömleği ver de mahrem yerlerimi kapatayım" dedim. "Valla ben utanırım kardeşim" diyerek talebimi reddetti.

Sedyeinin başında kadın hemşire, sedyede çırılçıplak ben, yanımda arkadaşım, ameliyat olacağımız yere doğru yola çıktık. İlk iki yüz metre boyunca oramı buramı kapatmaya çalıştım ama başarılı olamayınca daha fazla zorlamamam gerektiğini düşünerek kendimi sedyeye teslim ettim. Ameliyat olacağım binanın kapısına gelince arkadaşım ile helalleşip içeriye girdim. Hali hazırda bir kadını ameliyat ettikleri için odada biraz beklememi istediler. Birkaç doktor harıl harıl bir kadını kesip diyorlardı. Yerlerde kanlı pamuklar, bezler vardı. Sadece bezler falan olsa iyi, bir de o bezlerin üstünde sinekleri görünce bir anda rengim soldu. Bunu fark eden doktorlardan birisi yanıma gelip "heyecanlı mısın?" diye sordu. "Korkudan altıma sıçıyorum" diyemedim tabii ki. Nasıl diyeyim; adam beş dakika sonra beni kesecek. "Siz halledersiniz ya, ben acayip güveniyorum size" diye geçiştirmeye çalıştıysam da, inandırıcı olamadım.

Doktor gömleğinin cebinden bir sigara paketi çıkartıp "al iç sakınleşirsin" diyerek bir sigara uzattı. "Allah bana rahmet eylesin" diyerek aldım sigarayı, doktor da bir sigara yaktı, bir güzel karşılıklı sigara içtik. Sigara bitince küllüğün olduğu masadan küllüğü kaldırıp ameliyat malzemelerini serdiler. Narkozu yiyince bayılıp kalmışım. Ameliyat yaklaşık 2 saat sürmüştü. Ameliyatın başarılı geçtiğini gözlerimi açınca anladım, sonuçta ölmemiştim. O gece hastanede kalırken yanımda yatan arkadaşım, odada 'tarantula' soktuğu için ölümden döndü ve bir hafta antibiyotik tedavisi gördü. Ben hastaneden çıkınca onun ziyaretine gider oldum.

İkimiz de tam iyileşince, doktorlara teşekkür maksatlı bir hediye alıp ziyaretlerine gidelim dedik. Başhekimin odasına gidip büyükçe bir nazar boncuğu hediye ettik, üstüne biraz da muhabbet ettik. Tam ayrılmak için kalkıp arkamı döndüğümde gördüğüm şeye inanmadım. Adamlar ben ameliyat

masasında çırılçıplak yatarken fotoğrafımı çekmiş, yetmemiş olacak ki tam karşısındaki duvarı baştan aşağıya çıplak fotoğrafımla kaplatmışlardı. Resmin altında da "Burada ameliyat olmuş ilk beyaz" yazıyordu. Ben kendime hiç o kadar yakından bakmadım. "Yahu kaldırın şunu her yerim gözüküyor" desem de "tıpta utanma yoktur" diyerek geçiştirdi beni doktor. 🌸





AYRINTILARDA GİZLENEN ŞEYTAN ADIM ADIM DIŞARI ÇIKARKEN BÜYÜK BİR SÜRPRİZLE KARŞILAŞMAYA HAZIR OLUN.

“Bir parça gerilim, birazcık melodram ve bir tutam da gizemin mükemmel bir karışımı. Tam ortasında da akıllara durgunluk veren bir aşk hikâyesi.”

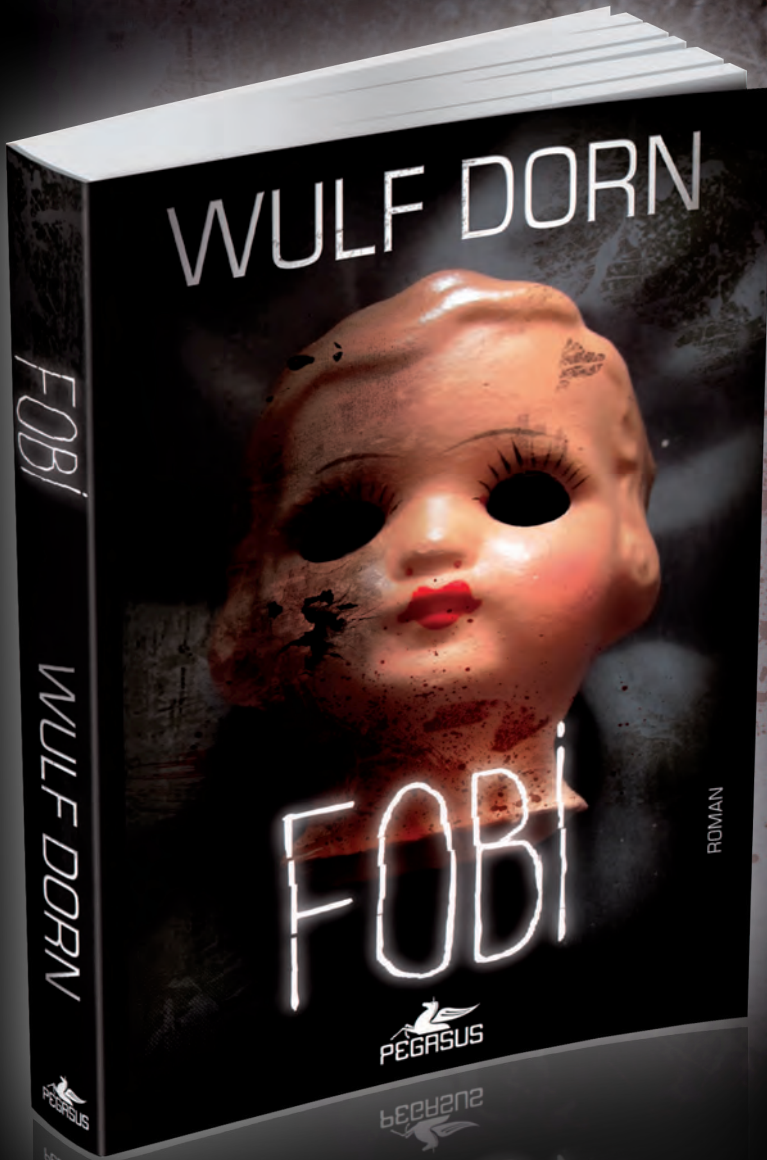
RayonPolar

“Büyük olay... Mucizelerin mucizesi. Bu yılın en iyi polisiyesi. Taze bir nefes. Gerçekten muhteşem!”

G rard Collard, la Griff  noire

“Michel Bussi okuyucusunu tetikte tutan bir öyküyü ince ince  rerken hayal güçlerini de harekete geçiriyor. Son sayfasına kadar heyecan ve merakın doruklarında dolaşan ve sonuyla da kimseyi hayal kırıklığına uğratmayan etkileyici bir polisiye.”

Le P lerin



KAPILARI KİLİTLE! KORKU SOğUK HAVA GİBİ İÇERİ SIZMAK İSTİYOR...

“ rk t c ! Dorn okuduktan sonra insan ışığın değerini daha iyi anlıyor.”

Bunte

“Dorn okuyucuyu büyülüyor ve korku dolu bu hikâyeyi gerçekte yaşıyormuş gibi hissettirmeyi ustaca başarıyor. D hiyane.”

Paul Cleave

“Wulf Dorn bu işi iyi biliyor. Abartılı bir dil kullanmıyor ve ucuz numaralara kalkışmıyor.”

Süddeutsche Zeitung

“ ok zekice yazılmış, bir nefeste okunan bir roman.”

Andreas Eschbach



PEGASUS

www.pegasusyayinlari.com



twitter.com/pegasusyayinevi



facebook.com/pegasusyayinlari



instagram.com/pegasusyayinlari

Sosyal paylaşım sitesi Wattpad’te yazdıkları hikayelerle yüzbinlerce kişinin dikkatini çekip bir anda genç kuşağın fenomen yazarları haline geldiler, peki onların hikayeleri nasıl başladı? Büşra Yılmaz, Alya Öztanyel, Emine Can ve Dilek Tarıncı, Wattpad’te başlayıp imza günlerine taşınan yazarlık serüvenlerini anlattılar...

wattpad



BÜŞRA YILMAZ / 4NİK kitabının yazarı

“Sadece hayatın sıkıcı taraflarına başka bir renkte bakıyorum.”

Yaziya olan tutkum “Ben yazar olacağım!” boyutunda değildi. Küçüklüğümde beri kafamda sürekli dönüp duran tilkilerin kuyruklarını ya resim çizmekte kullandım ya mürekkebe batırıp bir şeyler yazmakta... Üniversitede bir dönemi sıkıntılı geçiriyordum... Bloğuma yazdığım minik notlar yeterli gelmeyince yine akranlarımin mini hikâyeler yazıp, paylaştığı bir mecra keşfettim. Wattpad adındaki yer, deyim yerindeyse YouTube’un kitap versiyonuydu. Hoşuma gitti bu fikir ve kitap çıkarma /popüler olma gayesinden tamamen uzak olarak orada kendi kendime yazmaya başladım.

İlk kitabım 4NİK, her ne kadar sıradan bir lise hikâyesi gibi görünse de; içinde ince ince dokunmuş gençlik problemleri ve mesajları barındırıyor. Örneğin, hiç unutamadığım bir

olaydır, kanser hastası çok tatlı bir okurum vardı. Sosyal medya hesaplarına her zaman peruğuyla fotoğraf atarmış, öyle yazmıştı yazısında. Ama 4NİK’yi okuduktan sonra, ilk defa peruksuz fotoğrafını atıp; onu cesaretlendirdiğimi ve “Ben böyle güzelim!” diyebildiğini paylaştı herkesle.

İkonlaşma ve idol olma durumu var. Bu bana göre biraz komik çünkü Tokatlıyım, havalı değilim, güzellik ikonu olamayacak kadar sıradanım ve tembelim. Ama düşününce benimle bu kadar yakın bir bağ kurmalarının sebebi de bu sanırım. Onlar gibiyim, ama sadece hayatın sıkıcı taraflarına başka bir renkte bakıyorum. Hem onlar gibi, hem biraz farklı bir renkte...

İmza günlerinde aileler gelip, “Kızımı gülümsettiğin için teşekkür ederim” dedikleri an yabancı olduğum bu dünya daha büyüğü hale geliyor. Eğlenmek için yazdığım bu türde, tamamen o minik ısıltıları daha da parlatmak için devam etmem gerektiğini hissediyorum. Umarım, ileride bu konuda güzel şeyler yaparım. Yazar olmak, iyi bir yazar olmak, gibi bir gayem şimdilik yok. Kendime koyduğum tek bir hedef var; iyi bir insan olmak. Ötesi değil. 🌸

ALYA ÖZTANYEL / Karanlık Lise kitabının yazarı

“Yazmayı kendime arkadaş olarak göreceğim.”

Yazmak benim için olaylardan uzaklaşmak demek. Kendimi yarattığım kurguya vererek dinleniyorum. Hayatın koşturmacasından, derslerle-sınavlarla adeta yarış atı gibi koşturulduğumuz dünyadan uzaklaşıp dinlenebildiğim bir yöntem. Bu sebeple ileride sahip olacağım mesleğin yanında ‘yazmayı’ kendime arkadaş olarak göreceğim.

Kitaplarımı en başta internette bölüm bölüm yayımlıyordum ve anonimdim. Karanlık Lise’yi anonim olarak yayımlamak bana birkaç şey kazandırdı. İnsanların sırf güzel veya çirkin olduğum için, onlara göre genç veya yaşlı kaldığım için değil, beni okumak istedikleri için okuduklarını gördüm. Zaman ilerledikçe okuyucu sayım aklımın hala alamadığı bir şekilde arttı. Yayınevlerinden teklif almaya başlayınca kitap yazdığımı aileme açıkladım.

Evimin yanındaki kitapçıda yazdıklarımı görmek beni çok mutlu etti. Sadece eğlenmek için



başladığım bu kitap serüveninin beni gelecekte şehirden şehre imza günlerine taşıyabileceği olasılığı aklıma bile gelmemişti. Hele de yaşımın on yedi olduğunu düşünürsek, yaşadıklarım tam anlamıyla bir rüyanın gerçekleşmesi gibi.

Karanlık Lise serisini okurları karakterlerimde kendilerini buluyorlar. Adeta kitabı yaşıyorlar. Aslında o mekanda bulunmasalar da orada birer ‘gölge’ oluşturuyorlar. İşte bu yüzden onlara ‘gölgelerim’ diyorum. İmza günlerimde kurdukları yeni dostluklar sayesinde kocaman bir aile olduklarını, ‘Gölge Ailesi’ olduklarını kendileri dile getiriyorlar. Onlara çok değer veriyorum. Aynı yaşlardayız, bu yüzden yazdıklarımı rahatça anlayabiliyor ve kendilerini bana yakın hissediyorlar. Sanırım Karanlık Lise serisinin bu kadar sevilmesinin nedeni de temel olarak bu. 🌸

EMİNE CAN / Alayına New York kitabının yazarı

“Ne yaptım da bu kadar insanın sevgisini kazanabildim?”

Her okurun kendisine soracağı tarzda bir soruyla başladım: “Ben de istesem yazabilir miyim acaba?” O dönem 9’ncu sınıfın başındaydım. Liseye yeni geçmiş her öğrenci gibi sudan çıkmış balıktan farksızdım. Yeni bir ortam, tanımadığım insanlar, fazlasıyla zorlaşmış dersler... Tüm bu değişiklikler beni romanlara daha çok itiyordu. Teneffüslerde kitap, boş derste kitap derken yaşantılarımla iletişimden kaçınan asosyal bir insan oldum. İşte o dönem beni yazma sürecine iten en önemli etken oldu.

Wattpad’e sadece okumak için üye olmuştum aslında. Garip bir başlangıç yaptım ve boş bir derste sadece okur olarak üye olduğum



PRENSES LİK Mİ BIRAKTINIZ!

231

Babalar “prensesim” diye sevmesin,
taç almasın anneler.
İnanıyoruz!..
İnciniyor, inceliyor, kopuyor bileklerimiz...

232

Kimi insanlara beslediğim muhabbet,
uzak akrabalara duyulan özleme benziyor.
Uzak ama samimi
ve dahi sâhicî.

233

Sonra sustum ve
‘olmayan şeyler çantası’nı
karıştırmaya başladım.
Ama devam etti “O işler belli olmaz.”
Ne boş bir iyimserlik!
Tıpkı gençliğim.

234

Sevdiceğinin ellerini avuçlarına saklayıp
nefesıyla ısıtan adamların
artık sadece rivâyetten ibâret olduğunu
hatırlatıyor kar.
Sevmiyorum!

235

Aslında tanışınız seversiniz
ama tanışasım yok!

236

Bir tek sana gücendim şu hayatta.
Evet, güvendim değil gücendim.
Bence daha kıymetli bir iltifat /itiraf.
Yine de siz bilirsiniz tabii.

237

Varlığınıza
‘sabah olsa da denize gitsek sevinci’ ile
mukâbele eden biri mi var?
Kime denk geldiğinizin farkına varın biraz.
Nâdirattandır!

238

“Ah!” Sadece bu!
Çünkü bildiğim tüm kırılgan ünlemler,
kısa ve müstesnâ!

239

Ben bir şeyler söyledim, o bir şeyler baktı.
Denize kenar büyüüp de
ayakları hiç ıslanmamışcasına kısmetsiz...
Dağıldık!

240

Belki de unutmak için
tekrar etmek lâzımdır.
Seni!

DİLEK TARINCI / Yaramaz Çocuk kitabının yazarı

“Kelimelerin gerçekten büyülü
bir gücü var.”

Wattpad’in çok enerjik bir
okur kitlesi var. Hikayelere
yorum yapıp beğeniyorlar ve hatta
gidişatına müdahale edebiliyorlar.
Bunu yazdıklarım için anlamlı bir
fırsat olarak gördüm. Sitede uzun
süre takip ettiğim güçlü kalemler
benim için ilham oldu ve ilk özgün
hikayem olan Yaramaz Çocuk’u
paylaştım. Kısa sürede beğenilerek
yayınevlerinin dikkatini çekti. Bir
anda hayal bile edemeyeceğim bir
dünyanın içinde buldum kendimi.

En heyecan verici olay ilk imza günümüdü. O gün
başım önümde, titreyen ellerimi sıkarak fuar
alanına girdim; en fazla üç beş kişinin gelmiş
olabileceğini, ona rağmen ne yapacağımı, kitaplarımı
nasıl imzalayacağımı düşünüyordum. Sonra başımı
kaldırdım ve o kalabalığı gördüm... O gün yanlış
sayfalarla imzalar attım, yanlışlıkla bir okuyucumun
kitabında tarih kısmına doğum günümü yazdım ama
her şeye rağmen hayatımın en güzel günüydü.



Yazmaya devam edip kendimi
geliştireceğim; ama yapmayı hedef
edindiğim başka planlarım da var. Lise
üçüncü sınıf öğrencisiyim ve üniversite
sınavına hazırlanıyorum. İleride hukuk
okumayı çok istiyorum ve kazanmak için
sıkı sıkıya çalışıyorum. Kitaptan edindiğim
maddi kaynağı da eğitim alanında kendimi
geliştirmek için kullanmak istiyorum.
Ailem de ben de bu konuda hemfikiriz.

An be an ben kendimi sorguladım; Wattpad’te yazma
sürecimden tutun da kitaplarımın çıkış aşamasına
kadar. Nasıl bu noktadayım ve nasıl devam edeceğim
diye. Bulduğum tek cevap ki o da bir cevap sayılır
mı bilemiyorum ama kelimelerin gerçekten büyülü
bir gücü var. Onlar ellerinizde, parmaklarınızın
ucunda. Okurlarınızla iyi bir iletişim kurup
anlatacak hikâyeyi kurguladıktan sonra o büyü
parmaklarınızın ucundan dökülüp başka hayatlara can
veriyor. ✨

sitenin ‘çalışmalarım’ bölümüne koca bir başlık attım: Alayına New York. O zamana kadar ajandalara
yazıyordum ve yazdıklarım genelde fantastik nitelikteydi; ama Wattpad okurunun ilgisini çekebilmek adına
18 yaşındaki bir kızın başka bir ülkede yaşadığı maceraları yazdım.

Aileme bahsettiğimde beklediğim desteği alamadım. Bu işi bırakmamı ve derslere
yüklenmem gerektiğini söylediler. O süreçten sonra Wattpad’e yazmaya kaçak devam
ettim. 11. sınıfın başına kadar haberleri olmadan yazdım. Haberleri olmuyordu çünkü
telefonla yazıyordum. Ailem bir şekilde tekrar yazdığımı öğrendi ve birkaç ay ara
vermek zorunda kaldım. Daha sonra tekrar geri döndüğümde gelen kutusundaki
mesajlara bakıyordum, o an gözlerime inanmadım; çünkü birkaç yayınevi benimle
görüşmek istiyordu!

İmza günlerimde karşılaştığım ilgi büyük bir sürpriz oldu. İlk imza günüm 2015’in
Nisan ayında düzenlenen İzmir Kitap Fuarı’nda gerçekleşti ve ben o anlarda sevinçten
ağlamamak için kendimi zor tuttum. Çünkü beni büyük ve sevgi dolu bir kalabalık
karşıladı. İnsanların bana heyecanla sarılmaları, bazılarının mutluluktan ağlaması, fotoğraf
çektirmek istemeleri... Ne yaptım diyordum sadece. Ne yaptım da bu kadar insanın
sevgisini kazanabildim? ✨





EDİTÖR NOTU / TARIK TUFAN

OT okurları için dergide sayfa ayırma fikri ortaya çıkıp da yazı talep ettiğimizde doğrusunu isterseniz bu kadar karşılık bulacağını düşünmemiştim. Yüzlerce yazı geldi okurlarımızdan. Yüzlerce yazıdan birkaç tanesini seçmenin ne kadar zor olduğunu tahmin etmek zor olmasa gerek. Birkaç tane seçtim fakat hiç kuşkusuz başka yazılar da burada olabilirdi. Nihayetinde editör tercihleri oldukça kişisel ölçülerle belirleniyor. Şu ya da bu sebeple sevdiğim yazılar arasından seçtim. Bunları uzun uzadıya anlatacak yerim yok. Şunu bilmenizi isterim ki gelen yüzlerce yazıyı tek tek okudum. Yazan elleriniz dert görmesin.

FAKAT BU İŞTEKİ

ENAYİLİK ŞUYDU... / Büşra Altuncu

Zülfikar, hayatının geri kalanında ıskaladığı şeyleri yapmayı düşünürken, geri kalan hayatı diye düşündüğü o ütopyadan tam iki yıl geçmişti bile. İskalamak, onun kendisini avutmasına dolu dolu yetecek tek sözcüktü. İki yıl boyunca, bin doksan beş kahve, yedi yüz otuz paket sigara, üç yüz altmış beş ekmek tüketti ve yedi yüz otuz tane bir lira biriktirdi. Yedi yüz otuz kez evinin kapısı çalındı. Yedi yüz yirmi dokuz kez açmadı. Bir kez dışarı çıktı; üç yüz paket markana, elli paket kahve, sekiz yüz paket sigara alıp, ıskalamaya başladı.

Kendini hiçe sayarak affettiği o insanlar, artık daha çok kendileriydi. Şimdi bu evden çıkarsa daha çok kendileri olacaklardı. Eğer affederse, işte o zaman hiç olacak kişi Zülfikar olurdu. Artık kendisi konuşmalıydı.

Cam bir kavanozun içine koydu beni, oradan oraya salladı. Kavanozun içi boştu, onu, benim kanımla doldurdu. Kendi kanımla bana zarar verirse, onun kavanozu sallamasının altı çizilmezdi. Sonra bırakıp gitti ve ben kendimi, geçmişte ıskaladığımı düşündüğüm şeyleri yapma düşüncesi içinde buldum. Yapamayacağımı biliyordum, çünkü bugüne kadar elimi bile kıpırdatmamıştım. En büyük avantajım, doğruyu yanlış bilmem olmuştu hep. Fakat bu işteki enayilik şuydu, ben bil-

diğim şeyleri asla yapamazdım. Kendi salaklığımı kabullenmiş ve insanların zırvallıklarını dinlemeden, kendime otur oturduğun yere, dedim.

Beni kendinde bul dedi, ben onda kendimi bulmaya çalıştım. İki yıl boyunca her gün bardağına şarap koydum, içimdeki onla konuştum. Hepsini tek tek öldürüp, bardağının içine attım. Her birinin kırmızı ve şarap tadında izleri kaldı. Yedi yüz otuzuncu kez kapı çalındıktan otuz saniye sonra kalktım, otuz ikinci saniyede kapıyı sonuna kadar aralamıştım. Yıllar geçmemişti sanki. Ben her gün onu görmüştüm, o ise beni görmeden kanımı düşlemişti. İçeri girdi ve bozuk paralarını alıp gitti. ✱

AYNI BAHÇENİN

BAŞKA ÇİÇEKLERİ / Turgay Can

dağın ardından yazıyorum sevgilim
peygamberin yanından ve örümceğin son düğümünden
ev kirasını yeni denkleştirdim cennet için,
son toprağımı kendim attım anlayacağın.
bir iki şarkı ve çam ağaçlarını aldım yanıma.
tanrı da izin verirse, şiir okutacaklarmış bana arafat'ta
tövbe estağfurullah derdi bunu duysa annem
ve suriyeli çocuklar için akdeniz kurusun isterdim ben.
bana gönderdiğin son mektubu aldım
ve hanımefendi bir kurşun ilerliyor içimde
olay mahalline
buralardan gitmeyi çok denedim ama
oralara gelecek gücüm yoktu
hem sular hala bulanık akıyor burada,
eridi karlarım ve genç yaşta şair olamadım.
elim ekmek mi tutsun
elim elini mi,
elim eli mi,
ellerim kırılıysaydı da tutmasaydım o kalemi. ✱

ve girdaptan,
göğsünün avlusundaki son akşamüstünden bahset
üst üste dört kış kurak gölgelerin çatlaklarından filiz dilenimizden,
yağmur dualarına el açacak bir gök bulamayışımızdan -ağla-
koca bir yaz yıldız avından heybemiz boş dönüşümüzden,
taşırduğumuz damlalardan bir okyanus inşa edişimizden
ve girdaptan,
dağa küfredip taşla zulmedişimizden,
gündüz kuytu biriktirip gece içinde gezinişimizden,
şafağı kaybedişimizden,
kaybedişimizden,
sarktığımız avuç kadar balkondan kuru asıp eksik toplayışımızdan birbirimizi,
rutubete iki iskemle çekişimizden,
iç çekişimizden,
iç çekişimizden,
saçımı sokağa döküşümünden,
yaprak gövdemi yırtıp ağağa çıkmak isteyişimden bahsedeceğim o gece
buzdan bir sedire sırtüstü serilişinden,
sokağa döktüğüm saçlardan bir yastık dolduruşundan ve baş koymayışımdan,
gözünü yola dikişinden,
gözünden sokağa düşüşümünden bahset
bu böyle; göz hüzün, güz yağmur, ağıtçı bozlak biriktirir tekrar et
bu böyle, saçımı omzuna döktüğüm bir esmer göldü tekrar et
uğuldayan boşluktur rüzgar uğuldamaz
gırtlığa çöken ulu kara bir el midir can havli midir şiir şenliği bölen cıglık mı yoksa
fısıldar mı şiir parmak ucunda gezinir mi uykudayken ev sahibi yoksa tabiri midir
yan etkisi gibi sürdürülürken hayat bir rüyanın yoksa ta kendisi midir-
bu böyle, ıssızlığın kundağından sarkıt başım ürkme
ürkme kıvrıl,

gölden bahset ağacı
yutkun eunzwo wıças
kıvrıl içine tekrar et

YAKIN GELECEK / Çağatay Uslu

Bir ince gölgenin altında sevişebiliriz.
 Üzerimizde bembeyaz polenlerden bir
 sabah durur. Gözleri puslanmış bir güneş
 görür bizi. Küflenmiş kitap kokularının
 arasında (kapağı açılmayan kitaplar/
 unutulmuş aşklar gibidir) uyanalım.
 Kekremsi bir rüzgâr, katıp önüne
 susmaktan kırılmış sesini kimsesiz bir
 geleceğe karıştırırsın (sabaha doğru perdeyi/
 aralayıp ufka bakalım).
 Bir gölgenin altına konmuş uçuk
 kahverengi bir ağaç yürür. O zaman
 sen bir bilge ışığında yıkarsın bütün
 muzdaripliğimi. Senden bana esen
 yağmurların (çünkü boğulabilir insan/
 yalnız kendini düşünmekten) düşünde
 ucube bir ses var. Yıkılmış bütün putların
 çılgılığını duyurur yağmurların.
 (ve derler ki onlar için/ kendilerinden
 başkasını/ ele vermemişlerdir) bir anne
 ağıt yakarken göğsünde parçalanan
 rüyalarının özlemine, bir dağda sabah
 olur. Sen o sabahın güçsüz kollarına bırak
 beni. Ben dağların kismetini (ve usuldan
 usuldan/ söylemeye dur/ Eşkıya türkülerini)
 kurşunların ötesindeki efeyi selamlarım
 (o zaman çekinme/ Düş yollara).
 Yolların düşleri kurtarabilir beni. Sen ey
 bilici gönlümdeki yollara düşür beni
 (uzak dağ başları/ yalnızlıkları getirir
 aklına). Irmakların yeşili kızıla karıştığında
 (güz gelip de yangın başlamadan) bütün
 iklim bir girdaba boğulacak (tutmalısın
 doğanın yelesinden). Sen ey doğanın tek
 sahibi Nil'in orta yerindeki bu firavuna acı
 (dağlar da dosttur kimilerine). ❀

“Merhaba” / Onur Berkarda

“Tanrı aşkına bir bilgisayarın merhaba demesi
 niye bu kadar önemli? Demesin ne olacak!”

“İnsanlar bilgisayarları bir arkadaş gibi gö-
 rebilmeli. Bilgisayar merhaba demezse lansmanı
 iptal ediyoruz.”

Steve Jobs

Bu şehre ilk kez geliyor. Sıkıl-
 dıkça tüttüren tiryaki gibi bir
 havası var. Şehrin. Isınmak için yaktığı
 kömürden, belli. Soluk renkli.

Etrafına bakıyor; arabalar, insanlar,
 büyük bir cami. “Sultanahmet Camii”
 diyor esmer adam Türkçe. Slaven cami
 ne demek bilmiyor ama ne olduğunu
 anlıyor. Sofya’da da vardı. Onunkilere
 benzer birkaç kubbe daha görüyor et-
 rafa bakınca. İrili ufaklı. Arka arkaya
 dizilmiş dikili taşlar görüyor. Sanki biri
 daha büyük. İleride kuyu gibi bir şey.

Siyah boğazlı kazak giymiş diğer
 adam şık bir el hareketiyle bir taksi
 durduruyor. O ve Slaven arka-
 ya, hâlâ caminin ingilizcesini
 düşünen adam öne geçiyor.
 Slaven anlıyor ki siyah
 kazaklı adam mühim biri.
 Diğeri onun kapısını açtı.
 Pencereden etrafa bakar-
 ken onu düşünüyor. Etra-
 fında olanları, hayatında ilk
 kez gördüğü şehri ve insanları
 anlamlandırmaya çalışıyor.

Gördüğü manzaradan pek hoşnut
 değil. Kendi kendine burada ne halt et-
 tiğini düşünüyor. Düşünmeye çalışıyor.
 Ama adamlar o kadar çok konuşuyor
 ki. Şoförle öndeki. Dışarısı duman altı.
 O sisin içinden bir iki yıl önceye gidi-
 yor aklı. Bir vızıltı duyuyor, sonra teza-
 hüratlar. Hep bir ağızdan şarkılar. Etraf
 yıkılıyor. Alkış. Korna. Marş. Korna?
 Kendine geliyor.

Boğulacakmış gibi hissediyor. De-
 rin nefes almaya çalışıyor. Yok. Aklına
 bavulları geliyor. Yanındaki adamların
 adamları bir şeyler deyip Slaven’i se-
 lamlayarak bavullarla gitmişlerdi. Si-
 yah kazaklı önemli adamla diğeri de
 Slaven’i yanlarına alıp yılankavi yol-
 lardan yürümeye başlamışlardı. Tren-
 den onu aldıkları zamandan geriye yü-
 rüyorlardı sanki. Slaven etrafında sağlı

sollu yapılara bakarken öyle bir hisse
 kapılmıştı. Esmer adam ikide bir onu
 dürtüp bir yerleri gösteriyordu eliyle.
 Bir şeyler diyordu. Sesini yükseltip de-
 diklerini heceleyince anlar sanıyordu.
 Kim bilir ne anlatıyordu.

Şimdi duran trafikte tren yolculuğu-
 nu hatırlıyor. Aynı adamların az önce
 yaptığı gibi Münih’ten bindiği tren de
 onu bir zaman yolculuğuna çıkarmış-
 tı. Gittikçe doğuya değil de zamanda
 geriye gidiyor gibiydi yol. Trenden
 indiğinde dönüp dikkatle baktığı treni
 Münih’ten bindiği trene benzeteme-
 mişti. Rengi bile farklıydı sanki. Belki
 de ilk kez o an şehirlerin renkleri oldu-
 ğunu düşünüyor. Londra gri, Münih ye-
 şil, Sofya sarı, İstanbul...

Yolun bitmesini bekliyor. İnsan ne
 zaman biteceğini bilmediği şeyi nasıl
 bekleyeceğini bilmiyor.

Bavullarını görüyor uzun korido-
 run bitişindeki kapının aralığında. Yola
 çıktığından beri ilk derin nefesini alı-
 yor. Ordan dönüyor adamlarla
 ve bir kapıyı tıklatıp giri-

**Belki de ilk
 kez o an şehirle-
 rin renkleri olduğunu
 düşünüyor.
 Londra gri, Münih
 yeşil, Sofya sarı,
 İstanbul...**

yor siyah kazaklı adam.
 Diğer eliyle ceketinin
 önünü ilikliyor. Slaven
 kendi üstüne bakıyor.
 Eşofman. Omuz silkip
 giriyor peşinden.

“Vay” diye büyük bir
 nida atıyor başkan. İrice

bir adam. Beyaz saçlı. Masa-
 nın arkasındaki koltuğundan kalkıp
 kollarını açıyor. Kanlı canlı bir yüzü
 var. Şu ana kadar burada gördüğü en
 renkli şey Slaven’in. Sandalyelerde-
 ki takım elbiseli adamlar da doğrulu-
 yor. Slaven başkanın kendisine uzanan
 elini sıkıyor. Eli sıcak. Anlık da olsa
 bir güven veriyor Slaven’e. Ama hâlâ
 biraz boş bakıyor etrafındaki insanla-
 ra. Başkan kocaman gülerken karşıdaki
 koltuğu gösteriyor. Slaven oraya doğ-
 ru yönelirken takım elbiselilerden biri
 “Hoş geldin” diyor. İngilizce. Sonun-
 da. Slaven bir derin nefes daha alıyor.
 Adama bakıyor. Adamın yüzü belirgin-
 leşiyor Slaven’in zihninde. Tahminen
 otuz yaşlarında, ince yapılı, bıyıklı bir
 adam. Slaven de ilk defa “Merhaba”
 diyor. Nihayet. Kendini ilk kelimesini
 söylemiş bebek gibi hissediyor. ❀

EMRE KONGAR'LA AYAKÜSTÜ

Geçen gün kitapçıda Emre Kongar'la karşılaştık. Çok satan kitaplarını teftişe gelmiş ve bana da imzaladı ikisini: 'Tarihimizle Yüzleşmek' (95. Basım) ve Hocaefendi'nin Sandukası (20. Basım). Ben de bu güzel fırsatı mini bir röportaja çevirdim derhal. Gündem dışı hızlı sorulara açık ve net cevaplarla, işte karşınızda Sevgili Bay Kongar...



Cep telefonu kullanmadığınız doğru mu?

- Evet.

Nasıl yaşıyorsunuz bu devirde telefonsuz?

- Çok mutlu yaşıyorum.

Ya size ulaşmak isteyenler?

- Karımı arıyorlar. Bilgi Kongar.

Sosyal medya ile aranınız?

- Twitter hesabımı Facebook'a bağladım, her tweetim orada da gözüküyor.

En iyi huyunuz?

- Huysuzluğum.

En kötü huyunuz?

- Huysuzum dedim ya.

Diş fırçanız ne renk?

- Eşiminki kırmızı. Öteki renk daima benim.

Araba kullanıyor musunuz?

- Yasakladılar: "Araba kullanmazsan arabana konan bomba ile öldürülemezsin" diye.

Doğum gününüz?

- Pazartesi gece yarısı.

Bağımlısı olduğunuz bir şey?

- Uyku.

En iyi geçindiğiniz hayvan?

- İki ayaklı olmayanlar.

En son kime sarıldınız?

- Sevgilime.

Burcunuz?

- İnanmam. İnananlar terazi olduğumu söyler. Kimi denge, kimi dengesizlik işareti olarak görüyormuş!

Özlediğiniz bir şey?

- Denizle kumun birleştiği çizgide çıplak ayak yürümek.

Sizi 'o an'a ışınlayan bir şarkı?

- İnsan uzun yaşayınca 'o an' 'o anlar' oluyor: It's Now Or Never, Elvis. Fascination, Johnny Mathis.

Orfeo Negro, Joao Gilberto.
Love Will Tear Us Apart, Ian Curtis.
Requiem For A Tower. (Gençler "Requiem For A Dream" diye bilir.)

Göz renginiz?

- Gözüm karadır; hiçbir şeyden korkmam. (İnanmayın. Espri olsun diye.)

En sevdiğiniz özlü söz - alıntı?

- Kendi söylediklerimden: "Bir insanın erişebileceği en yüce makam güvenilirliktir."

Ziyaret etmeyi çok sevdiğiniz biri?

- Kantin sohbetindeki öğrencilerim.

İsminizi sever misiniz?

- Çok.

Favori mevsiminiz?

- Sonbaharı sevmem.

Sizi heyecanlandıran bir şey?

- İnsan.

En büyük korkunuz?

- Hareket etme veya düşünme melekelerimi yitirmek.

Favori müzik grubunuz?

- Joy Division/Future Sound of London.
Ayrıca besteci olarak Max Cooper. Mutlaka dinleyin, seveceksiniz. (Anımsayan olmaz diye Platters'i söylemedim.)

Favori insanınız?

- Tarihsel kişilik olarak, Atatürk.
Örnek aldığım kişilik olarak, ağabeyim Engin Kongar. (21 yaşında dağdan düşüp ölen Türkiye'nin ilk dağcı şehidi.)

Nefret ettiğiniz bir yiyecek?

- Çiğ lahanayı çok severim ama kapuskaya, kokusundan dolayı dayanamam.

Favori filminiz?

- İnsanlar Yaşadıkça/Bulut Atlası/Mad Max serisi.

Facebook'taki 'ilişki' statünüz?

- Daime açık.

-SON- ✨

- Herkes susacak, OTmutfak konuşacak, efsane geri döndü agalar!
- **Ben bu köşeyi anama babama gösterip hava atıyodum, kaç sayıdır niye yapmıyoduk ki!**
- Sen o kalın kaşlarınla üzülürsen hepimiz üzülürüz!
- **Bir Lakost bir adamı ancak bu kadar fakir gösterebilir!**
- Hiçkimsenin ayrı yazıldığından dergide hiçkimsenin haberi yok!
- **Adam grafiker abi, bu saatte uyuması imkansız!**
- Hiç dil bilmesen de Amerika'ya gidip sadece Leonard Kohen diyerek sigara, kahve ve donut alabilirsiniz!
- **Heray Şahiner severek okuyoruz!**
- Beni empeuç olarak düşün, bırak ben çalayım, sen yargılamadan dinle!
- **Bir zamanlar Anadol!**
- Hangi tayt komik değil ki!
- **Pisliğini geçtim, o çataldan tetanoz kapmadığına dua et!**
- Sen benim cinnet geçirmiş halimi gördün mü, hiç tavsiye etmem!
- **Atanamamış Cemal Süreya'lık yapma oolum bu saatte!**
- Dergi mi yapıyoruz, yemek programı mı çekiyoruz belli değil, ne yedik be!
- **İşim başımdan aşkın dağlarda gezer!**
- Dergi bir ay çıkmasa n'oolur, saat sabahın kaçı oldu yatıp uyusak mı!
- **Bağla bi mentollü de ciğerlerimiz açılsın!**
- Yazıların başlıklarını daha dombili yapsana, baskıda belli olmuyo!
- **Susun dinleyin, Uşaklı horluyo uşşak makamında!**
- İçim ürperdi, hemen gideyim de şair hırkamı giyeyim!
- **Bir yerde nargile varsa orada dergi çıkmaz!**
- Salganyoz gibi adamsın, yağmur yağınca hemen tivit atıyosun!
- **Küresel ısınma yüzünden yaza damgasını vuran şarkılar gecikiyor ya, çok üzülüyorum!**
- Nerde lan benim pipetlerim, ben pipet seviyorum!
- **Niçe'nin ayfonla ilgili sözü var, ben internetin neyine güveneyim!**
- Ohh bi dergi daha bitti, özlemişiz lan çalışırken'i!

MART 2016 Sayı: 37 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - **İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı:** MEDU YAYINCILIK
TİC. LTD. ŞTİ. **Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Nurhak Kaya
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90
Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - **ISSN:** 1308-450X

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.



“ Bilgelik putları yıkmak değil
hiç yaratmamaktır.

Kaybedenler, kendi kendini
yetiştirmiş kişiler gibi, kazananlara
oranla çok daha geniş bir bilgi ağına
sahiptirler; kazanmak istiyorsan tek
bir şey bilmen, her şeyi bilmekle
zaman yitirmemen gerekir; derin
bilginin hazzı kaybedenlere özgüdür.
Biri ne kadar çok şey biliyorsa, işleri
o kadar ters gidiyor demektir.

İnsan gereğinden çok konuşarak da,
gereğinden çok susarak da günah
işleyebilir.

İnsan kendine özgü şekilde
olağandışı bir yaratıktır.
Ateşi keşfetti, şehirler inşa etti,
muhteşem şiirler yazdı, dünyaya
çeşitli yorumlar getirdi, mitolojik
imgeler yarattı. Ama aynı zamanda
hemcinslerine savaş açmaktan,
çevresini yok etmek gibi yanlışlara
düşmekten bir türlü vazgeçmedi.
Terazinin bir kefesine yüksek zihinsel
meziyeti, öbür kefesine aptallığı
koyduğunuzda neredeyse
dengede kalır. ”

